

SEANCE DU MARDI 9 DECEMBRE 1986
VERGADERING VAN DINSDAG 9 DECEMBER 1986ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGE:

Page 407.

COMMUNICATIONS:

Page 407.

1. Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale;
2. Cour des comptes;
3. Dépenses en marge du budget;
4. Nomination de membres du collège des commissaires de la SNCB.

MOTION D'ORDRE:

Orateurs: MM. Van In, Wyninckx, M. le Président, p. 408.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi relatif au recouvrement et au contentieux en matière de taxes provinciales et locales.

Discussion et vote des articles, p. 409.

Projet de loi modifiant les articles 4 et 16bis de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit, modifiée par la loi du 22 janvier 1981.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Lafosse, rapporteur, M. Mainil, secrétaire d'Etat aux Pensions, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 411.

Discussion et vote des articles, p. 411.

Projet de loi relatif aux noms et prénoms.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. de Clippele, rapporteur, Van In, Pataer, p. 412.

Discussion et vote des articles, p. 413.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1986-1987
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1986-1987

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 407.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 407.

1. Assemblée van de Westeuropese Unie;
2. Rekenhof;
3. Uitgaven buiten de begroting;
4. Benoeming van leden van het college van commissarissen van de NMBS.

MOTIE VAN ORDE:

Sprekers: de heren Van In, Wyninckx, de Voorzitter, blz. 408.

ONTWERPEN VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet betreffende de invordering en de geschillen ter zake van provinciale en plaatselijke heffingen.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 409.

Ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 4 en 16bis van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en dat van hun rechtverkrijgenden, gewijzigd bij de wet van 22 januari 1981.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heer Lafosse, rapporteur, de heer Mainil, staatssecretaris voor Pensioenen, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 411.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 411.

Ontwerp van wet betreffende de namen en voornamen.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heren de Clippele, rapporteur, Van In, Pataer, blz. 412.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 413.

Projet de loi portant modification de l'arrêté royal du 30 septembre 1937 relatif à la création d'un Institut national de crédit agricole.

Discussion. — *Orateurs*: MM. Vanhaverbeke, rapporteur, Lepaffe, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 416.

Vote de l'article unique, p. 417.

Projet de loi portant réglementation des crédits provisoires.

Discussion générale. — *Orateur*: M. Cooreman, rapporteur, p. 417.

Discussion et vote des articles, p. 417.

Projet de loi habilitant l'administration de la Taxe sur la valeur ajoutée, de l'Enregistrement et des Domaines à réaliser certaines opérations patrimoniales pour le compte des institutions communautaires et régionales.

Discussion et vote des articles, p. 418.

Projet de loi relatif à la souscription additionnelle de la Belgique au capital de la Société financière internationale.

Discussion. — *Orateurs*: MM. Cooreman, rapporteur, Van In, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 419.

Vote de l'article unique, p. 420.

Projet de loi portant modification de l'arrêté royal n° 123 du 30 décembre 1982 relatif à l'engagement de chômeurs affectés à certains projets d'expansion économique au bénéfice de petites et moyennes entreprises.

Discussion générale. — *Orateur*: M. Meyntjens, p. 420.

Discussion et vote des articles, p. 421.

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1986.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Vanderborght, rapporteur, Descamps, De Bremaeker, Pécriaux, Van Ooteghem, Eicher, Peetermans, le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise, p. 422.

Discussion et vote des articles, p. 435.

Projet de loi contenant le budget des Dotations de l'année budgétaire 1986.

Discussion. — *Orateurs*: MM. Constant De Clercq, rapporteur, Van In, Luyten, p. 437.

Vote de l'article unique, p. 439.

PROPOSITION DE RESOLUTION (Dépôt):

Page 440.

M. Somers. — Proposition de résolution tendant à l'adoption de mesures d'amnistie en vue d'effacer, au bout de 41 ans, les conséquences de la répression et de l'épuration de l'après-guerre.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 440.

M. Dehousse au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « la discrimination pratiquée par le gouvernement dans l'exécution des arrêts du Conseil d'Etat »;

M. Flandre au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « le 24e rapport du gouvernement concernant l'évolution de l'économie agricole et horticole ».

Ontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 1937 houdende oprichting van een Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

Beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Vanhaverbeke, rapporteur, Lepaffe, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 416.

Stemming over het enig artikel, blz. 417.

Ontwerp van wet tot regeling van de voorlopige kredieten.

Algemene beraadslaging. — *Spreker*: de heer Cooreman, rapporteur, blz. 417.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 417.

Ontwerp van wet houdende bevoegdverklaring van de administratie van de Belasting over de toegevoegde waarde, Registratie en Domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de gemeenschaps- en gewestinstellingen.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 418.

Ontwerp van wet betreffende de bijkomende inschrijving van België op het kapitaal van de Internationale Financieringsmaatschappij.

Beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Cooreman, rapporteur, Van In, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 419.

Stemming over het enig artikel, blz. 420.

Ontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 123 van 30 december 1982 betreffende de indienstneming van werklozen voor bepaalde projecten van economische expansie ten bate van kleine en middelgrote ondernemingen.

Algemene beraadslaging. — *Spreker*: de heer Meyntjens, blz. 420.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 421.

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1986.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Vanderborght, rapporteur, Descamps, De Bremaeker, Pécriaux, Van Ooteghem, Eicher, Peetermans, ridder de Donnée, minister van Landsverdediging en minister van het Brussels Gewest, blz. 422.

Bespreking en stemming over de artikelen, blz. 435.

Ontwerp van wet houdende de begroting der Dotatiën voor het begrotingsjaar 1986.

Beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Constant De Clercq, rapporteur, Van In, Luyten, blz. 437.

Stemming over het enig artikel, blz. 439.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Indiening):

Bladzijde 440.

De heer Somers. — Voorstel van resolutie betreffende het verlenen van amnestiërende maatregelen om na 41 jaar de naoorlogse repressie en epuratie ongedaan te maken.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 440.

De heer Dehousse tot de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw over « de discriminatie waarmee de regering optreedt bij de tenuitvoerlegging van de arresten van de Raad van State »;

De heer Flandre tot de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw over « het 24e verslag van de regering betreffende de evolutie van de land- en tuinbouwconomie ».

Mme Aelvoet au ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « l'intervention de la gendarmerie lors de manifestations et notamment lors de récentes actions estudiantines à Louvain ».

Mevrouw Aelvoet tot de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, over « het optreden van de rijkswacht bij manifestaties, en dit naar aanleiding van de recente studentenacties in Leuven ».

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Mouton et Mme Panneels-Van Baelen, secrétaires, prennent place au bureau.

De heer Mouton en mevrouw Panneels-Van Baelen, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

CONGE — VERLOF

M. Anciaux demande un congé pour raison de santé.

Vraagt verlof: de heer Anciaux, om gezondheidsredenen.

— Ce congé est accordé.

Dit verlof wordt toegestaan.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Assemblée van de Westeuropese Unie

Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale

De Voorzitter. — De voorzitter van de Assemblée van de Westeuropese Unie zendt aan de Senaat, overeenkomstig artikel V(a) van het Handvest van de gezegde Assemblée, de tekst van de aanbevelingen nrs. 438, 439 en 441 aangenomen door de Assemblée tijdens het tweede gedeelte van de tweëëndertigste gewone zitting die werd gehouden te Parijs van 1 tot 4 december 1986.

Le président de l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale transmet au Sénat, conformément à l'article V(a) de la Charte de ladite Assemblée, le texte des recommandations n°s 438, 439 et 441 adoptées par l'Assemblée au cours de la deuxième partie de sa trente-deuxième session ordinaire, qui s'est tenue à Paris du 1er au 4 décembre 1986.

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter informatie, naar de commissie voor de Defensie.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission de la Défense.

Rekenhof — Cour des comptes

De Voorzitter. — Bij dienstbrief van 3 december 1986, deelt het Rekenhof aan de Senaat zijn opmerkingen mede over de drukproef van het begrotingsontwerp van het ministerie van Landsverdediging voor het begrotingsjaar 1986.

Par dépêche du 3 décembre 1986, la Cour des comptes fait connaître au Sénat ses observations au sujet de l'épreuve d'imprimerie du projet de budget du ministère de la Défense nationale de l'année budgétaire 1986.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van de mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Uitgaven buiten de begroting — Dépenses en marge du budget

De Voorzitter. — Overeenkomstig artikel 24, 2e lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, heeft de Eerste minister, bij dienstbrieven van 5 december 1986, aan de Senaat kennis gegeven van de beraadslagingen (nrs. 2958 tot 2961), door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre a donné connaissance au Sénat, par dépêches du 5 décembre 1986, des délibérations (n°s 2958 à 2961), prises par le Conseil des ministres et relatives à des dépenses faites en marge du budget.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

Benoeming van leden van het college van commissarissen van de NMBS

Nomination de membres du collège des commissaires de la SNCB

De Voorzitter. — De minister van Verkeerswezen en Buitenlandse Handel deelt mede dat het mandaat van de drie door de Senaat benoemde leden van het college van commissarissen van de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen, op 31 december aanstaande verstrijkt.

Le ministre des Communications et du Commerce extérieur fait savoir que le mandat des trois membres du collège des commissaires de la Société nationale des chemins de fer belges, nommés par le Sénat, prendra fin le 31 décembre prochain.

Er moet dus worden voorzien in de vervanging van de heren Harvent, Vroom en Defoy. De heren Harvent en Vroom verzoeken om de vernieuwing van hun mandaat. De heer Defoy heeft de pensioengerechtigde leeftijd bij het Rekenhof bereikt.

Il y a donc lieu de pourvoir au remplacement de MM. Harvent, Vroom et Defoy. MM. Harvent et Vroom sollicitent le renouvellement de leur mandat. M. Defoy a atteint la limite d'âge à la Cour des comptes.

Ik stel u voor tot die benoemingen over te gaan in de loop van de vergadering van 23 december eerstkomend.

Je vous propose de procéder à ces nominations au cours de la séance du 23 décembre prochain.

Geen bezwaar?

Pas d'opposition?

Dan is aldus besloten.

Il en est ainsi décidé.

MOTIE VAN ORDE — MOTION D'ORDRE

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In voor een motie van orde.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, zoals u weet heeft gisteren de senaatscommissie voor de Financiën de bespreking aangevat van de Rijksmiddelenbegroting 1987. Ik meende het toen nuttig om, namens de VU-fractie, bij de aanvang van deze vergadering enige uitleg te vragen over de uitslating die geacteerd staat in het *Beknopt Verslag* van de vergadering van de Kamer van volksvertegenwoordigers van woensdag 26 november jongstleden. Tot mijn spijt heb ik moeten vaststellen dat de commissievoorzitter, noch de aanwezige minister bij machte waren om enig zinnig antwoord te geven in verband met dit incident.

Zoals ik trouwens in de commissie voor de Financiën heb aangekondigd, ben ik dan ook verplicht dezelfde vraag tot u te richten omdat het onderwerp niet zonder belang is en dit is een eufemisme om aan te duiden dat het van het grootste belang is.

Op een bepaald ogenblik beklagde volksvertegenwoordiger Willockx zich op de tribune over het feit dat de gemengde parlementscommissie voor de budgettaire hervormingen niet samenkomt waarop Kamervoorzitter Defraigne repliceerde, luidens het *Beknopt Verslag*: « Nog andere personen hebben hier hun zeg, ook de regering uiteraard. Sommige parlementsleden onder wie senatoren, maken bezwaar tegen een vereenvoudiging van de budgettaire procedures. » De Kamervoorzitter zegt dus dat er praktische bezwaren zijn van de regering maar ook dat sommige parlementsleden onder wie senatoren bezwaar maken niet tegen de werking van de commissie, maar tegen de vereenvoudiging van de budgettaire procedures zelf.

Ik ben zo vrij geweest in mijn onmiddellijke omgeving te informeren naar het bestaan van dergelijke bezwaren en heb ook in ruimere kring naar oppositie gespeurd tegen de vereenvoudiging van de budgettaire procedures. In geen van beide kringen heb ik enig bezwaar aangetroffen.

Ten aanzien van de beraadslagingen in de commissie voor de Financiën over de Rijksmiddelenbegroting 1987 en over de noodzakelijke hervormingen van de budgettaire procedures, waarover in de Senaat in de loop van de maand een uitvoerig debat zal plaatshebben, wens ik volgende vragen te stellen. Wat is de ware uitslating van de voorzitter van de Kamer? Mocht deze op niets gesteund zijn, mag ik u dan verzoeken de houding van de Senaat en eventueel uw persoonlijke houding ter zake te verduidelijken? (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mocht u, zoals een regeringsgezinde krant het ten onrechte heeft voorgesteld, de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers zijn geweest — wat wij niet graag zouden meemaken omdat wij u dan hier moeten missen, mijnheer de Voorzitter —, zou u misschien op deze vraag kunnen antwoorden. Eens te meer stelt een uitslating van de Voorzitter van een andere Kamer de senatoren in een verkeerd daglicht. Bij mijn weten heeft geen enkel senator, van

de meerderheid, noch van de oppositie, op om het even welk ogenblik deze besprekingen gemeden of tegengewerkt of op een of andere wijze geen gevolg gegeven aan de uitnodiging die de vorige regering heeft gericht tot de leden van de commissie.

De hervorming van de budgettaire wetgeving en technieken wordt echter door de regering krachtadig doorgezet, zonder de medewerking van voornoemde commissie. Zij dient de Rijksmiddelenbegroting voor 1986 in de helft van dit jaar in. Zij dient bijna tijdig de Rijksmiddelenbegroting in voor 1987. Zij dient echter nagenoeg geen enkele begroting in voor 1986, terwijl wij in beginsel al in het bezit zouden moeten zijn van de begrotingen 1987. Bovendien horen wij de minister van Begroting steeds weer zeggen dat deze regering de budgettaire orthodoxie respecteert. Na zulk een antwoord is men natuurlijk machteloos. Het is echter nogal vanzelfsprekend dat het waarschijnlijk de minister van Begroting zelf is die de werkzaamheden van deze commissie heeft lamgelegd. Op geen enkel ogenblik — ik antwoord hier niet namens de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers — hebben bij mijn weten leden van de Senaat, noch van de meerderheid, noch van de oppositie verklaringen afgelegd die tot de conclusies zouden kunnen leiden van de heer Defraigne.

Ik protesteer formeel namens de senatoren die mijn fractie in de bijzondere commissie, die kennelijk door de regering niet meer wordt gewenst, vertegenwoordigen. (*Applaus op de socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, voor zover ik daartoe bij machte ben, wil ik hierover een woordje uitleg geven. Wij moeten eigenlijk teruggaan — de heer Wyninckx heeft er allusie op gemaakt — tot de vorige legislatuur. De toenmalige minister van Financiën, de heer De Clercq, heeft toen voorstellen gedaan tot vereenvoudiging van de procedure voor de behandeling van de begrotingen. Deze voorstellen werden in de gemengde werkgroep ettelijke malen besproken. Daarna heeft men ze naar een kleine werkgroep verwezen waar men getracht heeft een nota te formuleren bestemd voor de gemengde commissie. In die gemengde commissie hadden ook ambtenaren van het Rekenhof zitting. Zij hebben ons zeer goed geholpen. Net vóór de verkiezingen is er trouwens nog een zeer goede nota van het Rekenhof verschenen. Wegens de verkiezingen werden de werkzaamheden van de commissie opgeschort. Tot daar de geschiedenis.

Ik meen dat de heer Defraigne allusie heeft gemaakt op voorstellen van minstens twee jaar geleden. Over die voorstellen hebben de heren Lagae, de Bruyne en De Bremaeker gezegd dat het toch om een te simplistische methode ging omdat, onder meer, werd gepland één globale uitgavenbegroting te bespreken waarbij de begrotingen van de onderscheiden departementen bij koninklijk besluit zouden worden bekrachtigd en ten uitvoer gelegd. Men vond dit een ondergraven van de parlementaire controle. Dat was de eerste reactie in de gemengde parlementaire commissie. Wanneer na enkele maanden — ik ken de juiste details niet meer — mocht blijken dat een minister zijn begroting niet heeft ingediend, zodat die niet bij koninklijk besluit kan worden bekrachtigd, dan wordt hij ter verantwoording geroepen in de betrokken commissie. De voorgestelde procedure liet in elk geval bij de parlementsleden in het algemeen de indruk dat daardoor de parlementaire controle werd ondergraven. Dat is de verklaring voor de uitslatingen van de voorzitter van de Kamer.

De gemengde parlementaire commissie heeft in het begin van dit jaar eenmaal vergaderd. Er was toen een kersverse minister van Begroting.

De heer Wyninckx. — Die de orthodoxie ging herstellen.

De Voorzitter. — Hij werd tijdens die ene vergadering met een totaal nieuw voorstel geconfronteerd. De minister wilde zich eerst inwerken in de problematiek — waarvoor de commissie begrip had — en zal bijgevolg de gemengde parlementaire commissie pas weer samenroepen op het ogenblik dat hij een nieuw voorstel heeft uitgewerkt. Op de tribune hier heeft Vice-Eerste minister Verhofstadt dingen gezegd die afweken van het voorstel dat tot op heden nog steeds ter tafel ligt in de gemengde parlementaire commissie, maar dat eigenlijk nog dateert van vóór de verkiezingen.

Zo zie ik de huidige situatie. Ik kan geen verantwoording afleggen voor de uitspraken van Kamervoorzitter Defraigne.

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de voorzitter, ik neem vrede met uw uitleg, die trouwens de mogelijkheid biedt vroeg of laat de regering te interpellieren.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INVORDERING EN DE GESCHILLEN TER ZAKE VAN PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE HEFFINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI RELATIF AU RECOUVREMENT ET AU CONTENTIEUX EN MATIERE DE TAXES PROVINCIALES ET LOCALES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet betreffende de invordering en de geschillen ter zake van provinciale en plaatselijke heffingen.

Nous abordons l'examen du projet de loi relatif au recouvrement et au contentieux en matière de taxes provinciales et locales.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Van Rompaey, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter. — Vraagt niemand het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. La présente loi s'applique aux impôts établis par les provinces, les communes, les agglomérations et les fédérations de communes.

Toutefois, elle ne s'applique pas aux taxes ou centimes additionnels aux impôts d'Etat, de communauté et de région.

Artikel 1. Deze wet is van toepassing op de door de provincies, de gemeenten, de agglomeraties en de federaties van gemeenten gevestigde belastingen.

Zij is echter niet van toepassing op de aanvullende belastingen of opcentiemen op de belastingen van het Rijk, de gemeenschappen en de gewesten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Sous réserve des modes de perception visés à l'article 8 de la présente loi sont recouverts par voie de rôles.

Art. 2. Onder voorbehoud van de in artikel 8 van deze wet bedoelde wijzen van inning, worden de belastingen bij wege van kohieren ingevorderd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. § 1er. Les rôles sont arrêtés:

— Pour les impositions communales, par le collège des bourgmestre et échevins;

— Pour les impositions d'agglomération, par le collège d'agglomération;

— Pour les impositions de fédération, par le collège de fédération;

— Pour les impositions provinciales, par le gouverneur.

§ 2. Les rôles sont rendus exécutoires par le gouverneur et transmis sans délai au receveur chargé de la perception.

§ 3. Les rôles mentionnent:

1° De nom de la commune, de la province, de l'agglomération ou de la fédération qui a établi la taxe;

2° Les nom, prénoms ou dénomination sociale et l'adresse du redevable;

3° Le règlement en vertu duquel l'impôt est perçu;

4° L'indication de l'impôt à percevoir et le fait qui en justifie la déduction;

5° L'assiette, le montant de l'imposition et l'exercice fiscal auquel celle-ci se rattache;

6° Le numéro d'article;

7° La date du visa exécutoire;

8° Le délai de paiement;

9° Le délai dans lequel le redevable peut introduire une réclamation, la dénomination et l'adresse exacte de l'instance compétence pour la recevoir.

Art. 3. § 1. De kohieren worden opgemaakt:

— Door het college van burgemeester en schepenen, voor de gemeentebelastingen;

— Door het agglomeratiecollege, voor de agglomeratiebelastingen;

— Door het federatiecollege, voor de federatiebelastingen;

— Door de gouverneur, voor de provinciebelastingen.

§ 2. De kohieren worden uitvoerbaar verklaard door de gouverneur en onverwijld overgezonden aan de met de inning belaste ontvanger.

§ 3. De kohieren bevatten:

1° De naam van de gemeente, van de provincie, van de agglomeratie of van de federatie die de belasting heeft gevestigd;

2° De naam, de voornamen of de firmanaam en het adres van de belastingplichtige;

3° De verordening krachtens welke de belasting wordt geheven;

4° De vermelding van de te innen belasting en het feit waarvoor zij verschuldigd is;

5° De grondslag en het bedrag van de belasting en het belastingjaar waarop zij betrekking heeft;

6° Het artikelnummer;

7° De datum van de uitvoerbaarverklaring;

8° De betalingstermijn;

9° De termijn waarin de belastingplichtige een bezwaar kan indienen, de benaming en het juiste adres van de instantie die bevoegd is om ze te ontvangen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le redevable recevra, sans frais, un avertissement-extrait de rôle.

La notification devra lui en être faite, à peine de forclusion, dans les six mois à compter de la date du visa exécutoire.

L'avertissement-extrait de rôle sera daté et portera les mentions indiquées à l'article 3.

Art. 4. De belastingplichtige ontvangt zonder kosten een aanslagbiljet.

De kennisgeving geschiedt op straffe van verval binnen zes maanden te rekenen van de datum der uitvoerbaarverklaring.

Het aanslagbiljet is gedagtekend en bevat de gegevens bedoeld in artikel 3.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Le redevable d'une imposition établie par voie de rôle peut introduire une réclamation auprès de la députation permanente du conseil provincial.

La réclamation doit être faite par écrit, motivée, et remise ou présentée par envoi postal dans les trois mois de la délivrance de l'avertissement-extrait de rôle.

Il est délivré accusé de réception des réclamations.

Art. 5. Degene die een kohierbelasting verschuldigd is, kan bezwaar indienen bij de bestendige deputatie van de provincieraad.

Het bezwaar moet schriftelijk worden gedaan, met redenen omkleed zijn en overhandigd of per post verzonden worden binnen drie maanden na de afgifte van het aanslagbiljet.

Van de bezwaarschriften wordt een ontvangstbewijs afgegeven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. La députation permanente vérifie la déduction de l'imposition contestée et ordonne le dégrèvement de tout montant porté au rôle qui apparaîtrait indu.

Elle ne peut majorer l'imposition contestée.

Elle statue, dans les six mois de la délivrance de l'accusé de réception, par décision motivée qui est notifiée au contribuable par lettre recommandée à la poste.

Art. 6. De bestendige deputatie gaat na of de betwiste belasting verschuldigd is en beveelt de vermindering van het ingekohierd bedrag dat ten onrechte is geheven.

Zij kan de betwiste belasting niet vermeerderen.

Zij doet binnen zes maanden na aflevering van het ontvangstbewijs uitspraak bij met redenen omklede beslissing, waarvan aan de belastingplichtige kennis wordt gegeven bij ter post aangetekende brief.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Pour autant que la valeur de la demande atteint au moins 10 000 francs, la décision de la députation permanente peut faire l'objet d'un recours devant la cour d'appel dans le ressort de laquelle l'imposition a été établie; le Roi peut modifier ce montant par un arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Les formes et délais applicables à ce recours ainsi que la procédure subséquente, et le pourvoi en cassation, soit contre l'arrêt de la cour d'appel, soit contre la décision de la députation permanente si la cour d'appel n'était pas compétente, sont réglés comme en matière d'impôts d'Etat sur le revenu.

Art. 7. Voor zover de waarde van de aanvraag ten minste 10 000 frank bedraagt, kan tegen de beslissing van de bestendige deputatie beroep worden ingesteld bij het hof van beroep in het rechtsgebied waarvan de belasting is geheven; de Koning kan dit bedrag bij een in Ministerraad overlegd besluit wijzigen.

De vormen en de termijnen van dit beroep evenals de rechtspleging en de voorziening in cassatie, hetzij tegen het arrest van het hof van beroep, hetzij tegen de beslissing van de bestendige deputatie ingeval het hof van beroep niet bevoegd zou zijn, worden geregeld zoals inzake rijksinkomstenbelastingen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Les impositions qui ne sont pas perçues par voie de rôles sont recouvrées au comptant, contre remise d'une quittance, d'une plaque, d'un signe distinctif ou d'une vignette.

Art. 8. De belastingen die niet bij wege van kohieren worden geïnd, worden contant ingevorderd tegen afgifte van een kwitantie, van een plaat, van een onderscheidingsteken of van een vignet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. § 1er. Le redevable d'une imposition visée à l'article 8 peut introduire une réclamation écrite et motivée, remise ou présentée par envoi postal à la députation permanente dans les trois mois à dater du paiement au comptant.

Il est délivré accusé de réception des réclamations.

§ 2. Les articles 6 et 7 sont applicables *mutatis mutandis* aux impositions visées à l'article 8.

Art. 9. § 1. Degene die een in artikel 8 bedoelde belasting verschuldigd is, kan een met redenen omkleed bezwaarschrift indienen dat afgegeven of per post gezonden wordt aan de bestendige deputatie binnen drie maanden te rekenen vanaf de contante betaling.

Van de bezwaarschriften wordt een ontvangstbewijs afgegeven.

§ 2. De artikelen 6 en 7 zijn *mutatis mutandis* van toepassing op de in artikel 8 bedoelde belastingen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Les règles relatives au recouvrement, aux intérêts de retard et moratoires, aux poursuites, aux privilèges, à l'hypothèque légale et à la prescription en matière d'impôts d'Etat sur le revenu, sont rendues applicables aux impositions provinciales, communales, d'agglomération et de fédération.

Toutefois, les poursuites, les privilèges et l'hypothèque légale pour le recouvrement des taxes provinciales dont la perception incombe à l'administration des Douanes et Accises sont exercées comme en matière de droits d'accise.

Art. 10. De regels betreffende de invordering, de verwijl- en moratoire intresten, de vervolgingen, de voorrechten, de wettelijke hypotheek en de verjaring inzake rijksbelastingen op de inkomsten, worden van toepassing gemaakt op de provincie-, gemeente-, agglomeratie- en federatiebelastingen.

De vervolgingen, de voorrechten en de wettelijke hypotheek voor de invordering van de provinciebelastingen welke door het bestuur der Douanen en Accijnzen moeten worden geïnd, worden echter zoals inzake accijnzen uitgeoefend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. § 1er. Sont abrogés:

1° Les articles 1er à 7 de la loi du 29 avril 1819 relative aux impositions communales;

2° Les articles 135 à 137 et l'article 138, alinéas 2 et 3, de la loi communale;

3° La loi du 22 janvier 1849 qui modifie les lois sur les patentes;

4° L'article 2 de la loi du 22 juin 1865 relative à la compétence des députations permanentes en matière de contributions directes;

5° La loi du 22 juin 1877 apportant des modifications à la législation des patentes;

§ 2. L'article 603, 3°, du Code judiciaire est remplacé comme suit:

« 3° Les décisions des députations permanentes des conseils provinciaux en matière d'impositions provinciales, communales, d'agglomération et de fédération, pour autant que la valeur de la demande atteint au moins 10 000 francs; »

§ 3. L'article 609, 5°, du Code judiciaire est remplacé comme suit:

« 5° Des décisions des députations permanentes des conseils provinciaux en matière d'impositions provinciales, communales, d'agglomération et de fédération, lorsque la valeur de la demande n'atteint pas 10 000 francs. »

Art. 11. § 1. Opgeheven worden:

1° De artikelen 1 tot 7 van de wet van 29 april 1819 betreffende de gemeentebelastingen;

2° De artikelen 135 tot 137 en artikel 138, tweede en derde lid, van de gemeentewet;

3° De wet van 22 januari 1849 die de wetten op de patenten wijzigd;

4° Artikel 2 van de wet van 22 juni 1865 betreffende de bevoegdheid van de bestendige deputaties inzake directe belastingen;

5° De wet van 22 juni 1877 waarbij wijzigingen in de wetgeving op de patenten worden gebracht;

§ 2. Artikel 603, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

« 3° Tegen beslissingen van de bestendige deputaties van de provincieraden inzake provincie-, gemeente-, agglomeratie- en federatiebelastingen, voor zover de waarde van de aanvraag ten minste 10 000 frank bedraagt; »

§ 3. Artikel 609, 5°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

« 5° Tegen beslissingen van de bestendige deputaties van de provincie- raden inzake provincie-, gemeente-, agglomeratie- en federatiebelastingen wanneer de waarde van de aanvraag geen 10 000 frank bereikt. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. La présente loi entre en vigueur à partir de l'exercice qui suit la date de sa publication au *Moniteur belge*.

Toutefois, les articles 5 à 9 s'appliqueront à toutes les impositions de l'année en cours à la même date, pour autant que la procédure sera entamée ou que les délais fixés pour les voies de recours ne seront pas écoulés.

A titre transitoire, les décisions des députations permanentes prises avant la publication de la présente loi au *Moniteur belge*, et qui auraient pour objet une imposition de l'année en cours, pourront faire l'objet d'un recours en appel dans les quarante jours de la date de publication.

Art. 12. Deze wet treedt in werking vanaf het dienstjaar volgend op de datum waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

De artikelen 5 tot 9 zijn evenwel van toepassing op alle aanslagen van het jaar dat op dezelfde datum loopt, voor zover de procedure is ingesteld of de gestelde termijnen van beroep niet zijn verstreken.

Bij wijze van overgangsmaatregel, kan tegen de beslissingen van de bestendige deputaties ter zake van een aanslag van het lopende jaar genomen vóór de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*, beroep worden ingesteld binnen veertig dagen na de datum van de bekendmaking.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI MODIFIANT LES ARTICLES 4 ET 16BIS DE LA LOI DU 8 DECEMBRE 1976 REGLANT LA PENSION DE CERTAINS MANDATAIRES ET CELLE DE LEURS AYANTS DROIT, MODIFIÉE PAR LA LOI DU 22 JANVIER 1981

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARTIKELEN 4 EN 16BIS VAN DE WET VAN 8 DECEMBER 1976 TOT REGELING VAN HET PENSIOEN VAN SOMMIGE MANDATARISSEN EN DAT VAN HUN RECHTVERKRIJGENDE, GEWIJZIGD BIJ DE WET VAN 22 JANUARI 1981

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant les articles 4 et 16bis de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droits, modifiée par la loi du 22 janvier 1981.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 4 en 16bis van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en dat van hun rechtverkrigenden, gewijzigd bij de wet van 22 januari 1981.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Lafosse, rapporteur. — Monsieur le Président, ce projet de loi, qui nous a été transmis par la Chambre des représentants, concerne la protection des droits à la pension de certains mandataires, droits qui s'ouvrent à partir de soixante ans pour une période supérieure à soixante mois.

Etant donné que la loi prescrit que les demandes doivent être introduites dans les trois ans qui suivent l'âge auquel s'ouvre le droit à la pension, certains mandataires, qui continuent à exercer leur mandat après l'âge de soixante ans, n'introduisent pas de demande et risquent, dès lors, d'être déchus de leurs droits à la pension. Le projet de loi vise à supprimer cette prescription.

Lors de la discussion en commission, le ministre de l'Intérieur a indiqué que le secrétaire d'Etat aux Pensions a marqué son accord à la Chambre des représentants sur les dispositions du projet car il répond à une anomalie à laquelle il convient de remédier.

Plusieurs membres ont posé la question de savoir si le texte transmis par la Chambre des représentants ne crée pas d'autres problèmes puisqu'il ne prévoit plus aucune espèce de délai de prescription. A cette question, le ministre de l'Intérieur répond que le droit à la pension est, en principe, perpétuel: il peut y avoir prescription pour les arriérés, mais pas pour la demande de retraite car chaque citoyen peut opter pour sa pension au moment propice.

En outre, certains membres de la commission ont demandé s'il ne serait pas possible de transférer les cotisations « pension » des mandataires, agents des services publics, qui seraient mis en congé non rémunérés en application de la nouvelle loi du 18 septembre 1986 et qui n'exerceraient pas un mandat de cinq ans minimum, afin qu'ils puissent au moins bénéficier de la quotité-pension afférente aux années durant lesquelles ils seraient en non-activité.

A la suite de cette question, le secrétaire d'Etat aux Pensions a fait savoir que rien ne s'opposait, selon lui, à ce que les périodes de congé non rémunéré accordées d'office aux membres du personnel des services publics pour l'exercice d'un mandat politique, en application de la loi du 18 septembre 1986, puissent être prises en considération pour le calcul de la pension du secteur public lorsque le mandat politique exercé durant ces périodes n'ouvre aucun droit à la pension.

A la suite de cette discussion, les articles ainsi que l'ensemble du projet de loi sont adoptés à l'unanimité des 17 membres présents. J'invite, dès lors le Sénat à approuver également ce projet de loi. (*Applaudissements sur divers bancs.*)

M. le Président. — La parole est à M. Mainil, secrétaire d'Etat.

M. Mainil, secrétaire d'Etat aux Pensions, adjoint au ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, je remercie le rapporteur pour son excellent travail qui reflète bien les travaux de la commission. Je confirme les déclarations qui y ont été faites au nom du gouvernement.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de beperking van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. L'article 4, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit, modifié par la loi du 22 janvier 1981, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 4. § 1er. La pension de retraite prend cours le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'intéressée en fait le demande et au plus tôt le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel il atteint l'âge de soixante ans, à condition qu'il ait exercé un ou plusieurs mandats visés à l'article 1er pendant une période de soixante mois au moins et que les retenues obligatoires pour la pension aient été opérées, sauf dans les cas prévus à l'alinéa 1er des §§ 2 et 3 ainsi qu'au § 4. »

Artikel 1. Artikel 4, § 1, eerste lid, van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en van dat hun rechtverkrigenden, gewijzigd door de wet van 22 januari 1981, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 4. § 1. Het rustpensioen gaat in de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin de rechthebbende de aanvraag ertoe indient en ten vroegste de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin hij de leeftijd van 60 jaar bereikt en op voorwaarde dat een of meer van de in artikel 1 bedoelde mandaten gedurende een periode van ten minste zestig maanden werden uitgeoefend en dat, behoudens in de gevallen bepaald

in het eerste lid van de §§ 2 en 3 alsmede in § 4, de verplichte pensioeninhoudingen zijn toegepast.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 16bis, § 1er, de la même loi est abrogé.

Art. 2. Artikel 16bis, § 1, van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI RELATIF AUX NOMS ET PRENOMS

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE NAMEN EN VOORNAMEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi relatif aux noms et prénoms.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet betreffende de namen en voornamen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. de Clippele, rapporteur. — Monsieur le Président, ce projet de loi fut transmis par la Chambre à la commission de la Justice, qui a consacré cinq réunions à son examen.

La législation actuelle dans ce domaine, en vigueur depuis deux siècles, est donc démodée.

Ce projet a pour objet:

1. Une plus grande liberté dans le choix des prénoms. Dorénavant, on admettra le libre choix du prénom, sous réserve qu'il ne puisse nuire à l'enfant ou à un tiers, ni prêter à confusion;

2. La simplification de la procédure en matière de changement de nom et de prénoms;

3. Une augmentation sensible des droits, lorsque le changement des prénoms n'est pas fondé sur un motif important, soit 20 000 francs, réducibles à 2 000 francs, dans certains cas.

La commission ayant modifié deux articles, en cas d'approbation par le Sénat, le projet devra retourner à la Chambre.

La première de ces modifications concerne l'article 5 qui prévoit qu'en cas d'opposition, par un intéressé, à l'autorisation d'un changement de nom, le Roi statuera sur l'opposition par décision motivée. La motivation ne doit pas être publiée.

La seconde est relative à l'article 8 qui stipule que le changement de nom s'applique, à la date de la transcription, aux enfants mineurs au bénéfice desquels la demande a été étendue.

Ce changement s'applique aussi aux enfants nés après l'introduction de la requête, et non après la transcription.

La mention de la transcription se fera également en marge des actes de l'état civil relatifs aux enfants nés après la date de la requête.

Pour ce qui regarde la discussion des articles, je me réfère au rapport écrit.

L'ensemble du projet amendé a été adopté par 13 voix et une abstention. (*Applaudissements sur divers bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, de commissie voor de Justitie heeft aan het ontwerp betreffende de namen en voornamen

ongetwijfeld meer tijd besteed dan oorspronkelijk werd verwacht. Niet-tengestaan de het ontwerp reeds door de Kamer was aangenomen, hebben wij gemeend een aantal wijzigingen te moeten aanbrengen, zodat het, mochten de wijzigingen door de Senaat worden goedgekeurd, terug moet worden overgezonden naar de Kamer.

Ik sta even stil bij de draagwijdte van de mogelijkheid tot verandering van de voornamen. In wezen vallen wij met deze teksten van het ene extreem in het andere. *Stricto sensu* was de ouder tot nu toe gehouden de voornaam van zijn kind te kiezen uit een zogenaamde lijst. Deze lijst bevatte allerlei namen van goden en mindere goden maar was uiteraard niet aangepast aan de evolutie van de omstandigheden. Deze omstandigheden zijn van dubbele aard: ten eerste, onder internationale invloed ontstaan er klaarblijkelijk nieuwe soorten voornamen; ten tweede, wat belangrijk is voor het Nederlandse taalgebied, er is duidelijk een tendens om namen af te korten en om alleen nog eenlettergreppige voornamen te gebruiken. We gaan naar het andere extreem. Theoretisch wordt het nu mogelijk om een kind de voornaam «Paf» of «Pfaff» te geven. De keuze van de voornaam is inderdaad zeer nauw gebonden aan de invloed van het moment. De ouders hebben de neiging om de voornaam of de naam van illustere personen zoals prinses, prinsessen, stars of starlets te kiezen. Er wordt ook gekozen voor de naam van vedetten in een of andere sport. Indien aan de ouder de vrijheid wordt gegeven om voor de nieuwgeborene een passende voornaam te kiezen, en een eventuele sanctie voor deze keuze berust bij de ambtenaar van de burgerlijke stand — hij moet nagaan of geen gevoelens worden gekwetst —, dan moet uit deze keuze ook een zekere cultuur blijken. Dat deze cultuur evolueert wil ik illustreren met een voorbeeld. Toen twintig jaar geleden iemand zich bij de ambtenaar van de burgerlijke stand meldde om aan zijn zoon de naam Kor te geven — deze naam kwam toen nog niet voor op de reeds door mij geciteerde lijst van voornamen — had men de neiging deze naam te weigeren. Bij zo'n weigering was er dan palaver nodig om het kind via de procureur des Konings uiteindelijk toch de naam Kor te geven. Ten opzichte van dit halsstarrig aandringen gaf de Procureur toe, menende dat er ooit wel een wet zou komen die de betrokkene zou toelaten op een vlotte en goedkope manier van voornaam te veranderen... Maar in de afgelopen twintig jaar is het gebruik van de verkorte naam Kor schering en inslag geworden en waarschijnlijk denkt de betrokkene er niet aan om een procedure tot verandering van voornaam in te zetten. Maar het had ook totaal anders gekund. Ik wil er de nadruk op leggen dat de ambtenaar van de burgerlijke stand uiterst diligent moet zijn om tegemoet te komen aan de trend die leeft bij het publiek, maar dat hij bovendien ook bepaalde culturele verworvenheden niet mag laten verlopen gaan. Bij de keuze van namen is het zoals bij veel andere zaken. Voor bepaalde elementen is er een tijd van komen en gaan. Wat op het ogenblik antiek lijkt zal misschien over twintig jaar uiterst modern klinken.

Mijnheer de Voorzitter, wij hebben niets tegen de voorgestelde teksten, wel enige bezorgdheid napens de manier waarop tot de keuze van voornamen wordt gekomen. Over een ander belangrijke materie, namelijk de verandering van familienaam, hebben wij het niet gehad om de doodeenvoudige reden dat hiervoor de controle van andere instanties — tot en met de Raad van State — nodig is en omdat men om allerlei redenen, patrimoniale en andere, niet zo gemakkelijk van familienaam verandert als men van voornaam zal kunnen veranderen met de huidige wet. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer. — Mijnheer de Voorzitter, het voortreffelijk verslag van de heer de Clippele, hier bondig naar voren gebracht, alsmede de algemene teneur van het ontwerp geven mij het recht te voorspellen dat de leden van mijn fractie dit ontwerp met een gerust hart zullen goedkeuren.

Door enerzijds meer vrijheid toe te staan in de keuze van de voornaam en door anderzijds de procedure inzake de verandering van naam en voornaam te vereenvoudigen en te versnellen, scheppen wij de voorwaarden om van de naamgeving een meer persoonlijke aangelegenheid te maken en in iets mindere mate een pure zaak van erfelijkheid en traditie.

In de marge van dit ontwerp wens ik nochtans twee korte kanttekeningen te maken. Ik hoop dat de Kamer van volksvertegenwoordigers zo vlug mogelijk het voorstel van kamerlid Luc Van den Bossche zal goedkeuren en verzenden naar de Senaat. Dat voorstel heeft tot doel ieder kind de naam te geven van de moeder in plaats van de naam van de vader. Dit zou een verantwoorde erkenning, *cum laude*, betekenen van het moederschap, dat veel sterker ingrijpt in de fysische eigenheid

van de moeder dan het vaderschap doet in de fysische eigenheid van de vader. Bovendien zou een dergelijke naamgeving meer rechtszekerheid kunnen bieden aangezien die moederlijke afstamming doorgaans, en in de huidige stand van de wetenschap, moeilijk kan worden betwijfeld. Bovendien zou een van de laatste vormen van onderscheid tussen zogenoemde natuurlijke kinderen en zogenoemde wettelijke kinderen kunnen worden weggenomen.

Een tweede kanttekening heeft betrekking op de wijze waarop de naam en de voornaam meestal worden afgedrukt op officiële documenten, formulieren en stukken van allerlei aard.

Ik doel hier op de overal ingewortelde gewoonte eerst de naam af te drukken en pas dan de voornaam. Zelfs in de naamlijst van onze eigen Senaat gebeurt dat zo. Een voornaam is de voornaam, en hoeft dus niet achteraan te staan. Het getuigt trouwens van groter respect voor de persoonlijkheid van iedere burger en burgeres door hem of haar eerst met de voornaam aan te spreken.

Ik geef maar een, toevallig voorbeeld. Iemand aanspreken met Edward Leemans klinkt toch veel hoffelijker, mijnheer de Voorzitter, dan met Leemans Edward.

Het is op die manier dat bij onze noorderburen de naamlijsten worden opgesteld en de formulieren worden ingevuld. Ik pleit ervoor dat dit ook bij ons zou geschieden.

Laten wij dan ook zelf het voorbeeld geven bij het toekomstig opstellen, drukken en verspreiden van onze naamlijst. Dat is voornamer — letterlijk dan — persoonlijker, mensvriendelijker en vooral zoveel natuurlijker. (*Applaus op verschillende banken.*)

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Artikel één luidt:

HOOFDSTUK I. — Toegelaten voornamen

Artikel 1. De ambtenaar van de burgerlijke stand mag in de akte van geboorte geen voornamen opnemen die aanleiding geven tot verwarring dan wel het kind of derden kunnen schaden.

CHAPITRE I. — Prénoms autorisés

Article 1er. L'officier de l'état civil ne peut recevoir dans l'acte de naissance des prénoms prêtant à confusion ou pouvant nuire à l'enfant ou à des tiers.

— Aangenomen.

Adopté.

HOOFDSTUK II. — Verandering van naam en voornamen

Art. 2. Elke persoon die enigerlei reden heeft naam of voornamen te veranderen, kan daartoe aan de minister van Justitie een met redenen omkleed verzoek richten.

Het verzoek wordt ingediend door de betrokkenen zelf of door zijn wettelijke vertegenwoordiger.

CHAPITRE II. — Changement de nom et de prénoms

Art. 2. Toute personne qui a quelque motif de changer de nom ou de prénoms en adresse la demande motivée au ministre de la Justice.

La requête est introduite par l'intéressé lui-même ou son représentant légal.

— Aangenomen.

Adopté.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1986-1987
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1986-1987

Art. 3. De minister van Justitie kan de voornaamsverandering toestaan indien de gevraagde voornamen geen aanleiding geven tot verwarring en de verzoeker of derden niet kunnen schaden.

De Koning kan de naamsverandering uitzonderlijk toestaan indien hij van oordeel is dat het verzoek op ernstige redenen steunt en dat de gevraagde naam geen aanleiding geeft tot verwarring en de verzoeker of derden niet kan schaden.

Art. 3. Le ministre de la Justice peut autoriser le changement de prénoms lorsque les prénoms sollicités ne prêtent pas à confusion et ne peuvent nuire au requérant ou à des tiers.

Le Roi peut, exceptionnellement, autoriser le changement de nom s'il estime que la demande est fondée sur des motifs sérieux et que le nom sollicité ne prête pas à confusion et ne peut nuire au requérant ou à des tiers.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De vergunning tot verandering van voornamen is definitief in de zin van artikel 253, derde lid, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, op de datum van het ministerieel besluit.

Zodra de vergunning is verleend, wordt de verzoeker daarvan bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

Art. 4. L'autorisation de changer de prénoms est définitive, au sens de l'article 253, troisième alinéa, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, à la date de l'arrêté ministériel.

Dès que l'autorisation est accordée, le requérant en est informé par lettre recommandée à la poste.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. In het *Belgisch Staatsblad* wordt melding gemaakt van het koninklijk besluit waarbij een naamsverandering wordt toegestaan.

Binnen zestig dagen na de in het eerste lid bedoelde bekendmaking, kan iedere belanghebbende verzet aantekenen tegen de vergunning.

De Koning beschikt op het verzet bij een met redenen omklede beslissing.

In het *Belgisch Staatsblad* wordt melding gemaakt van het koninklijk besluit dat de vergunning intrekt.

De verzoekers evenals degenen die verzet hebben aangetekend, worden van de beslissing in kennis gesteld bij ter post aangetekende brief.

Art. 5. Il est fait mention au *Moniteur belge* de l'arrêté royal autorisant un changement de nom.

Dans les soixante jours de la publication visée au premier alinéa, tout intéressé peut faire opposition à l'autorisation.

Le Roi statue sur l'opposition, par décision motivée.

Il est fait mention au *Moniteur belge* de l'arrêté royal retirant l'autorisation.

Les requérants, ainsi que ceux qui ont fait opposition, sont informés de la décision par lettre recommandée à la poste.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. Indien geen verzet gedaan werd, wordt de vergunning tot verandering van naam definitief in de zin van artikel 253, derde lid, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, na verloop van zestig dagen te rekenen vanaf de bekendmaking van het besluit in het *Belgisch Staatsblad*.

Indien er tijdig verzet gedaan werd, wordt de vergunning definitief, in de zin van hetgeen in het voorgaande lid is bepaald, op de datum van de afwijzing van het verzet. De begunstigten evenals degenen die het verzet aantekenden worden van de beslissing bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

Art. 6. S'il n'y a pas eu d'opposition, l'autorisation de changer de nom devient définitive au sens de l'article 253, troisième alinéa, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, à l'expiration du délai de soixante jours à compter de la publication de l'arrêté au *Moniteur belge*.

Si une opposition a été introduite en temps utile, l'autorisation devient définitive au sens de l'alinéa précédent, à la date du rejet de l'opposition. Les bénéficiaires ainsi que ceux qui ont fait opposition sont informés de la décision par lettre recommandée à la poste.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. Een afschrift van het besluit dat de verandering van naam of voornamen toestaat of een uittreksel uit dat besluit wordt binnen zestig dagen na de registratie door de begunstigde of door een van hen tegen ontvangstbewijs aan de ambtenaar van de burgerlijke stand toegezonden of hem ter hand gesteld.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand is:

1) Die van de plaats waar de begunstigde of een van de begunstigten is geboren;

2) Die van de plaats waar de begunstigde of een van de begunstigten zijn gewone verblijfplaats heeft, wanneer geen van de begunstigten in België is geboren;

3) Die van het eerste district van Brussel, indien geen van de begunstigten in België is geboren noch er zijn gewone verblijfplaats heeft.

De vergunning wordt als niet-bestaande beschouwd indien zij niet binnen de voorgeschreven termijn aan de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand werd toegezonden of ter hand gesteld.

Art. 7. Dans les soixante jours de son enregistrement, la copie ou l'extrait de l'arrêté royal autorisant le changement de nom ou de prénoms est envoyé ou remis à l'officier de l'état civil contre accusé de réception par les bénéficiaires ou par l'un d'eux.

L'officier de l'état civil compétent est:

1) Celui du lieu de naissance du ou d'un des bénéficiaires;

2) Celui du lieu de résidence habituelle du ou d'un des bénéficiaires si aucun d'eux n'est né en Belgique;

3) Celui du premier district de Bruxelles si aucun des bénéficiaires n'est né en Belgique et n'y a sa résidence habituelle.

L'autorisation est réputée non avenue si elle n'est pas envoyée ou remise dans le délai prescrit à l'officier de l'état civil compétent.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. Binnen vijftien dagen na de toezending of de terhandstelling van het afschrift van of het uittreksel uit het koninklijk of ministerieel besluit, schrijft de ambtenaar van de burgerlijke stand het beschikkende gedeelte van dat besluit in zijn registers over.

De verandering van naam en de verandering van voornamen hebben gevolg op de dag van de overschrijving. De naamsverandering geldt vanaf die dag voor de minderjarige kinderen tot wie het verzoek is uitgebreid.

De naamsverandering geldt eveneens voor de kinderen geboren na de indiening van het verzoek.

Van de overschrijving wordt melding gemaakt op de kant van de akten van de burgerlijke stand die betrekking hebben op de begunstigten en op de kant van de akten die betrekking hebben op hun kinderen geboren na de datum van het verzoek.

Art. 8. Dans les quinze jours de l'envoi ou de la remise de la copie ou de l'extrait de l'arrêté royal ou ministériel, l'officier de l'état civil transcrit dans ses registres le dispositif de cet arrêté.

Le changement de nom et le changement de prénoms produisent leurs effets à la date de la transcription. Le changement de nom s'applique dès cette date aux enfants mineurs au bénéfice desquels la demande a été émise.

Il s'applique également aux enfants qui sont nés après l'introduction de la requête.

Il est fait mention de la transcription en marge des actes de l'état civil relatifs aux bénéficiaires et en marge des actes relatifs à leurs enfants qui sont nés après la date de la requête.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. De ambtenaar van de burgerlijke stand geeft kennis van de overschrijving aan de minister van Justitie en aan de ambtenaren van de burgerlijke stand die, overeenkomstig artikel 8, derde lid, hiervan melding moeten maken op de kant van hun akten.

Art. 9. L'officier de l'état civil avise de la transcription le ministre de la Justice ainsi que les officiers de l'état civil qui, en vertu de l'article 8, troisième alinéa, doivent en faire mention en marge de leurs actes.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. Wanneer het ministerieel besluit houdende vergunning tot verandering van voornaam wordt ingetrokken of vernietigd, verzoekt de minister van Justitie of zijn gemachtigde de in artikel 8, eerste lid, bedoelde ambtenaar van de burgerlijke stand het beschikkende gedeelte van het besluit of het arrest over te schrijven. Artikel 8, vierde lid, en artikel 9 zijn op die overschrijving toepasselijk.

Het eerste lid is van toepassing wanneer het koninklijk besluit houdende vergunning tot verandering van naam wordt ingetrokken na de overschrijving ervan.

Art. 10. Lorsque l'arrêté ministériel autorisant le changement de prénom est retiré ou annulé, le ministre de la Justice ou son délégué requiert l'officier de l'état civil visé à l'article 8, premier alinéa, de procéder à la transcription du dispositif de l'arrêté ou de l'arrêt. L'article 8, quatrième alinéa, et l'article 9 sont applicables à cette transcription.

Le premier alinéa est applicable lorsque l'arrêté royal autorisant le changement de nom est retiré après sa transcription.

— Aangenomen.

Adopté.

HOOFDSTUK III. — Bepalingen tot wijziging van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 11. In de Franse tekst van het opschrift van hoofdstuk XVIII van titel I van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het opschrift van afdeling II van hetzelfde hoofdstuk, wordt het woord « permis » vervangen door het woord « autorisations ».

CHAPITRE III. — Dispositions modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Art. 11. Dans le texte français de l'intitulé du chapitre XVIII du titre I du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et de l'intitulé de la section II du même chapitre, le mot « permis » est remplacé par le mot « autorisations ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. In de Franse tekst van artikel 237 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1974, wordt het woord « permis » vervangen door het woord « autorisations ».

Art. 12. Dans le texte français de l'article 237 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1974, le mot « permis » est remplacé par le mot « autorisations ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 13. Artikel 248 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1981, wordt aangevuld met de volgende leden:

«De Koning kan bij een met redenen omkleed besluit dat recht verminderen, met dien verstande dat het aldus verminderde recht niet minder dan 20 000 frank mag bedragen voor de gezamenlijke personen in de open brief bedoeld.

De vermindering kan slechts worden verleend wanneer de begunstigde of een van de begunstigten, of een van hun bloedverwanten in de opgaande of nederlallende lijn, aan het land buitengewone diensten heeft bewezen van vaderlandslievende, wetenschappelijke, culturele, economische, sociale of humanitaire aard.»

Art. 13. L'article 248 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1981, est complété par les alinéas suivants:

«Le Roi peut par arrêté motivé réduire ce droit sans que le droit ainsi réduit puisse être inférieur à un total de 20 000 francs pour l'ensemble des personnes comprises dans la lettre patente.

La réduction ne peut être accordée que si le bénéficiaire, l'un des bénéficiaires ou l'un de leurs ascendants ou descendants a rendu à la nation des services éminents d'ordre patriotique, scientifique, culturel, économique, social ou humanitaire.»

— Aangenomen.

Adopté

Art. 14. Artikel 249 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 2 juli 1974 en 2 juli 1981, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 249. § 1. Voor vergunningen tot verandering of tot toevoeging van een of meer voornamen bedraagt het recht 20 000 frank.

De minister van Justitie kan dat recht verminderen tot 2 000 frank wanneer de voornamen, waarvan de wijziging wordt gevraagd, op zichzelf of samen genomen met de naam, belachelijk of hatelijk zijn, vreemd klinkend, of tot verwarring aanleiding kunnen geven.

In het ministerieel besluit wordt de reden van de vermindering vermeld.

§ 2. Voor vergunningen om van naam te veranderen bedraagt het recht 2 000 frank.

§ 3. Voor vergunningen om aan een naam een andere naam of een partikel toe te voegen of een hoofdletter door een kleine letter te vervangen bedraagt het recht 30 000 frank.

De Koning kan dat recht verminderen, met dien verstande dat het aldus verminderde recht niet minder dan 20 000 frank mag bedragen voor de gezamenlijke personen in het besluit bedoeld.

Deze vermindering mag slechts worden toegestaan onder de voorwaarde bepaald bij artikel 248, derde lid.

In het koninklijk besluit wordt de reden van de vermindering vermeld.»

Art. 14. L'article 249 du même Code, modifié par les lois des 2 juillet 1974 et 2 juillet 1981, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 249. § 1er Le droit est fixé à 20 000 francs pour les autorisations de changement ou d'adjonction d'un ou de plusieurs prénoms.

Le ministre de la Justice peut réduire ce droit à 2 000 francs si les prénoms dont la modification est demandée présentent par eux-mêmes ou par leur association avec le nom, un caractère ridicule ou odieux, sont de consonance étrangère ou de nature à prêter à confusion.

Il est fait mention dans l'arrêté ministériel du motif de la réduction.

§ 2. Le droit est fixé à 2 000 francs pour les autorisations de changer de nom.

§ 3. Le droit est fixé à 30 000 francs pour les autorisations d'ajouter à un nom un autre nom ou une particule ou de substituer une lettre minuscule à une majuscule.

Le Roi peut réduire ce droit sans que le droit ainsi réduit puisse être inférieur à un total de 20 000 francs pour l'ensemble des personnes comprises dans l'arrêté.

Cette réduction ne peut être octroyée que sous la condition prévue à l'article 248, troisième alinéa.

Il est fait mention dans l'arrêté royal du motif de la réduction.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 15. In artikel 250 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1974, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «In de gevallen bedoeld in artikel 248, eerste lid, en in artikel 249, § 1, § 2 en § 3, eerste lid, is elke begunstigde een recht verschuldigd»;

2° In het tweede lid wordt het woord «permis» vervangen door het woord «autorisations».

Art. 15. A l'article 250 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1974, sont apportées les modifications suivantes:

1° Le premier alinéa est remplacé par la disposition suivante: «Dans les cas visés à l'article 248, premier alinéa, et à l'article 249, § 1er, § 2 et § 3, premier alinéa, il est dû un droit par bénéficiaire»;

2° Au deuxième alinéa le mot «permis» est remplacé par le mot «autorisations».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. Artikel 251 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1981, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 251. Wanneer een ministerieel besluit houdende vergunning tot verandering van voornaam wordt ingetrokken of vernietigd terwijl de registratierechten reeds geïnd zijn, betaalt de verzoeker, behalve als hij te kwader trouw was, geen rechten meer wanneer hem een nieuwe vergunning wordt verleend.

Het eerste lid is van toepassing in geval van intrekking van een koninklijk besluit houdende vergunning tot verandering van naam.»

Art. 16. L'article 251 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1981, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 251. Lorsqu'un arrêté ministériel portant autorisation d'un changement de prénom est retiré ou est annulé alors que les droits d'enregistrement ont été perçus, le requérant, sauf s'il était de mauvaise foi, ne paye plus de droit si une nouvelle autorisation lui est accordée.

Le premier alinéa est applicable en cas de retrait d'un arrêté royal autorisant un changement de nom.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. Artikel 252 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1974, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 252. Het recht wordt berekend volgens het tarief van kracht op de datum van het besluit tot verheffing in de adelstand, dat aan de ondertekening van de adelsbrieven voorafgaat, of op de datum van het besluit houdende vergunning tot verandering of toevoeging van naam of voornamen.»

Art. 17. L'article 252 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1974, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 252. Le droit est calculé d'après le tarif en vigueur à la date de l'arrêté d'octroi de noblesse précédant la signature des lettres patentes ou à celle de l'arrêté autorisant le changement ou l'adjonction de nom ou de prénoms.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. In artikel 253 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° De woorden «koninklijke besluiten houdende vergunning tot verandering van naam of van voornamen» worden tweemaal vervangen door de woorden «koninklijke of ministeriële besluiten houdende vergunning tot verandering van naam of van voornamen»;

2° De woorden «van de dag waarop het koninklijk besluit definitief is geworden» worden vervangen door de woorden «van de dag waarop het koninklijk of ministerieel besluit definitief is geworden.»

Art. 18. A l'article 253 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1974, sont apportées les modifications suivantes:

1° Les mots «arrêts royaux accordant permis de changer de nom ou de prénoms» sont remplacés à deux reprises par les mots «arrêts royaux ou ministériels autorisant le changement de nom ou de prénoms»;

2° Les mots « du jour où l'arrêté royal est devenu définitif » sont remplacés par les mots « du jour où l'arrêté royal ou ministériel est devenu définitif. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 19. In de Franse tekst van artikel 254 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1974, worden de woorden « arrêté accordant permission de changer de nom ou de prénoms » vervangen door de woorden « arrêté autorisant le changement de nom ou de prénoms. »

Art. 19. Dans le texte français de l'article 254 du même Code, modifié par la loi du 2 juillet 1974, les mots « arrêté accordant permission de changer de nom ou de prénoms » sont remplacés par les mots « arrêté autorisant le changement de nom ou de prénoms. »

— Aangenomen.

Adopté.

HOOFDSTUK IV. — *Opheffingsbepaling*

Art. 20. De wet van 11 germinal jaar XI « relative aux prénoms et changements de nom », gewijzigd bij de wet van 2 juli 1974, wordt opgeheven.

CHAPITRE IV. — *Disposition abrogatoire*

Art. 20. La loi du 11 germinal an XI relative aux prénoms et changements de nom, modifiée par la loi du 2 juillet 1974, est abrogée.

— Aangenomen.

Adopté.

HOOFDSTUK V. — *Overgangsbepaling*

Art. 21. De bepalingen van hoofdstuk II en III vinden slechts toepassing op de verzoeken die na de inwerkingtreding van deze wet worden ingediend.

CHAPITRE V. — *Disposition transitoire*

Art. 21. Les dispositions des chapitres II et III ne sont applicables qu'aux demandes introduites après l'entrée en vigueur de la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — We stemmen later ontwerp over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 30 SEPTEMBER 1937 HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN NATIONAAL INSTITUUT VOOR LANDBOUWKREDIET

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI PORTANT MODIFICATION DE L'ARRETE ROYAL DU 30 SEPTEMBRE 1937 RELATIF A LA CREATION D'UN INSTITUT NATIONAL DE CREDIT AGRICOLE

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 1937 houdende oprichting van een Nationaal Instituut voor landbouwkrediet.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant modification de l'arrêté royal du 30 septembre 1937 relatif à la création d'un Institut national de crédit agricole.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vanhaverbeke, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 1937 houdende oprichting van een Nationaal Instituut voor landbouwkrediet werd bij de Kamer ingediend op 12 maart 1986 met de bedoeling het tot nu toe geldende plafond der verbintenissen aan te passen aan de reële vraag. Het plafond werd tot nu bepaald op 40 miljard maar is intussen reeds overschreden. Tussentijds werd het bedrag op orthodoxe manier aangepast. De regering stelt nu, bij wijze van wetsontwerp voor, het bedrag te verhogen tot 65 miljard met de mogelijkheid, in drie bijkomende tranches van elk 5 miljard, het plafond te brengen op 80 miljard. De commissieleden hadden daartegen geen enkel bezwaar en keurden dit ontwerp eenparig goed.

In de commissie werd echter wel van de gelegenheid gebruik gemaakt om de werking van het Nationaal Instituut voor landbouwkrediet te bespreken. Er werd vastgesteld dat zich de voorbije jaren ernstige moeilijkheden hebben voorgedaan, hoewel toch moest worden opgemerkt dat de jongste maanden de situatie heel wat verbeterd is. Toch blijft het een ernstige en delicate aangelegenheid, enerzijds omdat een bedrag van 2 miljard is verloren gegaan en anderzijds omdat het administratief en gerechtelijk onderzoek nopens dit dossier nog niet is afgesloten.

Er werd verlies geleden door kredietverlening aan bedrijven die in moeilijkheden geraakten, vooral in de vleessector. Deze put werd gevuld met een consortiale lening aan het Nationaal Instituut voor landbouwkrediet van vier schijven van 500 miljoen, zijnde 2 miljard frank. Het bijzondere aan deze regeling is dat de interestlasten op deze lening voor de helft ten laste vallen van het NILK, terwijl de aflossing van de hoofdsom en de andere helft der interesten ten laste vallen van de begroting van Landbouw.

Dit roept uiteraard vragen op over de werking van het Instituut, de eerlijke concurrentie en de samenwerking van de openbare kredietinstellingen. Wat de toekomst betreft, rijst ook de vraag hoe het Nationaal Instituut moeilijkheden als die waarmede het vandaag wordt geconfronteerd, kan voorkomen. Dit alles werd tijdens drie commissievergaderingen grondig besproken.

Met het oog op de toekomst komen de volgende aanbevelingen in aanmerking: ten eerste, het Nationaal Instituut heeft een eigen functie en moet die behouden; ten tweede, het Nationaal Instituut kan technisch worden ingeschakeld in de samenwerking tussen de openbare kredietinstellingen; ten derde, bij een verdere gunstige evolutie van het omzetcijfer van het Nationaal Instituut moet de verdeling van de lasten opnieuw worden besproken.

Dit was kort samengevat de zeer ruime en grondige bespreking die in de commissie heeft plaatsgehad. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Lepaffe.

M. Lepaffe. — Monsieur le Président, je n'ai pas eu l'occasion d'assister aux séances de la commission. J'ai pris connaissance avec beaucoup d'intérêt du rapport fort complet de M. Vanhaverbeke. Certains points me paraissent toutefois mériter des explications complémentaires; c'est pourquoi je me permets de vous interroger, monsieur le ministre.

La commission a donc adopté ce projet de loi à l'unanimité; il en sera vraisemblablement de même dans notre assemblée. J'ai toutefois été frappé de constater que lorsqu'on envisage la fusion avec d'autres organismes publics, notamment avec la CGER, on souligne surtout les problèmes d'intégration qui se poseraient en raison des grandes différences de rémunérations. Sur ce point précis, j'aimerais avoir des explications supplémentaires.

Par ailleurs, le rapport nous apprend que les commissaires du gouvernement font un exposé circonstancié des faits. Il en résulte que les organes de tutelle ont été mis au courant le plus rapidement possible de l'évolution catastrophique au sein de l'INCA. Je dis « catastrophique » puisque 2 milliards sont en train de disparaître dans la nature...

M. de Wasseige. — Ce n'est pas dans la nature; c'est pour aider des firmes flamandes!

M. Lepaffe. — ... et le rapport ajoute : « Si le conseil d'administration n'est pas intervenu plus rapidement, c'est dû au fait qu'il s'agissait manifestement, en l'espèce, de décisions politiques dont les commissaires du gouvernement ne pouvaient pas, à l'époque, évaluer la portée. » Je m'interroge sur cette déclaration peu claire pour quelqu'un qui, je le répète, n'a pu participer aux travaux de la commission. J'espère donc, monsieur le ministre, que vous voudrez bien me fournir quelque éclaircissement.

Enfin, dans le rapport de la Cour des comptes, évidemment plus détaillé que celui de la commission, ce qui est normal, on peut lire : « En ce qui concerne l'utilisation des crédits octroyés, la Cour a souligné que, pour les deux sociétés, des dépassements importants des maxima autorisés de crédits aux comptes courants, aux crédits de caisse, ont été tolérés sans l'accord du conseil d'administration de l'Institut, respectivement de 68 millions à 539 millions et de 200 millions à 651 millions. » Voilà donc, en réalité, près de 800 millions de crédit qui sont accordés sans l'autorisation du conseil d'administration. Le rapport poursuit : « De plus, les injonctions du conseil en vue de réduire ces dépassements n'ont pas été suivies d'effet. »

Je voudrais savoir qui passe outre. S'agit-il des personnes contre lesquelles une enquête administrative est en cours ou se situent-elles ailleurs ? Que peut-on faire, alors que nous octroyons des possibilités importantes par le projet de loi dont nous discutons, pour qu'au moins le conseil d'administration administre vraiment, c'est-à-dire pour que ses injonctions soient suivies d'effet ?

Je vous remercie, monsieur le ministre, des précisions que vous voudrez bien apporter.

M. le Président. — La parole est à M. Eyskens, ministre.

M. Eyskens, ministre des Finances. — Monsieur le Président, M. Lepaffe m'interroge au sujet de la différence des rémunérations dans l'hypothèse d'une absorption de l'INCA, par exemple par la CGER. J'ai déclaré en commission que cette hypothèse me paraissait peu vraisemblable. Sans préjuger l'avenir, il me semble, en effet, assez irréaliste de croire que l'INCA puisse être absorbé par la CGER.

Ce qui, par contre, est envisageable — et un audit a été demandé à cet effet —, c'est que l'INCA soit filialisé et qu'il y ait une synergie entre la CGER et l'INCA. Dès qu'il y aurait filialisation, il ne faudrait pas nécessairement mettre fin à l'actuelle différence des rémunérations ; du moins, je ne le souhaite pas. Il me paraîtrait inadéquat et injustifié d'aligner vers le haut les rémunérations du personnel de l'INCA pour rejoindre celles de la CGER. C'est la raison pour laquelle je préférerais une filialisation à une véritable intégration.

J'en arrive à la deuxième série de questions. Comme se fait-il qu'une série de décisions aient été prises par la direction sans qu'elles soient suffisamment couvertes par le conseil d'administration ? C'est là que réside ou qu'a résidé le problème. Cela dénote peut-être un certain laisser-aller ou un dynamisme trop intense de la part de membres de la direction. Je ne peux me prononcer aussi longtemps que je ne dispose pas du rapport final sur les enquêtes en cours et, particulièrement, celle du Comité supérieur de contrôle.

Je constate néanmoins que le directeur général n'exerce pas ses fonctions pour l'instant. Là non plus, je ne peux pas me prononcer mais, à première vue, il semble qu'ont été commises des erreurs de gestion, d'appréciation et des fautes au niveau des relations normales entre, d'une part, le conseil d'administration mandaté, qui doit contrôler et, d'autre part, la direction.

Sur base des faits qui se sont produits et d'une série d'enquêtes, nous avons remanié la gestion, recomposé le conseil d'administration, nommé de nouveaux commissaires du gouvernement, de nouveaux réviseurs et un nouveau président ; moyennant une surveillance accrue. Je crois pouvoir dire que, pour l'instant, la gestion évolue normalement. Les chiffres sont positifs.

Nous avons l'impression que nous pourrions bientôt refermer cette triste parenthèse dans la vie de l'INCA. Etant donné qu'il existe des problèmes structurels, je crois préférable que l'INCA puisse se raccrocher à une plus grande institution, de sorte que certains risques soient mieux répartis et que l'Institut soit mieux encadré. C'est ce que nous allons essayer de faire à bref délai. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging ? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé :

Article unique. L'article 3, deuxième alinéa, de l'arrêté royal du 30 septembre 1937 relatif à la création d'un Institut national de crédit agricole, modifié par la loi du 5 décembre 1979, est remplacé par l'alinéa suivant :

« Les engagements de l'Institut ne peuvent à aucun moment dépasser soixante-cinq milliards de francs. Le Roi peut élever ce montant à quatre-vingts milliards de francs par libération de trois tranches de cinq milliards de francs chacune. »

Enig artikel. Artikel 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 30 september 1937 houdende oprichting van een Nationaal Instituut voor landbouwkrediet, gewijzigd door de wet van 5 december 1979, wordt vervangen door het volgende lid :

« De verbintenissen van het Instituut mogen op geen enkel ogenblik vijftig miljard frank overschrijden. De Koning kan dit bedrag op tachtig miljard frank brengen door vrijmaking van drie tranches van elk vijf miljard frank. »

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET TOT REGELING VAN DE VOORLOPIGE KREDIETEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI PORTANT REGLEMENTATION DES CREDITS PROVISOIRES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot regeling van de voorlopige kredieten.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant réglementation des crédits provisoires.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cooreman, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp werd overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers. Ik verwijs naar het verslag.

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging ? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1er, § 1er. S'il apparaît que tous les budgets de dépenses ne pourront être votés pour le 1er janvier de l'année budgétaire, la loi ouvre les crédits nécessaires au fonctionnement des services publics.

S'il échet, des projets de loi ouvrant de nouveaux crédits provisoires à valoir sur les budgets de dépenses pour la même année budgétaire sont présentés aux Chambres législatives.

§ 2. Ces crédits provisoires sont calculés sur base des allocations correspondantes du budget de l'année précédente.

Sauf dispositions particulières des lois ouvrant ces crédits provisoires, les dépenses ne pourront dépasser, par article, le montant des crédits initiaux des budgets pour l'année précédente.

Les crédits provisoires ne peuvent être affectés à des dépenses nouvelles non autorisées antérieurement par le législateur.

Artikel 1. § 1. Indien blijkt dat niet alle uitgavenbegrotingen vóór 1 januari van het begrotingsjaar zullen kunnen worden goedgekeurd, opent de wet de nodige kredieten voor de werking van de openbare diensten.

Desgevallend worden wetsontwerpen waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van de uitgavenbegrotingen voor hetzelfde begrotingsjaar, aan de Wetgevende Kamers voorgelegd.

§ 2. Die voorlopige kredieten worden berekend op grond van de overeenkomstige tijdens het voorgaande begrotingsjaar toegekende bedragen.

Behoudens bijzondere bepalingen van de wetten waarbij die voorlopige kredieten worden geopend, mogen de uitgaven per artikel niet hoger liggen dan het bedrag van de initiële kredieten van de begrotingen voor het voorgaande jaar.

De voorlopige kredieten mogen niet worden aangewend voor nieuwe uitgaven waartoe de wetgever voordien geen machtiging heeft verleend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La loi ouvrant des crédits provisoires indique la période à laquelle ces crédits se rapportent.

La période pour laquelle des crédits non dissociés et d'ordonnancement sont alloués ne peut excéder quatre mois, sauf si certaines obligations légales ou contractuelles requièrent qu'ils le soient pour une période d'une autre durée.

Art. 2. De wet waarbij voorlopige kredieten worden geopend, stelt de termijn vast waarop de kredieten betrekking hebben.

De termijn waarvoor niet gesplitste en ordonnanceringskredieten worden toegekend, mag niet meer dan vier maanden bedragen, behalve wanneer wettelijke of contractuele verplichtingen een andere termijn opleggen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La publication des lois fixant définitivement les budgets de dépenses pour une année budgétaire rend caduques les lois ouvrant des crédits provisoires à valoir sur ces budgets de dépenses.

Art. 3. De bekendmaking van de wet houdende definitieve vaststelling van een uitgavenbegroting voor een begrotingsjaar doet de wetten waarbij voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van die uitgavenbegroting, vervallen.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE BEVOEGDVERKLARING VAN DE ADMINISTRATIE VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE, REGISTRATIE EN DOMEINEN TOT HET UITVOEREN VAN BEPAALDE VERMOGENSRECHTELIJKE VERRICHTINGEN VOOR REKENING VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTINSTELLINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI HABILITANT L'ADMINISTRATION DE LA TAXE SUR LA VALEUR AJOUTÉE, DE L'ENREGISTREMENT ET DES DOMAINES À RÉALISER CERTAINES OPÉRATIONS PATRIMONIALES POUR LE COMPTE DES INSTITUTIONS COMMUNAUTAIRES ET RÉGIONALES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende bevoegdverklaring van de administratie van de Belasting

over de toegevoegde waarde, Registratie en Domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de gemeenschaps- en gewestinstellingen.

Nous abordons l'examen du projet de loi habilitant l'administration de la Taxe sur la valeur ajoutée, de l'Enregistrement et des Domaines à réaliser certaines opérations patrimoniales pour le compte des institutions communautaires et régionales.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Wintgens, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Vraagt niemand het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Les fonctionnaires de l'administration de la Taxe sur la valeur ajoutée, de l'Enregistrement et des Domaines peuvent exercer, à la demande, au nom et pour compte des communautés, des régions, ainsi que des organismes d'intérêt public qui en dépendent, toutes les attributions domaniales qu'ils assument à l'égard des biens de l'Etat en vertu des lois et arrêtés pris en exécution de celles-ci, y compris le recouvrement des créances non fiscales.

Artikel 1. De ambtenaren van de administratie van de Belasting over de toegevoegde waarde, Registratie en Domeinen kunnen, op aanvraag, in naam en voor rekening van de gemeenschappen, de gewesten en de instellingen van openbaar nut die ervan afhangen, alle domaniale bevoegdheden uitoefenen, die zij ten aanzien van de staatsgoederen op zich nemen krachtens de wetten en de ter uitvoering ervan vastgestelde besluiten, met inbegrip van de invordering van de niet-fiscale schuldvoordering.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Pour l'exercice des attributions prévues à l'article 1er, les fonctionnaires visés à cet article sont habilités à passer des actes, à leur conférer l'authenticité et à en délivrer des expéditions.

Aux mêmes fins, ils ont qualité pour exercer les poursuites et diriger les procédures d'expropriation.

Ils sont également compétents pour poursuivre le recouvrement des créances non fiscales, au besoin par voie de contrainte. La contrainte est décernée par le fonctionnaire chargé du recouvrement; elle est visée et rendue exécutoire par le directeur régional de l'Enregistrement et des Domaines et signifiée par exploit d'huissier de justice.

Dans l'exercice des attributions qui leurs sont confiées en vertu de la présente loi, les fonctionnaires visés à l'article 1er agissent selon les instructions de l'autorité qui requiert leur intervention.

Art. 2. Voor het uitoefenen van de in artikel 1 bepaalde bevoegdheden, zijn de in dat artikel bedoelde ambtenaren gemachtigd om akten te verlijden, er authenticiteit aan te verlenen en er uitgaven van af te geven.

Te dien einde zijn zij gerechtigd om vervolgingen in te stellen en de onteigeningsprocedures te leiden.

Zij zijn eveneens bevoegd om de invordering van de niet-fiscale schuldvoorderingen te vervolgen, indien nodig door middel van een dwangbevel. Het dwangbevel wordt door de met de invordering belaste ambtenaar uitgevaardigd; het wordt door de gewestelijke directeur der Registratie en Domeinen geviséerd en uitvoerbaar verklaard en bij gerechtsdeurwaardersexploot betekend.

Bij het uitoefenen van de bevoegdheden die hun krachtens deze wet worden opgedragen, voegen de in artikel 1 bedoelde ambtenaren zich naar de onderrichtingen van de overheid die op hun diensten een beroep doet.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE BIJKOMENDE IN-
SCHRIJVING VAN BELGIË OP HET KAPITAAL VAN DE INTER-
NATIONALE FINANCIERINGSMAATSCHAPPIJ

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI RELATIF A LA SOUSCRIPTION ADDITIONNELLE
DE LA BELGIQUE AU CAPITAL DE LA SOCIÉTÉ FINANCIÈRE
INTERNATIONALE

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet betreffende de bijkomende inschrijving van België op het kapitaal van de Internationale Financieringsmaatschappij.

Nous abordons l'examen du projet de loi relatif à la souscription additionnelle de la Belgique au capital de la Société financière internationale.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cooreman, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, in de commissie werden in verband met dit ontwerp van wet verschillende vragen gesteld. De minister heeft er een uitvoerig antwoord op verstrekt. Ik nodig de collega's uit het verslag te lezen en ik verwijs dus naar dit verslag.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, dit betoog heeft niet tot doel de tekst van het ontwerp waar dan ook af te zwakken, maar wel een drielal aanvullende beschouwingen te geven ten opzichte van mechanismen van de internationale financiële hulp. Ik vraag me namelijk af of wij op het ogenblik geen inflatie kennen van organismen die zich bezighouden met vormen van internationale financiële hulp. Onder de brede paraplu van het Internationaal Muntfonds hebben zich een aantal suppletieve of daarvan afhangende organisaties ontwikkeld. Ik citeer: de Aziatische Ontwikkelingsbank, goedgekeurd bij wet van 28 juni 1966; de Interamerikaanse Ontwikkelingsbank, goedgekeurd bij wet van 6 juli 1976, de Internationale Ontwikkelingsassociatie, die afhangt van de Wereldbank en goedgekeurd werd bij wet van 19 augustus 1981. Dan spreek ik nog niet over de diverse resoluties die wij hebben onderschreven met betrekking tot het Internationaal Muntfonds, meer concreet een van deze resoluties die werd bekrachtigd op 31 augustus 1985.

Met de bescheidenheid die ons land kenmerkt, hebben wij ter zake geen hoge toon te voeren maar wellicht is volgend jaar, wanneer wij een bepaalde verantwoordelijkheid hebben op het Europese forum, toch de gelegenheid weggelegd om op deze vorm van inflatie — voor zover dit woord mag worden gebruikt — te wijzen en om te vragen of er ten opzichte van de werkelijke noden bij een aantal landen en volkeren die financiële steun direct of indirect nodig hebben, geen formule kan worden gevonden die een ruimer geheel dekt waarbij het fractioneren van de fondsen en de opdrachten achterwege zou kunnen blijven.

Mijn tweede opmerking sluit aan bij de tekst van het verslag. Rapporteur Cooreman notuleerde een uittaling van de minister over de participatie van ons bedrijfsleven in verband met de tussenkomsten van de gevestigde instellingen.

Luidens het verslag gaat men uit van de veronderstelling dat de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel ter zake als schakel en tipgever functioneert om het bedrijfsleven deel te laten hebben aan deze inspanningen. Daar mag dan wel enige nadruk op worden gelegd. Ik heb zowat anderhalf jaar geleden de lijst opgevraagd van de ondernemingen die op basis van deze vorm van ontwikkelingssamenwerking zijn tussengekomen of leveringen deden al dan niet met de bemiddeling van zogeheten Belgische instellingen. Ik heb de indruk dat er nog heel wat te doen is op dat terrein en dat een aantal bedrijven in het ongewisse zijn van de mogelijkheden die hen worden geboden. Op zijn minst even belangrijk is dat men nogal kieskeurig durft te zijn — ik druk me eufemistisch uit — nopens de bedrijven die uiteindelijk onder de prijzen vallen.

Mijn derde opmerking, mijnheer de Voorzitter, is alleen maar een zucht. Wij hebben vastgesteld dat er een hele reeks landen fors in

gebreke blijven inzake de hulp voor ontwikkeling. Het zijn de Unie van Socialistische Republieken, Oost-Duitsland, Bulgarije, Polen, Tsjechoslowakije en andere Mongolië's! Zij blijven in gebreke om ook maar met één frank te participeren in deze vorm van ontwikkeling. Ik maak graag een uitzondering voor landen zoals Hongarije en Joegoslavië die ter zake uit de band springen.

Ik bevestig nog eens dat betreffende de algemene ontwikkeling in de wereld geen twee-sporenbeleid mag worden gevoerd. Enerzijds een beleid dat er zou in bestaan vormen van subversieve acties te steunen en voor het overige in gebreke te blijven ten opzichte van de culturele, de economische en de sociale ontwikkeling en anderzijds een beleid dat zich zou bezighouden met laatstgenoemde vormen van beleid en dat passief zou blijven ten opzichte van welke subversieve actie ook.

Ontwikkelingsbeleid moet een totaal beleid zijn. Het is een morele, menselijke en internationale plicht voor elk land daaraan deel te nemen. Wanneer landen in gebreke blijven moet dat hier duidelijk worden aangeklaagd. (Applaus op de banken van de Volksunie.)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, de heer Van In stelt bij de bespreking van dit ontwerp de vraag of er geen inflatie is van multilaterale instellingen. Ik ben geneigd daarop voor een stuk bevestigend te antwoorden. De omzetcijfers, de activiteiten dus van de multilaterale instellingen zijn sterk toegenomen onder druk van de problemen van de ontwikkelingslanden en van hun toenemende schuldpositie. Het is echter onbetwistbaar dat er onder het IMF, onder de Wereldbank en nog meer onder de paraplu van de *United Nations* een ware proliferatie plaatsvindt van internationale en multilaterale instellingen met een zwaarwichtige bureaucratie, met ambtenaren die vaak verkiezen de dossiers te behandelen vanuit hun toren van abstractie in Washington of in New York. Zij riskeren dan ook beslissingen te nemen die misschien technisch verantwoord zijn, maar die onvoldoende contact houden met de realiteit. Zij zijn onderworpen aan de wet van de bureaucratisering zoals elke vorm van menselijke samenwerking bij het einde van de twintigste eeuw.

De heer Van In citeert de zogenaamde regionale ontwikkelingsbanken zoals de Zuidaziatische Ontwikkelingsbank, de Latijnsamerikaanse Ontwikkelingsbank en de Afrikaanse Ontwikkelingsbank. Dat is niet persé fout. Het heeft te maken met decentralisatie. De Wereldbank is sedert haar ontstaan in 1945 sterk geëvolueerd. Het lijkt mij niet noodzakelijk verwerpelijk dat men onder de Wereldbank komt tot een zekere gedecentraliseerde opstelling. De raad van bestuur van deze zogenaamde regionale banken is meestal dezelfde als die van de Wereldbank. Er is het bekende interimcomité dat bestaat uit de gouverneurs en die gouverneurs zijn de ministers van Financiën van 21 landen, de landen-stichters vermeerderd met nog enkele andere landen die er later zijn bijgekomen. Die 21 landen maken in feite de raad van bestuur, dus de raad van controle uit van de Wereldbank en van het IMF. Zij spreken in de naam van, wat men in het technische jargon hun *constituency* noemt, de kring van landen die zij vertegenwoordigen. België vertegenwoordigt Luxemburg, Hongarije, Turkije en Oostenrijk. Dat zijn de leden van onze *constituency*. Nederland vertegenwoordigt ook een vijftal landen. Sommige Aziatische landen vertegenwoordigen zelfs twintig tot vijftien-twintig landen, die zelf niet rond de tafel zitten.

Het management van het IMF en van de Wereldbank is inderdaad nog tamelijk efficiënt. In de Verenigde Naties is er echter een inflatie ontstaan van agentschappen en instellingen. Dit verklaart trouwens de toenemende terughoudendheid waarmee een aantal grote mogendheden de Verenigde Naties financieren. De Verenigde Staten van Amerika staan in voor twee derde van de uitgaven van de Uno. Zij worden steeds kritischer en terughoudender om die jaarlijkse bijdrage te betalen. U hebt ook kunnen vernemen dat de leiding van de Verenigde Naties in 1986 aanzienlijk is afgeslankt. Ook daar is men met de hakbijl te werk gegaan. Dat is in die mate waar, dat zelfs België's hoogste internationale ambtenaar, die adjunct-secretaris-generaal was bij de Verenigde Naties, niet meer in zijn functie is hernieuwd. Hij was in Genève belast met de leiding van de lokale agentschappen van de Uno. Hij komt nu terug naar België en zal daar zijn vroegere wetenschappelijke activiteiten weer opnemen. Dit bewijst dat men ook bij de Verenigde Naties geconfronteerd wordt met een budgettair probleem en dat men er tracht te snoeien in de uitgaven. En dan zwijg ik nog over de Unesco, dat een apart probleem is.

Uw tweede vraag, mijnheer Van In, ging over de participatie van onze bedrijven. Ik heb vorige week aan de leden van de kamercommissie voor

de Financien naar aanleiding van de bespreking van de begroting van het ministerie van Financien een nota gegeven, waarin de *flow back* wordt berekend. Hieruit blijkt dat in de meeste multilaterale instellingen de terugvloeiing naar het Belgische bedrijfsleven in termen van benoemingen van Belgen in die instellingen groter is dan ons relatief aandeel in het kapitaal ervan. Dit is natuurlijk een positieve zaak. In Nederland is die terugvloeiing nog groter. Men spreekt trouwens van de Nederlandse maffia met betrekking tot het weggapen van benoemingen in multilaterale instellingen. Wij kunnen daar nog wat van leren.

Het zijn echter steeds dezelfde bedrijven die de weg weten te vinden, die naar Washington gaan en daar contacten hebben met internationale ambtenaren, die reeds betrokken worden bij het uitschrijven van de projecten. Een bedrijf dat pas actief wordt wanneer het project reeds is uitgeschreven en het lastenboek reeds is samengesteld, vist trouwens meestal achter het net. Men moet er vanaf het eerste stadium bij zijn. Dit vereist natuurlijk infiltratie of nuttige relaties. De Belgische bedrijven zijn daar blijkbaar niet toe in staat, hebben er geen belangstelling voor of zijn onvoldoende gemotiveerd. Het zijn steeds dezelfde twintig Belgische bedrijven die betrokken worden bij de grote projecten van de Wereldbank. De andere komen niet in aanmerking.

Onze vertegenwoordiger bij de Wereldbank, de heer De Groote, doet nochtans grote inspanningen om ons bedrijfsleven te sensibiliseren. Hij komt vier of vijfmaal per jaar naar België, hij houdt hier seminaries en nodigt personen van het VBO en uit de diverse bedrijfstakken uit. Hij predikt echter voor een stuk in de woestijn. Dit is een groot gebrek van ons bedrijfsleven. Bij deze projecten zijn immers zeer interessante cofinancieringen uit te voeren en er komen belangrijke bestellingen bij te pas.

U merkte ook op, mijnheer Van In, dat het Oostblok helemaal niet aan ontwikkelingssamenwerking doet. Dit is een belangrijke vaststelling en ik deel uw mening ter zake. Het is ook nuttig dat de jeugd dit weet, die gehoor gevend aan een zeer verdienstelijke generositeit, optreedt ten voordele van de ontwikkelingslanden. In de Sovjetunie mag over de problemen van de derde wereld zelfs niet worden gesproken. Men hanteert er de bekende drogreden dat de landen van de derde wereld behoren tot de ex-kolonies van het Westen en dat het Westen er maar zijn plan moet mee trekken.

De Oostbloklanden stellen alleen belang in de derde wereld als zij er wapens kunnen leveren — het Westen gaat op dat stuk ook niet vrijuit — of om er de subversie te financieren. Er is evenwel geen spoor van echte ontwikkelingshulp voor *basic need* van de landen van het Oostblok op één of twee uitzonderingen na die u geciteerd hebt.

Het is voor ons land een belangrijk politiek argument. Ons land, dat beschouwd wordt als het avondland heeft nog altijd veel krediet in de landen van de derde wereld, veel meer dan de grote mogendheden die daar een geopolitiek voeren en schaaak spelen met mensen en landen. Ik ben zeer gelukkig dat u, mijnheer Van In, deze opmerking hebt gemaakt. Zij wordt inderdaad te weinig gemaakt. Dat is veel te weinig bekend, ook in onze universiteiten. De socialistische landen doen niets voor de ontwikkelingswereld; de westerse landen doen er wel iets voor, maar te weinig.

In het Westen heeft men te weinig begrepen dat het lot van onze wereld, die wij met enige overdrijving de eerste wereld noemen, op termijn, in grote mate economisch wordt gedetermineerd door het lot van de derde wereld, vermits er een grote complimentariteit bestaat tussen het industrieel patroon van onze ontwikkeling en de industriële situatie van de derde wereld. Ik schaar mij volledig achter uw opmerking en in het algemeen achter al de beschouwingen die u gemaakt hebt.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé :

Article unique. Le Roi est autorisé à porter la souscription de la Belgique au capital de la Société financière internationale de 13 723 000 à 27 446 000 dollars des Etats-Unis, conformément à la résolution n° 149 intitulée « Augmentation du capital », approuvée par le conseil des gouverneurs de ladite société le 26 décembre 1985.

Enig artikel. De Koning wordt ertoe gemachtigd de inschrijving van België op het kapitaal van de Internationale Financieringsmaatschappij van 13 723 000 tot 27 446 000 dollars van de Verenigde Staten te

verhogen, overeenkomstig de resolutie nr. 149 getiteld « Verhoging van het kapitaal » goedgekeurd door de raad van gouverneurs van voormelde maatschappij op 26 december 1985.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 123 VAN 30 DECEMBER 1982 BETREFFENDE DE INDIENSTNEMING VAN WERKLOZEN VOOR BEPAALDE PROJECTEN VAN ECONOMISCHE EXPANSIE TEN BATE VAN KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI PORTANT MODIFICATION DE L'ARRETE ROYAL N° 123 DU 30 DECEMBRE 1982 RELATIF A L'ENGAGEMENT DE CHOMEURS AFFECTES A CERTAINS PROJETS D'EXPANSION ECONOMIQUE AU BENEFICE DE PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 123 van 30 december 1982 betreffende de indienstneming van werklozen voor bepaalde projecten van economische expansie ten bate van kleine en middelgrote ondernemingen.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant modification de l'arrêté royal n° 123 du 30 décembre 1982 relatif à l'engagement de chômeurs affectés à certains projets d'expansion économique au bénéfice de petites et moyennes entreprises.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Victor Van Eetvelt, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Het woord is aan de heer Meyntjens.

De heer Meyntjens. — Mijnheer de Voorzitter, de Volksunie zal dit ontwerp goedkeuren, maar namens mijn fractie wil ik erop wijzen dat men hier opnieuw een gelegenheid heeft laten voorbijgaan om bepaalde zelfstandigen tegemoet te komen. Ik denk aan de zelfstandigen die wegens een faillissement uit het arbeidscircuit zijn verdwenen. Zowel in de commissie van de Kamer als in die van de Senaat werd erop gewezen dat deze personen in een onmogelijke situatie verkeren. Ook dit wetsontwerp sluit ze uit. Het moet mij van het hart, mijnheer de staatssecretaris dat de kleine zelfstandigen, meer nog dan de middelgrote ondernemingen telkens opnieuw met beloften worden gepaaid. Zoals wij ook vorige week hebben gezegd, is hun pensioen minimaal, hun matigingsbijdrage blijft bestaan, niettegenstaande de belofte dat ze slechts drie jaar zou bestaan en dit terwijl de werknemers geen indexsprong meer moeten inleveren.

Ook op gebied van kinderbijslag worden zelfstandigen achtergesteld en werklozensteun kunnen ze niet genieten wanneer ze werkloos worden of zijn. Het meest beklagenswaardig zijn zij die failliet gingen, niet altijd door hun eigen schuld, maar soms door het faillissement van degene voor wie ze werkten of soms door de wanbetalingen van één of meerdere klanten.

Met dit ontwerp kon aan deze zelfstandigen, eenmaal dat ze in eer hersteld waren, opnieuw een kans worden gegeven om zich als werkzoekende in te schrijven zodat ze hun vakbekwaamheid en werkzaamheid opnieuw ten dienste zouden kunnen stellen van de KMO's. Daarvoor hebben ze immers de nodige ervaring.

Mijnheer de staatssecretaris, wij hopen dat het niet bij beloften zal blijven, maar dat u werk zult maken van uw beleidsverklaring waarin u zegt zich ten dienste te willen stellen van de zelfstandigen. Wij hopen ook dat de desbetreffende wetsontwerpen in de Kamer spoedig zullen worden goedgekeurd. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Artikel 1, § 1, 3°, a, van het koninklijk besluit nr. 123 van 30 december 1982 betreffende de indienstneming van werklozen voor bepaalde projecten van economische expansie ten bate van kleine en middelgrote ondernemingen wordt vervangen door de volgende bepaling:

«a) Dat gericht is hetzij op studie of onderzoek ter ontwikkeling van nieuwe produkten, productieuitrusting of procédés, hetzij op bijstand of bevordering van de uitvoer buiten de Europese Economische Gemeenschap, hetzij op besparing van energie of grondstoffen.»

Article 1er. L'article 1er, § 1er, 3°, a, de l'arrêté royal n° 123 du 30 décembre 1982, relatif à l'engagement de chômeurs affectés à certains projets d'expansion économique au bénéfice de petites et moyennes entreprises est remplacé par la disposition suivante:

«a) Ayant pour but soit l'étude ou la recherche en vue de la mise au point de produits, d'équipements de production ou de procédés nouveaux, soit l'assistance ou la promotion des exportations hors Communauté économique européenne, soit l'économie d'énergie ou de matières premières.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Artikel 1, § 1, 4°, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling:

«4° Kleine en middelgrote ondernemingen: de nijverheids- of handelsondernemingen, evenals de ondernemingen wier hoofdactiviteit bestaat in het verlenen, met winstoogmerk, van diensten tegen betaling:

a) Waar het gemiddelde van het aantal werknemers die bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid zijn aangegeven voor het kwartaal dat voorafgaat aan dat waarin de aanvraag is ingediend, tussen 3 en 100 werknemers ligt;

b) Die bewijzen dat zij bekwaam zijn om een project tot een goed einde te brengen, maar die het zonder staatstegegemoetkoming niet ten uitvoer zouden kunnen leggen.»

Art. 2. L'article 1er, § 1er, 4°, du même arrêté est remplacé par la disposition suivante:

«4° Petites et moyennes entreprises: les entreprises industrielles ou commerciales ainsi que celles dont l'activité principale consiste à prester, à titre lucratif, des services rémunérés;

a) Dont la moyenne du nombre de travailleurs, déclarés à l'Office national de sécurité sociale pour le trimestre précédant celui au cours duquel la demande est introduite, est comprise entre 3 et 100 travailleurs;

b) Qui établissent qu'elles sont capables de mener à bien un projet, mais ne pourraient pas le mettre en œuvre sans l'intervention de l'Etat.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. In artikel 3, § 1, van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het 3° wordt vervangen door wat volgt:

«3° De instellingen bedoeld in § 1, 2°»;

2° Er wordt een 4° toegevoegd, luidend als volgt:

«4° De bedrijfsverenigingen die tot taak hebben hun leden technische bijstand te verlenen voor de gebieden waarop de projecten betrekking hebben, alsmede de representatieve werkgeversorganisaties bedoeld in artikel 3 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.»

Art. 3. Dans l'article 3, § 1er, du même arrêté, les modifications suivantes sont apportées:

1° Le 3° est remplacé par ce qui suit:

«3° Les organismes visés au § 1er, 2°»;

2° Il est ajouté un 4° libellé comme suit:

«4° Les associations d'entreprises ayant pour mission de fournir à leurs membres une assistance technique dans les matières visées par les projets, ainsi que les organisations représentatives des employeurs visées à l'article 3 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Artikel 2, § 3, van hetzelfde besluit wordt aangevuld met de woorden «en 4°» op het einde van het artikel.

Art. 4. L'article 2, § 3, du même arrêté est complété par les mots «et 4°» en fin d'article.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. In artikel 3, § 2, van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het 2° wordt vervangen door wat volgt:

«2° Voor de projecten die door de minister van Tewerkstelling en Arbeid vóór 1 januari 1987 werden getekend en die uitgevoerd worden door een rechthebbende bedoeld in § 1, 2°, 3° of 4°, is de staatstegegemoetkoming gedurende de eerste 12 maanden gelijk aan 100 pct. van het loon en de daarbij horende sociale bijdragen; tijdens de volgende maanden bedraagt deze tegemoetkoming 75 pct.»

2° Er wordt een 3° toegevoegd, luidend als volgt:

«3° Voor de projecten die door de minister van Tewerkstelling en Arbeid vanaf 1 januari 1987 worden getekend en die uitgevoerd worden door een rechthebbende bedoeld in § 1, 2°, 3° of 4°, is de staatstegegemoetkoming gedurende de eerste 12 maanden gelijk aan 90 pct. van het loon en de daarbij horende sociale bijdragen; tijdens de volgende maanden bedraagt deze tegemoetkoming 75 pct.»

Art. 5. Dans l'article 3, § 2, du même arrêté, les modifications suivantes sont apportées:

1° Le 2° est remplacé par ce qui suit:

«2° Pour les projets signés par le ministre de l'Emploi et du Travail avant le 1er janvier 1987 et réalisés par un bénéficiaire visé au § 1er, 2°, 3° ou 4°, l'intervention de l'Etat est égale à 100 p.c. de la rémunération et des cotisations sociales y afférentes pendant les 12 premiers mois; au cours des mois suivants, cette intervention est de 75 p.c.»

2° Il est ajouté un 3° libellé comme suit:

«3° Pour les projets signés par le ministre de l'Emploi et du Travail à partir du 1er janvier 1987 et réalisés par un bénéficiaire visé au § 1er, 2°, 3° ou 4°, l'intervention de l'Etat est égale à 90 p.c. de la rémunération et des cotisations sociales y afférentes pendant les 12 premiers mois; au cours des mois suivants, cette intervention est de 75 p.c.»

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE
RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1986*Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen*PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA GENDARME-
RIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1986*Discussion générale et vote des articles*

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1986.

Nous abordons l'examen du projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1986.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vanderborght, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, wij behandelen nu het ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1986.

De uitgebreide inleiding van de minister gaf uw commissie de gelegenheid in te haken op de actualiteit. De begroting van de Rijkswacht voor 1986 bevat kredieten ten belope van 18 978,5 miljoen frank, wat een stijging betekent van 11,4 pct. ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1985. Deze begroting bevat volgende rubrieken: personeelsuitgaven, 76 pct., werkingsuitgaven, 20 pct. en investeringen, 4 pct.

De getalsterkte van de rijkswacht bedroeg op 1 september 1986 15 553 personeelsleden op een wettelijk effectief van 16 970. Bovendien zijn er momenteel 1 143 leerlingen in vorming. Om aan dit nijpend tekort het hoofd te bieden heeft de regering besloten tot bijkomende recrutering, en zal zij het aantal militairen in dienst bij de rijkswacht opvoeren en het aantal personeelsleden in basisopleiding of vooropgezette opleiding verhogen tot één tiende van het wettelijk effectief.

Het inzetten van dienstplichtige militairen bij de rijkswacht vindt plaats in het kader van de algemene revalorisatie van de militaire dienst. Tevens zal het de miliciens toelaten bij het einde van hun dienst voor de rijkswachtreserve te worden aangewezen. Hun aanduiding zou hoofdzakelijk overeenstemmen met de voorwaarden die worden vereist van de kandidaat-rijkswachters, zijnde vrijwilligheid en fysieke en morele kwaliteiten.

Uw commissie sprak zich uit over een betere informatie inzake hervormingen en plannen waardoor het Parlement intensief wordt betrokken met het gevoerde beleid. Tevens drongen de commissarissen erop aan dat de structuren en de verhoudingen binnen het corps een gedaanteverwisseling zouden ondergaan, rekening houdend met de huidige maatschappijvisie.

De behoefte aan dialoog van de manschappen met de hogere officieren wordt sterk gevoeld. Met vreugde wordt vastgesteld dat de generale staf zich ervan bewust is dat het operationeel vermogen van de rijkswacht niet enkel te meten valt in het licht van structuren maar ook van de motivatie van het personeel. Zo werden binnen iedere groep officieren aangewezen voor informatie en contact.

De zorg van uw commissie kwam tot uiting door de verscheidenheid van de gestelde vragen inzake beteugeling van de georganiseerde en wetenschappelijk geplande misdadigheid. Men ging ervan uit dat zowel de veiligheid van de burgers als van de rijkswachters dient te worden nagestreefd.

Uw commissie nam akte van de moeilijke werkomstandigheden en weddeproblemen van het personeel en van de passende maatregelen die de regering en het rijkswachtcommando heeft genomen.

De artikelen en het geheel van de begroting werden aangenomen met 12 tegen 7 stemmen en ik vraag dat de Senaat de commissie zou volgen.

M. le Président. — La parole est à M. Descamps.

M. Descamps. — Monsieur le Président, comme président de la commission de la Défense nationale, je désire rendre hommage à M. le ministre pour la franchise et la clarté, non seulement de l'analyse qu'il

nous a faite du budget de la Gendarmerie, mais également des réponses fournies aux multiples questions posées.

Le nombre important de ces questions, ainsi que leur pertinence, témoignent de l'intérêt que votre commission porte à la gendarmerie.

Je me dois de remercier ici M. Vanderborght de son rapport précis et complet des travaux de votre commission, rapport qui vous permettra sans nul doute de mieux comprendre la gendarmerie, ses difficultés actuelles et les mesures prises et envisagées par le gouvernement en vue d'y remédier.

Je voudrais cependant profiter de cette occasion pour attirer votre attention sur quelques problèmes qui me semblent la mériter.

Les missions de la gendarmerie sont fixées par la loi du 2 décembre 1957 qui, à cet égard, s'est largement inspirée des textes légaux qui fixaient ses missions avant cette date.

On peut, dès lors, s'interroger sur les raisons qui ont amené le ministre de la Défense nationale à nous brosser un tableau aux couleurs plutôt sombres quant à la capacité de la gendarmerie d'accomplir, avec toute l'efficacité voulue, l'ensemble de ses missions.

Pour moi, votre exposé ne suscite aucun étonnement, monsieur le ministre. Il me semble que, compte tenu de vos réponses et de l'évolution générale de notre société, on peut certainement relever quatre raisons d'être pessimiste.

Tout d'abord, l'évolution sociale a provoqué la diminution de la durée normale du travail, et ainsi, surtout dans des services qui doivent fonctionner en permanence, on a vu augmenter le nombre de membres du personnel nécessaires pour assurer cette permanence de l'action à un endroit déterminé.

Ensuite, un des maux de notre temps est de vouloir réglementer la moindre activité sociale par des textes légaux ou réglementaires, sanctionnés pénalement.

A voir le volume des mises à jour des Codes Bruylant et Larcier, on doit se dire que personne n'est encore capable d'assimiler les textes à faire appliquer, avant qu'ils ne changent, parce que, déjà, ils étaient inapplicables. Il est loin le temps où l'on pouvait reprendre dans un seul règlement le texte intégral de l'ensemble des lois et des règlements à faire appliquer par la gendarmerie.

En troisième lieu, il est inutile de rappeler la lugubre froideur, voire le mépris évident pour la vie humaine, dont fait preuve un banditisme toujours plus violent, un terrorisme aveugle. Le meurtre d'un policier, à Uccle la semaine dernière, vient encore de nous le confirmer.

Il est regrettable que, même en face de ces évidences, certains préfèrent — sous l'influence, sans doute, des films policiers, où ils décèlent peut-être un certain romantisme — ignorer cette évolution ou tout au moins ne pas en tirer les conclusions qui s'imposent.

En dernier lieu, en commission, vous nous avez fait prendre conscience de l'état peu brillant et insuffisamment performant du matériel de la gendarmerie, dû aux économies successives qui avaient frappé le budget d'investissement depuis 1978.

Je soutiens donc pleinement l'effort de modernisation et d'adaptation de l'équipement de la gendarmerie, entamé par le présent budget, ainsi que les mesures prises ou envisagées pour combler les déficits en personnel.

C'est donc à juste titre que le budget de la Gendarmerie de 1986 comporte une augmentation de 11,4 p.c. par rapport au budget adapté de 1985, même si cette augmentation doit, vu l'effort d'économie générale, être en grande partie compensée par des réductions au niveau du budget de la Défense nationale. J'ai surtout été frappé par l'effort important en matière de crédits d'engagement qui passent de 356,5 millions en 1985, à 1 259 millions en 1986. Il était temps en effet de permettre à la gendarmerie de remplacer un matériel vétuste et qui n'est plus adapté aux missions qu'on lui impose, par du matériel plus moderne, plus adapté et plus performant.

Il ne suffit cependant pas d'accorder des crédits d'engagement importants. Il faut encore veiller à pouvoir les engager à temps, à bon escient et à limiter au maximum les délais de livraison de façon à rentabiliser au maximum l'effort financier consenti. En commission, il nous a été rapporté que le délai de livraison pour les autopompes était de quatre ans!

Je suis persuadé que le ministre de la Défense nationale mènera cette tâche difficile à bon terme, même avec les procédures d'achat actuellement en vigueur et dont il regrette comme moi, à juste titre, la lourdeur. Je ne puis donc que l'inviter à accroître l'effort de bonne

gestion qu'il a entamé à l'égard de la gendarmerie et à l'assurer de mon soutien et de celui de mon groupe à son opération de modernisation.

L'augmentation du volume des prestations à fournir par la gendarmerie est cependant également la conséquence de sa situation de dernier recours, au niveau national. Il devient de plus en plus fréquent que la gendarmerie doive suppléer à la déficience d'un service public dont le personnel est en grève ou ne présente plus la fiabilité voulue. Je prends l'exemple de la prison de Tournai où l'on a distribué au personnel de la gendarmerie, 356 clés en leur disant : « Messieurs, débrouillez-vous ! »

Il n'est pas admissible que les gendarmes soient tenus de remplacer au pied levé des gardiens de prison en grève et soient, en outre, rendus responsables d'évasions qui ne sont que la conséquence de leur manque de préparation à de telles tâches et des conditions dans lesquelles ils sont tenus de les exécuter.

J'estime également qu'il faudrait pouvoir mettre fin à court terme à l'affectation de gendarmes à des tâches administratives et logistiques, alors qu'ils ont été formés comme policiers et demandeur de l'être.

Je laisserai au ministre de la Défense nationale le soin de trouver une solution à ce problème et je suis convaincu qu'il s'y emploiera.

J'en viens au problème de la mise en service de miliciens à la gendarmerie, qui a suscité beaucoup de commentaires et de remarques. Le ministre de la Défense nationale a eu l'honnêteté non seulement de nous expliquer en détail, lors des travaux en commission, la portée exacte de cette mesure, mais également d'en soumettre le principe à une sanction formelle du législateur, en la prévoyant dans la loi sur le contingent.

Le Conseil d'Etat vient de lui donner raison quant au fond, lorsqu'il admet que ces miliciens font partie du contingent et doivent donc figurer dans la loi sur le contingent. Qu'il faille à cet égard modifier formellement, et non implicitement, la loi sur la gendarmerie n'est en fait qu'une question de formulation du principe admis quant au fond.

Quant à la mesure elle-même, il me semble qu'il s'agit là d'une expérience qui doit être tentée et qu'on ne peut à priori rejeter comme inadéquate. Elle répond, en effet, à un besoin réel de la gendarmerie de disposer d'une réserve de gendarmes composée de miliciens ayant effectué leur service militaire à la gendarmerie et ayant reçu à cette occasion une formation adaptée à leur mission en temps de crise. Cette solution est préférable au maintien de la situation actuelle, où cette réserve est essentiellement constituée de miliciens ayant effectué leur service dans une autre force et qui se trouvent à ce moment-là devant une situation inconnue. Elle répond également au souci de permettre aux jeunes d'effectuer, dans la mesure du possible, un service qui répond mieux à leurs aspirations ou aptitudes puisqu'ils sont volontaires, ne l'oublions pas. Cette innovation permettra, en outre, une meilleure intégration de la gendarmerie dans la société, comme nous le souhaitons.

Le contact direct et journalier avec ces miliciens ne peut être qu'enrichissant pour les gendarmes et favorisera une meilleure compréhension des jeunes, de leurs aspirations et de leurs actions, pas toujours réfléchies. Tout comme la diversification de la formation des officiers, l'affectation de miliciens à la gendarmerie me semble essentielle dans l'effort d'ouverture de la gendarmerie à la population. Elle s'avère nécessaire dans un pays soucieux du respect de la démocratie et des libertés individuelles.

Je souscris d'ailleurs également à l'idée défendue avec vigueur d'une gendarmerie à caractère militaire mais adaptée aux missions civiles qui sont les siennes, une gendarmerie efficace, neutre mais plus humaine, bien motivée et plus ouverte.

Si l'on veut que la gendarmerie soit plus humaine, plus ouverte, il me semble cependant également essentiel pour leur motivation que les gendarmes aient des conditions de travail et des rémunérations normales, ce qui n'est manifestement pas le cas, comme l'a dit notre rapporteur, du reste.

J'ai appris avec satisfaction qu'au niveau des indemnités et des allocations, certaines adaptations avaient été réalisées et que d'autres étaient à l'étude. Je regrette que l'état actuel de nos finances publiques ne permette pas une adaptation en profondeur des traitements. A cet égard, il me semble que les conditions de travail imposées ne sont pas suffisamment prises en compte lors de comparaisons faites avec d'autres emplois de la fonction publique.

Il est, dans ce cadre, regrettable de devoir constater, comme l'a fait Sa Majesté le Roi, les conditions plus que lamentables dans lesquelles les gendarmes célibataires étaient — et sont encore, dans une certaine mesure — logés à Bruxelles.

Je reconnais qu'il y a là une bonne volonté évidente du ministre des Travaux publics, dont c'est le ressort, mais celui-ci se heurte à des clefs de répartition entre régions qui rendent difficiles des transferts de crédits d'une région à l'autre — c'est un des maux de notre temps — au sein de l'enveloppe accordée annuellement à la gendarmerie.

Si la gendarmerie est cependant disposée à admettre des réductions en Flandre et en Wallonie, afin d'arriver à une solution complète et rapide du problème des logements à Bruxelles, il me semble absurde de s'en tenir à ces fameuses clefs de répartition pour retarder une solution qui s'impose à l'évidence.

Un problème qui mérite également votre attention est celui du statut syndical de la gendarmerie. Si la loi syndicale date du 11 juillet 1978, son exécution est encore toujours à l'étude, de manière telle que l'action des organisations syndicales à la gendarmerie est essentiellement fonction de l'attitude des chefs de la gendarmerie à leur égard, ce qui provoque souvent des différences marquées — puisqu'elles sont subjectives — d'une région à l'autre. Il me semble qu'une situation claire et uniforme est, à cet égard, nécessaire. J'invite dès lors le ministre de la Défense nationale à faire diligence en la matière.

Monsieur le Président, chers collègues — et je m'adresse surtout au ministre des Communications —, je plaiderai ici, comme en commission, pour une approche plus sévère en ce qui concerne la répression des excès de vitesse, particulièrement meurtriers. Je ne demande pas que la limite de 120 kilomètres/heure soit abaissée. Mais je suis personnellement très sensible au danger que constituent les excès de vitesse car ils sont la cause de deux décès particulièrement tragiques survenus dans ma famille. Mon père est mort à l'âge de 52 ans dans un accident de la route. D'autre part, mon frère âgé de 43 ans a péri également dans un accident, laissant plusieurs enfants en bas âge. Ces malheurs étaient la suite d'excès de vitesse. Aussi, je me permets d'insister afin que tout soit mis en œuvre pour obtenir le respect très strict de la limite de vitesse imposée.

Par contre, je suggère que d'autres délits, traités généralement avec vigueur par la gendarmerie, puissent être considérés avec plus de souplesse, sans être verbalisés. Je prône une gendarmerie « conseillère » et non pas répressive.

Pour me résumer, je dirai que la gendarmerie est la « bonne à tout faire » de l'Etat. On ne reconnaît pas assez sa valeur. La presse, les médias sont injustes à son endroit. Elles oublient que la gendarmerie est une organisation humaine, et que, comme telle, elle peut commettre des erreurs qu'on grossit en « bavures intolérables ». Les gendarmes doivent vivre dans un enfer de pierres, de torches, de feu — comme nous venons notamment encore de le voir à la télévision — et dans tous les affrontements, en conservant des nerfs d'acier. Les pouvoirs publics leur imposent parfois des tâches de protection épuisantes qui pourraient leur être évitées.

Bruxelles est la capitale de la CEE, pour notre plus grand profit, mais en tant que telle, elle est le siège des grandes institutions européennes qui impliqueront demain, plus qu'hier, la protection de multiples ambassades. Et étant donné la situation agricole européenne, il ne faut pas être Cassandre — ce que je fus très souvent, je le reconnais — pour prévoir que, sans tarder, eu égard aux restrictions envisagées en matière agricole, nous serons le lieu de rencontre de toute l'Europe verte appelée à de violentes contestations. Ma dernière question sera donc : est-on préparé à de tels affrontements et notre gendarmerie, que nous affectionnons tant, est-elle prête à subir le choc auquel on peut malheureusement s'attendre ? (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. Basecq, premier vice-président, prend la présidence de l'assemblée

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Bremaeker.

De heer De Bremaeker. — Mijnheer de Voorzitter, we twijfelen er niet aan dat de minister zijn taak ter harte neemt en zich dan ook inspannt — vanuit zijn optiek en vanuit die van de regering — om het rijkswachtkorps op een moderne manier uit te bouwen ten behoeve van de veiligheid van de bevolking en dit binnen de grenzen van wat momenteel financieel mogelijk is.

Toch stellen we nog vragen aangaande enkele problemen.

In de allereerste plaats blijft de minister het militair karakter van de rijkswacht benadrukken met de daarbij horende opvattingen aangaande organisatie, aanwerving en opleiding van personeel, en zo meer.

Die opvatting van het militair karakter geeft de indruk te primeren op de opvatting van deze van een nationaal vertakt overkoepelend

politiekorps. Dit betekent dat zeer duidelijk de nadruk wordt gelegd op de taken van administratieve politie, met andere woorden op de handhaving van de openbare orde en het controleren van grote volkstoe-
lopen in het kader van de politieke, sociale en economische conflicten. Aankopen van spoorwagens, aangepaste gevechtsskiedij, schilden en aanzichtsbeschermers zijn hier de sprekende illustratie van.

Er moet ordehandhaving zijn in een land, zij het alleen maar om ons democratisch staatsbestel te beveiligen tegen alle vormen van extre-
misme, zowel van links als van rechts. Toch staat onze partij huiverig tegenover een te uitgesproken repressief karakter van de rijkswacht, misschien omdat wij, en ik bedoel hiermee de hele socialistische bewe-
ging, in het verleden te veel klop hebben gekregen in ons streven naar menselijke en democratische vrijheden die thans als vanzelfsprekend worden beschouwd.

Vandaar dat wij graag de klemtoon zouden verleggen van de taken van administratieve politie naar die van gerechtelijke politie. Wij sluiten ons dan ook volkomen aan bij het anticrimineel karakter van de rijks-
wacht, zowel inzake de bestrijding als wat betreft de voorkoming ervan.

Dit betekent dat wij voorstander zijn én van een goede coördinatie én van een nationale taakverdeling ten opzichte van de andere politiedien-
sten, namelijk de gemeentepolitie en de gerechtelijke politie. In de alge-
mene toelichting bij de begroting 1986 wordt wel een en ander vermeld over het preventief beleid, maar over coördinatie en samenwerking met de andere politiediensten wordt zeer weinig gezegd.

Zeer precies zou ik u dan ook de vraag stellen, mijnheer de minister, welke concrete vooruitgang op dit domein het jongste jaar is geboekt en welke de doelstellingen zijn voor de volgende jaren.

Een tweede punt dat ons dwars zit, is de geplande inschakeling van militairen in de rijkswacht, thans naar rata van 400 militairen per jaar. Hier ook hebben we verschillende opmerkingen en bezwaren.

In de eerste plaats beklemtoont het opnemen van militairen alweer het militair karakter van de rijkswacht en krijgen we steeds meer en meer twijfels bij de uitbouw van de rijkswacht als nationaal politiekorps.

In de tweede plaats wordt beweerd dat deze militairen niet zullen worden ingezet bij de handhaving van de orde maar voor administratieve taken in de territoriale eenheden. De grens kan hier ook zeer subtiel zijn. We willen in dit verband wel de aandacht erop vestigen dat deze militai-
ren niet zijn opgeleid voor contacten met de burgers. Indien zij daartoe worden opgeleid tijdens hun militaire dienst, wordt er wel verwacht dat die opleiding ten minste 400 uren bedraagt, en liefst 600 uren volgens de hiervoor geldende normen. Dit betekent dat deze militairen in de praktijk reeds kort na hun opleiding afzwaaien.

In de derde plaats zijn wij geschrokken door bepaalde persberichten als zou het rijkswachtcommando uit dit milicienbestand willen putten om aan een hernieuwde informantenwerving te doen. Steeds volgens deze persberichten zou door het rijkswachtcommando zijn uitgerekend dat elke militair in nauwe relatie met ten minste twee familieleden staand, na tien lichteningen een nieuw potentieel van 12 000 trouwe informanten ontstaat voor de rijkswacht.

Deze verfoeilijke denkwijze stort ons meteen in de denkwereld van *The brave new world* van Aldous Huxley en 1984 van George Orwell. Ik verzoek de minister dan ook zeer uitdrukkelijk ons te willen uitleggen wat zijn standpunt ter zake is.

Het vierde punt dat onze belangstelling wegdraagt, is dat van het personeel. Door het groot aantal overuren, wordt het enthousiasme van het rijkswachtkorps niet gestimuleerd. Evenmin zullen de in het vooruitzicht gestelde verhoging van de brutotoelage voor nachtprestaties en de verhoogde toelage voor weekendprestaties veel enthousiasme opwekken ofschoon deze maatregelen reeds een verbetering zijn vergele-
ken met de bestaande toestand. Een oplossing zou wellicht kunnen liggen in het afstoten van een aantal zaken, zoals bijvoorbeeld het ter plaatse komen van de rijkswacht bij ongevallen met slechts materiële schade, naar het voorbeeld van Frankrijk.

Onze partij wenst zich vooralsnog niet uit te spreken over de noodzaak van de aanwerving van personeel. Eerst zou werk moeten worden gemaakt van de reorganisatie en restructurering van de diverse politie-
korpsen in ons land om dan pas te kunnen vaststellen hoe het gesteld is met de noodzaak aan meer personeel.

Het zou even goed kunnen dat na deze reorganisatie en restructurering heel wat personeel vrijkomt van werk dat nu in tweevoud of zelfs in drievoud wordt verricht.

Zolang deze punten niet opgehelderd of gewijzigd zijn, geven we er de voorkeur aan de door de regering ingediende begroting 1986 van de rijkswacht niet goed te keuren. (*Applaus op de socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Pécriaux.

M. Pécriaux. — Monsieur le Président, comme vous le savez, les commissions réunies de la Défense nationale de la Chambre et du Sénat se sont rendues ce matin, à l'état-major général de la gendarmerie afin d'y effectuer une visite dite de travail. Au moment où une augmentation de 11,4 p.c. est demandée pour le budget, je me permettrai de suggérer au ministre de la Défense nationale de faire part aux autres membres du gouvernement de cette heureuse initiative et de leur proposer que, dorénavant, MM. les ministres de la Prévoyance sociale et de la Santé visitent des hôpitaux, des crèches et des CPAS le jour de la discussion de leur budget.

M. Wyninckx. — Très bien.

M. Pécriaux. — Plus encore, M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail, pourrait amener à bon escient de nombreux visiteurs dans les files de chômeurs avant la discussion de son budget. Il y aurait là matière à réflexion et à méditation pour chacun d'entre nous.

M. Langendries. — La visite des pharmacies serait pour M. Spitaels!

M. Pécriaux. — Votre réflexion, monsieur Langendries, m'amène à dire que quelques vitamines seraient plus que nécessaires pour le ministre de la Défense nationale chargé du budget de la Gendarmerie qui — excusez-moi de le rappeler une fois encore —, le 9 décembre de l'année civile, vient nous présenter ce qu'on ose appeler le budget 1986 — j'insiste sur l'année — car il n'est encore nullement question de budget 1987. Dès lors, votre suggestion de donner les vitamines de M. Spitaels à M. le ministre de la Défense nationale me semble particulièrement valable et je la retiens. M. de Donnée appréciera, je crois, votre proposition.

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — J'avais droit à un des petits flacons!

M. Pécriaux. — Vous êtes peut-être parmi ceux à qui l'on propose un petit flacon, mais j'attends toujours votre budget!

Parler budget aujourd'hui ne signifie d'ailleurs pas grand-chose, car les chiffres sont totalement dépassés. Nous devons voter aujourd'hui la totalité du budget, alors que les onze douzièmes sont d'ores et déjà dépensés et qu'on veut nous faire croire que l'organisation budgétaire a déjà eu lieu.

Dans son intervention, M. Descamps, président de la commission de la Défense, parlant du matériel à acheter, évoquait en particulier les autopompes que nous ne pourrions nous procurer avant quatre ans. Alors que M. le ministre s'en est plaint en commission, j'en suis, quant à moi, heureux. En tant que parlementaire du groupe socialiste, je ne puis en être triste, quand je vois ce que les autopompes permettent de faire. A quelques centaines de kilomètres d'ici, à Paris, on a pu voir, ces derniers jours, les massacres que des autopompes pouvaient faire lorsque, on ne sait trop pourquoi ou on le sait trop bien, un commandement donne des instructions émanant d'un pouvoir politique quelque peu préoccupé de sa propre autorité et de son prestige. Il est préférable alors de ne pas disposer de tels engins. Je remercie M. Descamps d'avoir soulevé cette question importante.

M. Descamps. — Vous avouerez quand même que des autopompes valent mieux que des balles, même à blanc.

M. Pécriaux. — Je suis d'accord avec vous, mais nous pourrions alors discuter de tout ce matériel dit de défense.

Nous pourrions nous demander comment des gendarmes, éventuelle-
ment mal informés, pourraient utiliser un matériel devenant quelque peu dangereux en des mains inexpérimentées.

Je voudrais, par ailleurs, attirer l'attention de M. le ministre sur le fait que le document appelé budget 1986 de son département contient certaines phrases remarquables et le rapport des moments de littérature. J'ai donc pris la liberté de lui demander si le corps de gendarmerie disposait de conseillers laïques, une somme relativement importante étant octroyée au service des aumôniers. A ma question brève: «Y a-t-

il des conseillers laïques ? » sa réponse fut tout aussi laconique : « il n'y en a pas ». Or, nul n'ignore que, l'encadrement psychologique peut revêtir une grande importance. Il est, en effet, souvent question, dans le cadre de relations publiques, qu'il s'agisse de gendarmerie et de l'armée notamment, de la nécessité d'établir de bonnes relations entre les autorités, d'une part, et le personnel, d'autre part. On insiste également sur l'importance que revêt la santé mentale et psychologique du personnel.

La situation du personnel de la gendarmerie — un de mes collègues a longuement évoqué le problème en commission — mériterait peut-être que nous nous penchions sur la nécessité de disposer des services de conseillers laïques. Il n'est pas logique que la volonté de la deuxième communauté philosophique du royaume, d'accéder aux mêmes égards que ceux dont bénéficient largement les communautés confessionnelles depuis tant d'années, ne soit pas respectée. Je ne déposerai pas d'amendement au budget, car il n'en est pas un, pour combler cette lacune, mais je suis convaincu que, dans une version ultérieure, un poste budgétaire sera prévu à cette fin.

Je rappellerai cependant, à cette occasion, que nous attendons du conseiller laïque qu'il puisse favoriser une recherche et une application des pensées et des actions propres à rendre à l'individu son état ou sa situation supportable, quels que soient le lieu, le moment ou les circonstances. C'est vraisemblablement ce que font les aumôniers pour les personnes qui engagent un dialogue avec eux.

Il me paraît essentiel que ceux qui ont une autre conception philosophique puissent, dans le cadre d'un pluralisme que nous souhaitons tous, être également respectés. Je souhaite, en effet, qu'il n'y ait plus de discrimination à l'égard de la communauté non confessionnelle. Les subventions publiques, auxquelles participent tous les contribuables, doivent aider les uns et les autres, les uns comme les autres.

J'aborderai maintenant un problème qui m'est cher, celui des miliciens en service à la gendarmerie. M. Descamps a évoqué la question et a exposé un point de vue en liaison avec l'article 119 de notre Constitution.

Avant d'aborder le fond du problème, il s'impose, je crois, de relire la déclaration faite par M. le ministre, en commission : « En ce qui concerne la décision gouvernementale de mettre des miliciens en service à la gendarmerie, je tiens à vous dire qu'elle poursuit un double but. Elle s'inscrit, d'une part, dans le cadre plus général de la revalorisation générale du service militaire décidée par le gouvernement; elle vise, d'autre part, à permettre aux miliciens d'être affectés, à l'issue de leur service, à la réserve de la gendarmerie, ce qui permettra de constituer celle-ci de militaires ayant déjà une bonne idée de l'organisation et de la manière dont la gendarmerie exécute ses missions essentielles. » Le ministre poursuivait : « Puisque la gendarmerie est une force armée, cette mise en service de miliciens à la gendarmerie peut se faire dans le cadre du contingent. Les 400 miliciens en question seront donc mentionnés comme tels dans la loi annuelle sur le contingent, en exécution de l'article 119 de la Constitution », cet article qu'évoquait précisément M. Descamps tout à l'heure. Ce matin, à l'issue de la réunion, le lieutenant général Bernaert nous disait combien il accordait d'importance au rôle joué par l'assemblée parlementaire. Permettez-moi de reprendre ses termes que j'ai notés : « Le Parlement doit donner un cadre légal dans lequel nous devons travailler. »

Se pose aujourd'hui le problème de la présence de 400 miliciens du contingent au sein de la gendarmerie. Je m'étonne qu'il surgisse d'une façon aussi inattendue en fin d'année, au moment où nos collègues de la Chambre traitent du projet de loi sur le contingent et où nous-mêmes avons à examiner le budget de la Gendarmerie 1986. Je m'en étonne d'autant plus que, si mes informations sont exactes, les deux syndicats de la gendarmerie sont opposés au principe de la présence de miliciens. Nos collègues de la majorité gouvernementale devraient en tenir compte lors du vote du budget.

J'ai appris que certains miliciens auraient été recrutés en vue d'étoffer les effectifs et d'être porteurs d'informations; notre collègue De Bremacker vient de le rappeler il y a quelques instants.

Ce qui m'inquiète davantage encore — et j'aimerais que le ministre nous donne son point de vue sur cette question —, c'est l'irrégularité manifeste. Pourquoi des miliciens à la gendarmerie? Lorsque nous en avons discuté en commission, je me suis permis de demander au ministre s'il était couvert au sens constitutionnel, c'est-à-dire si une législation l'autorise à inclure des miliciens au sein de ce corps. En gros, le ministre a répondu qu'il n'y avait pas lieu de s'inquiéter et qu'il ferait ajouter un petit paragraphe à la loi sur le contingent de manière à être couvert.

Or, il se fait — et M. Descamps vient de le rappeler — que le Conseil d'Etat s'est penché sur cette question. Néanmoins, son avis diffère

quelque peu selon qu'il se place du côté du contingent ou du côté de la gendarmerie. En effet, le Conseil d'Etat estime que « la disposition n'est pas contraire à l'article 119 de la Constitution, selon lequel le contingent fixe le nombre moyen de militaires qui font partie de l'armée pendant une année civile. Cette disposition est, par contre, contraire à la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie, laquelle détermine limitativement les catégories de personnes qui sont susceptibles, statutairement, ou à titre transitoire, ou par appel, ou par réquisition, d'effectuer du service à la gendarmerie. »

Voilà qui est clair. La loi de 1957 sur la gendarmerie ne nous autorise pas à accepter des miliciens dans le corps de la gendarmerie. Nous ne pouvons en aucun cas admettre que, par l'ajout d'un simple alinéa à la loi sur le contingent, on puisse modifier de façon définitive un article de la Constitution sans que soit voté un projet ayant pour objet de modifier les normes générales et permanentes.

Dès lors, le gouvernement, s'il tient à affecter des miliciens à la gendarmerie et s'il veut rester dans la légalité — ce qui semble important —, devra nécessairement procéder suivant un ordre formel et chronologique.

Il devra en premier lieu modifier la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie, de manière à lever la limitation actuelle quand aux catégories de personnes susceptibles, statutairement ou à titre transitoire, ou par appel ou par réquisition, d'effectuer du service à la gendarmerie. Ces dispositions ne permettent, dans l'état actuel des choses, l'affectation de miliciens autrement que par réquisition de détachements, en application de l'article 18 de la loi de 1957.

Le gouvernement devra aussi, s'il veut être logique et respecter notre Constitution, introduire par des dispositions nouvelles, la possibilité pour les miliciens d'effectuer du service à la gendarmerie à titre statutaire, aucune disposition de la loi de 1957 ne l'autorisant actuellement.

Il devra aussi veiller à respecter la distinction introduite par le Conseil d'Etat entre actes ayant forme de loi et normes législatives, de même que la distinction entre les articles 119 et 120 de la Constitution quant à la nature de la compétence laissée au législateur sur des matières distinctes que ces articles consacrent. Si la loi sur la gendarmerie le permet, le gouvernement devra prévoir dans la loi fixant le contingent de l'armée en exécution de l'article 19 de la Constitution et dans le respect de la loi sur la gendarmerie, un quota de miliciens destinés à effectuer leur service au sein de ce corps.

Ces conditions ne peuvent matériellement pas être remplies pour 1987 étant donné que nous sommes déjà le 9 décembre 1986.

La loi fixant le contingent devra être votée avant le 31 décembre de cette année à la Chambre et par notre assemblée.

La loi sur la gendarmerie devra être modifiée. Nous pouvons d'ores et déjà imaginer la quantité de travail qui nous attend, les nombreux projets de loi qui devront nous être soumis et, dès lors, l'impasse devant laquelle nous allons nous trouver.

Il apparaît ainsi très clairement que, si la loi sur la gendarmerie n'est pas modifiée de façon expresse, l'article 120 de la Constitution ne sera pas respecté et, qu'en conséquence, le fait d'admettre des miliciens à la gendarmerie constituerait incontestablement une erreur. Je me permettrai, dans cet ordre d'idées, de rappeler la déclaration du lieutenant-général Bernaert : « Le Parlement doit donner un cadre légal dans lequel nous devons travailler. »

J'aborde à présent un autre point, si vous le permettez, monsieur le ministre. Il s'agit du problème économique relatif à la gendarmerie. Je vous ai déjà interrogé à plusieurs reprises à propos des achats, tant pour la Défense nationale que pour la gendarmerie. Pourquoi vous ai-je posé ces questions? Parce qu'un budget prévoit aussi des dépenses qui concernent non seulement le personnel mais aussi le matériel.

Parmi le matériel que vous achetez, figurent notamment, pour la gendarmerie, des produits textiles. Je désire savoir si ceux-ci étaient achetés dans l'une ou l'autre partie du pays, quels étaient la clé de répartition, les lieux de fabrication et de fourniture. Vous m'avez répondu en me donnant connaissance de la liste des fournisseurs de l'année 1986. Le relevé est repris en page 45 du rapport de notre collègue M. Vanderborght, dans lequel nous pouvons lire que les marchés de vêtements se sont élevés à environ onze millions en Flandre, un million dans le Brabant et environ huit cent mille francs en Wallonie. En tant qu'élus de Bruxelles, vous avez certainement dû vous inquiéter en constatant que votre Brabant n'était pas particulièrement gâté, pas plus que ne l'est d'ailleurs la Wallonie, dont je suis un élu.

J'estime qu'il doit être inquiétant pour un ministre qui gère le budget de la Défense nationale, de constater l'importante disproportion qui existe entre les achats réalisés en Flandre, à concurrence de 85 p.c., et en Wallonie, à concurrence de 7 p.c. seulement, et ceci d'autant plus qu'une partie de la Wallonie, particulièrement la région de Binche, que je représente en quelque sorte, est spécialisée dans le domaine textile.

J'ai eu l'occasion durant le week-end d'interroger des chefs d'entreprises binchois ainsi que des représentants d'organisations syndicales. Ils affirment ne disposer d'aucune information et ne rien connaître du système des adjudications. Ils ne savent pas où et quand ils doivent déposer leurs offres ou remettre prix. En fait, tout se passe sous la forme d'appels d'offres assez confidentiels.

Je me permets de vous rappeler que la région de Binche — et j'aperçois ici un concurrent qui représente également cet arrondissement — dispose d'une main-d'œuvre qualifiée, qui possède une capacité réelle en matière de fabrication de vêtements, d'équipements et d'uniformes et qui présente des possibilités de spécialisation dans ce secteur.

En conclusion, monsieur le ministre, je me permets de vous demander de vouloir bien être attentif à ce problème d'achat de fournitures, notamment en matière textile, particulièrement dans la région binchoise qui dispose, croyez-moi, d'un passé, d'un présent et d'un avenir dans ce domaine, mais surtout d'une volonté de participer au jeu des dépenses. Binche est située dans la région wallonne, qui n'est pas particulièrement favorisée par le gouvernement dans la répartition des dépenses.

Pour conclure, je vous dirai, monsieur le ministre, que ce qui est appelé « budget 1986 » ne m'a pas vraiment ému, ni bouleversé. Le fait de prévoir une augmentation de 11,4 p.c., alors que tous les autres départements subissent des restrictions, m'attriste réellement. Je vous le déclare en toute correction, car vous savez que c'est ainsi que j'aime dire les choses. (Applaudissements sur les bancs socialistes.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, ik zou hier een lang betoog kunnen houden over zin en onzin van de bespreking van de begroting 1986 in het midden van december van datzelfde jaar.

De bespreking van de begroting *an sich* heeft geen zin meer vermits het geld dat nodig was *sowieso* is opgebruikt. Ik constateer alleen dat nog nooit in de parlementaire geschiedenis, althans voor zover ik me kan herinneren, begrotingen zo laat bij het Parlement werden ingediend. De volmachten hebben daar naar mijn gevoelens niets aan verbeterd noch veranderd, integendeel.

Ik zal dus geen discussie openen over de opgebruikte begrotingen maar ik zou wel met de minister even willen praten over zin en onzin van de rijkswacht zelf en over de rol van de rijkswacht in de huidige maatschappij. Mijn conclusie is meteen: de Volksunie is ervan overtuigd dat de rijkswacht broodnodig is voor de bescherming van de burgers. Ik ga echter acht bezorgdheden van mijn fractie op een rijtje zetten.

De eerste bezorgdheid betreft het misbruiken van de rijkswacht door politici. Een betoging behoort tot de normale grondwettelijke vrijheden maar in Voeren is bij herhaling voorgekomen dat ze werd verboden. Artikel 19 van de Grondwet bepaalt nochtans dat de Belgen het recht hebben vredelievend te vergaderen in openlucht wanneer ze daarvoor de toestemming krijgen van de politie. Dit grondwettelijk recht wordt de Vlamingen in eigen land telkens weer ontnomen en dan nog door een afgezette en geschorste burgemeester. Dit is onaanvaardbaar. De minister moet echter bedenken dat om die fameuze mijnheer Happart zijn grillen te laten uitvoeren, telkens 500 rijkswachters naar Voeren worden gestuurd om het grondwettelijk betogingsrecht van de Vlamingen te beperken, hoewel deze manschappen zo nodig zijn voor het bestrijden van de criminaliteit. Vergeten we niet dat op het ogenblik de ophelderingsgraad van zware criminele gevallen is gedaald tot 14 pct. Dan is het *crazy* om telkens 500 rijkswachters te mobiliseren om te helpen een vreedzame betoging van de Vlamingen te verbieden.

Mijn tweede bezorgdheid is dat de rijkswacht in een patsituatie is in verband met de taalwetten. Wij moeten die zaak duidelijk durven te onderkennen. Tot de graad van officier zijn de rijkswachters wettelijk éentalig, van die graad af zijn ze tweetalig.

In Brussel is er echter een mobiel legioen dat tot voor kort bestond uit twee éentalige eskadrons. Men heeft die twee éentalige eskadrons door elkaar gegoooid en er twee tweetalige eskadrons van gemaakt doch met uitsluitend éentalige rijkswachters. Een ploeg bestaat uit één Nederlandstalige en één Franstalige rijkswachter. Welke taal moeten die twee éentaligen nu met elkaar praten?

Wanneer men op het terrein de rijkswachters ondervraagt, dan antwoorden de Vlamingen dat zij proberen hun plan te trekken door met hun Franstalige collega's Frans te praten. Die tweetalige groepen worden bijvoorbeeld door een opperwachtmeester bevolen die de nodige briefings geeft. Wenu, die opperwachtmeester is éentalig. Hij is verplicht, om zijn werk te kunnen doen, briefings te geven in het Frans om zich uit de slag te kunnen trekken bij het werk met zijn Franstalige wachtmeester. Dat is een totaal onwettige situatie. Men verplicht wettelijk éentalige rijkswachters tweetalig te zijn.

Let wel, ik heb niets tegen tweetaligheid. Ik verheug er mij zelfs over dat men inspanningen doet om perfect tweetalige diensten te verzekeren te Brussel, maar, dan moet men daar ook de gevolgen van dragen. Het is nogal evident dat, wanneer er éentalige en tweetalige rijkswachters zijn, er aan die tweetaligheid bepaalde voordelen moeten worden verbonden. Geef aan die meertalige — want in Brussel kan men eventueel een beroep doen op meertalige rijkswachters — of aan die tweetalige rijkswachters ten minste een tweetaligheidspremie. Dat gebeurt niet. Het tegenovergestelde is waar, mijnheer de minister.

In de brigades in het Vlaamse landsgedeelte zijn er tal van tweetalige rijkswachters, maar zij durven niet te zeggen dat ze tweetalig zijn omdat zij anders worden gemuteerd naar Brussel, waar ze niet meer weggeraken, waar ze meer werk hebben dan in hun brigade in het Vlaamse land en waar hun vergoeding niet groter zal zijn. Dat is de patsituatie waarin de rijkswacht is terechtgekomen. U moet een oplossing vinden om de rijkswachters te belonen die meer dan één taal spreken.

Mijn derde bezorgdheid betreft — daarover werd hier reeds gesproken — de aanwerving van miliciens bij de rijkswacht. Men zegt dat die miliciens een beperkte politionele bevoegdheid zullen hebben, dat zij alleen met bewegingen, zoals bijvoorbeeld de militaire politie, hun politionele taak zullen mogen uitvoeren. Een dergelijke bewering is niet ernstig. Wij hebben vanmorgen op de generale staf van de rijkswacht gehoord dat zij bijvoorbeeld zullen worden gebruikt voor de bewaking van de basis te Florennes. Wanneer zij deze basis bewaken, kan het gebeuren dat zij in conflict komen met betogers.

Ten tweede, zullen die miliciens worden gebruikt voor de bewaking van de grensposten. Mijnheer de minister, wat gebeurt er wanneer smokkelaars met geweld over de grens willen komen of wanneer deze willen ontsnappen? Zal hen dan met een vriendelijke politionele handbeweging de weg worden vrijgemaakt?

Ten derde, zullen die miliciens worden gebruikt bij de verkeerspolitie. Dat wil zeggen dat zij kunnen worden geconfronteerd met zware criminaliteit. Zij zullen misschien auto's moeten tegenhouden waarin criminelen zitten. Zij worden, willen of niet, geconfronteerd met de criminaliteit. Daarvoor zijn zij echter niet bevoegd noch opgeleid. Of zal ook voor die criminelen met een brede politionele armzwaai de weg worden vrijgemaakt?

Het grote probleem is dat de miliciens dienst zullen moeten doen in een combi-wagen samen met twee wachtmeesters die ten minste twaalf maanden opleiding hebben gehad, terwijl zij slechts één maand basisopleiding en twee maanden rijkswachtopleiding hebben genoten. Zij zullen niet opgewassen zijn voor hun taak op het terrein.

Vandaag hebben wij nog gezien hoe bijvoorbeeld de groep Diane een verdachte wagen aanhoudt, hoe men de inzittenden laat uitstappen, die verdachten verplicht op de grond te liggen, in de boeien slaat en hoe men hen onder schot houdt. In sommige omstandigheden zullen de miliciens verplicht worden handelingen te verrichten waarvoor zij niet zijn opgeleid. Het is toch onverantwoord ze in dergelijke situaties in te zetten.

Bovendien zullen de miliciens toegang hebben tot de rijkswachtcomputer. De rijkswacht loochent dit, want de miliciens zouden niet in aanraking komen met de burgers en in de combi blijven zitten. Welnu, het is toch in die combi dat de gegevens worden opgevraagd. Gaat men die miliciens dan blinddoeken om te beletten dat zij de data die worden opgevraagd, zouden lezen? Er is dus een groot gevaar dat de miliciens, die na acht maanden afzwaaien, misbruik zullen maken van de kennis die zij bij de rijkswacht hebben opgedaan. Die miliciens zijn immers geen beëdigde ambtenaren. Wanneer duizenden miliciens gedurende vele jaren die computergegevens hebben ingezien, vrees ik dat er een einde zal komen aan onze privacy.

Mijnheer de minister, tijdens de bespreking in de commissie heb ik het ook gehad over de nachtvergoeding. De rijkswachters zouden een speciale vergoeding krijgen voor nachtprestaties, maar de miliciens niet. Het is toch ondenkbaar dat van drie mensen die de hele nacht samen

hetzelfde werk doen, er twee een nachtvergoeding zouden krijgen en de derde niet. Dit moet toch aanleiding geven tot frustraties.

Men haalt allerlei schone en idealistische motieven aan om de aanwerving van miliciens bij de rijkswacht te verdedigen, maar ik vrees dat er in werkelijkheid maar één reden is, namelijk een budgettaire. Men wil goedkope rijkswachters aanwerven. Bij de rijkswacht zelf is men trouwens allesbehalve enthousiast over die maatregel.

Er werd indertijd in een logistiek korps voor de rijkswacht voorzien, maar dit is nooit van de grond gekomen. Indien men nu dit korps, dat de wetgever heeft beloofd, aan de rijkswacht zou toevoegen, dan zou men daar geen miliciens nodig hebben.

U bent niet blind, mijnheer de minister, en u moet dus kunnen zien dat in de rijkswachtkazernes honderden functies in binnendienst worden uitgeoefend door jonge, gezonde mensen. Waarom moet een jonge rijkswachter, die de rijkswachtschool heeft gevolgd, die getraind is en heeft leren schieten en vechten, opdienen in de mess van de officieren? Dit kan een milicien toch ook. Maar dit mag blijkbaar niet. Die rijkswachters die opdienen in de mess, of die in de keuken werken, moeten blijven. Intussen worden tal van rijkswachtfuncties in buitendienst niet ingevuld en daarvoor neemt men dan miliciens. Dit is toch een totaal onlogische situatie.

Ik ben, ten vierde, bezorgd voor de problemen die zich voordoen bij de aanwerving van rijkswachters. Op honderd kandidaten blijven er zestien als leerling-rijkswachter over. Op 500 dames die zich kandidaat stellen, kunnen er uiteindelijk 5 worden aangeworven. Er zijn veel te weinig Franstalige kandidaten. Men tracht deze problemen op te lossen door de selectienormen te verlagen. Ik neem aan dat men de fysieke vereisten voor vrouwelijke kandidaten verlaagt. Nu worden echter ook de examennormen zelf verlaagd. Er mogen geen rijkswachters meer worden gebuisd omdat er te weinig kandidaten zijn. Bij gebrek aan kandidaten wordt bijna iedereen doorgelaten. Dit staat niet in het verslag, maar dat zou u toch moeten weten. Het is een gevaarlijke situatie, mijnheer de minister. Het rijkswachtersberoep is psychologisch zeer belangrijk. Het is zeer gevaarlijk mensen die daarvoor niet geschikt zijn, in dienst te nemen. Het resultaat zal zijn dat een keurkorps uiteindelijk wordt een korps van middelmatigen, van ondermaatsen.

In België zijn er meer dan 500 000 werklozen. Men kan zich afvragen waarom er onvoldoende kandidaten zijn voor de betrekking van rijkswachter. Het antwoord is duidelijk, mijnheer de minister. De wedde is onaantrekkelijk. Je vindt geen rijkswachters meer die het zwaar en gevaarlijk beroep willen uitoefenen voor de wedde die nu wordt aangeboden. De rijkswacht kan niet meer concurreren met de privé-sector. Een wachtmeester verdient na één jaar opleiding netto om en bij de 27 000 frank. Een eerste wachtmeester heeft na 12 jaar dienst ongeveer 30 000 frank. U zou willen dat er nog kandidaten zijn voor de rijkswacht! Dit fundamenteel probleem moet eerst worden opgelost, anders vervalt men van kwaad tot erger.

Wij hebben vandaag een bewonderenswaardige groep aan het werk gezien, met name de speciale interventie-eenheid, kortweg Diane genoemd. Wij hebben gezien hoe die kerels tegen gevels opklimmen, hoe zij auto's rammen, hoe zij zich uit helikopters laten droppen, hoe zij op enkele seconden van het dak van het rijkswachtgebouw naar beneden glijden langs koorden. Dit zijn levensgevaarlijke handelingen. Daarvoor krijgen zij een speciale vergoeding van 100 frank per dag!

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

Hoe wil je in de toekomst nog mensen vinden die dergelijke taken uitvoeren voor een wedde van 30 000 frank per maand? Dit is totaal krankzinnig.

Onlangs hebben wij in de commissie voor de Defensie het belangrijk probleem besproken van de ontminners die het slachtoffer werden van een ongeval. Wij hebben de vraag gesteld of aan de familieleden van deze slachtoffers een speciale gevaarpremie van ongeveer 2 miljoen kan worden uitgekeerd. Er werd ons geantwoord dat het koninklijk besluit nog niet was verschenen, maar dat u zal proberen het met terugwerkende kracht toe te passen zodat die mensen recht hebben op een uitkering. Een politieman werd vorige week in Ukkel door gangsters doodgeschoten. Ik vraag opnieuw of dit koninklijk besluit reeds is verschenen. Zullen de familieleden van het slachtoffer de speciale vergoeding kunnen genieten of niet?

Mijnheer de minister, de aanwerving van informaticaspecialisten bij de rijkswacht is een enorm probleem, want de rijkswacht kan deze personen slechts 27 000 frank aanbieden. Probeer maar eens op de markt

een informaticaspecialist te vinden voor 27 000 frank als de privé-sector het dubbele betaalt. Voor dergelijk belachelijk laag loon vindt je slechts mensen die hun job niet kennen of die niet gemotiveerd zijn. Vindt men toch degelijke specialisten, dan zullen die na één jaar en na ervaring te hebben opgedaan de rijkswacht verlaten en dan kan de rijkswacht weer van vooraf aan beginnen.

Een vijfde bezorgdheid betreft de gebrekkige opleiding van de rijkswacht. Vandaag hebben wij in de schietstand de zogenoemde recyclage meegemaakt. De uitnodiging had het verkeerdelijk over «de schiettent», zoals op de kermis. Mijnheer de minister, wat ik daar heb gezien, doet mij inderdaad meer denken aan een kermistent dan aan een schietstand van de rijkswacht. De omstandigheden waarin de schutters daar worden opgeleid, is totaal onrealistisch en onaanvaardbaar. Seconden lang staan ze daar te laden en te mikken tegenover een zogenoemde vijand die op twintig meter vóór ze staat. Dat is natuurlijk belachelijk. Vergeleken met de politiediensten in het buitenland, krijgen deze schutters een kleuteropleiding. Een realistische opleiding moet in realistische omstandigheden gebeuren. Deze schutters moeten kunnen leren mikken al liggend, al bewegend, al lopend, moeten kunnen schieten op op en neer duikende doelen, op schutters die in een openstaande deur verschijnen of achter een gesloten raam enzovoort. Dat zijn realistische omstandigheden. Zo gebeurt het in het buitenland. Wij hoeven niets uit te vinden, alleen maar te kopiëren. Rijkswachters met zeven à acht jaar dienst vertellen mij dat ze in hun hele carrière nog maar één keer met een mitraillette hebben gevuld. Hoe zouden ze het dan ineens beër hebben als ze met gangsters of terroristen worden geconfronteerd? Zij zijn niet in staat om die wapens te gebruiken, ze zijn er bang voor. Om met een wapen vertrouwd te geraken, moet men minstens één keer per week ermee schieten.

De combi's zullen weldra met een heel arsenaal wapens worden uitgerust: een GP-pistool van 9 mm, een Fal-geweer M3 van 7,62 mm, een mitrailleurpistool UZI van 9 mm en een riot-gun van kaliber 12. De manschappen echter zullen ongeschoold blijven: ze kunnen niet schieten en ze leren niet schieten, ze schieten alleen maar in theateromstandigheden. U gaat ook dienstplichtigen oproepen voor de combi's. Zij zullen dus ook over deze wapens beschikken die ze niet kunnen gebruiken. Dat is totaal onverantwoord. Het verslag vermeldt dat een riot-gun op twintig meter afstand een spreiding van 40 cm heeft. De specialisten zullen dat wel juist hebben berekend. Een riot-gun kan best worden vergeleken met een jachtgeweer dat met hagel schiet. Wanneer je zo een riot-gun in een straat met voorbijgangers afvuurt op veertig of vijftig meter afstand, dan wordt zo een wapen een moordtuig waardoor talloze onschuldige slachtoffers zullen worden gedood of gekwetst. Principieel ben ik niet tegen een riot-gun, maar je kan het alleen maar geven aan 100 pct. getrainde schutters die zo een wapen kunnen gebruiken en die weten dat het slechts mag wanneer ze tegenover een tegenstander staan die niet omringd is door andere mensen.

Rijkswachters zegden me nog meer. Vooraleer nieuwe miliciens aan te werven zou men beter eerst voldoende verkeersmantels en voldoende toortslampen moeten geven. In de combi's zijn niet voldoende verkeersmantels en toortslampen voor alle manschappen. Wie het snelst is, heeft er een, de anderen niet. Nu wil men er nog miliciens bij zetten, en die hebben natuurlijk ook mantels en lampen nodig.

Ten zesde, is er de onvoldoende sociale begeleiding. Ik heb daar in de commissie ook over gesproken.

Ik heb daar het aantal zelfmoorden vermeld. Mijn woorden waren nog niet koud of wij beleefden het bloedbad van Casteau. Daar komt nog bij dat niet alle zelfmoorden in de statistieken als dusdanig worden vermeld. Zij worden dikwijls gecamoufleerd onder «natuurlijke doodsoorzaken».

Het antwoord dat ik steeds krijg is dat het zelfmoordpercentage bij de rijkswacht niet hoger ligt dan bij het leger of in andere bevolkingsgroepen. Het zou er nog aan ontbreken dat het percentage hoger zou liggen.

Mijnheer de minister, het gaat hier over een keurkorps. Men kan verwachten dat de zelfmoordquota misschien 10 pct. bedragen van de verhouding bij de normale bevolking. Ik hoop dat er bij de rijkswacht geen druggebruikers, geen psychopaten enzovoort zijn. De zelfmoordquota liggen te hoog. Dat moet een reden tot bezorgdheid zijn voor u, en voor het commando van de rijkswacht. Wij moeten ervoor waken dat die quota zo laag mogelijk liggen. Dat kan alleen door grondige sociale begeleiding en door zelfmoordpreventie.

U zegt dat de oorzaken van de zelfmoorden niets te maken hebben met de rijkswacht, maar te wijten zijn aan familiale omstandigheden. Familiale moeilijkheden beginnen wanneer men onderbetaald wordt.

Dan maakt men ruzie over geld. Dan beginnen de financiële problemen, en ontstaat er kans op zelfmoord.

Mijnheer de minister, u moet eens een analyse laten maken van het gedragsspatroon en van de financiële situatie van degenen die in de rijkswacht tot zelfmoord worden gedreven.

Een zevende probleem betreft de opheldering van de zware criminaliteit. De ophelderingsgraad van de zware criminaliteit is in België gedaald tot 14 pct. Dit wil zeggen dat u, wanneer u vandaag een bankoverval doet, 86 pct. kans hebt niet te worden gesnapt. Die cijfers zijn onaanvaardbaar.

Er bestaan problemen rond het gevoerde beleid. Dat moet bij voorrang worden behandeld in het Parlement. Daar moet een ernstige discussie worden gevoerd. Zesentachtig bandieten vrij te laten rondlopen, gaat toch niet op. De rijkswacht kan toch beter presteren. Kunnen wij in het Parlement niet een nauwkeurige analyse krijgen? Wat zijn de redenen voor de malaise. Wat kunnen wij eraan doen? Ik meen dat de bevolking een antwoord wil op die vragen, en dat de mensen hier van wakker liggen.

Een achtste bezorgdheid is de criminaliteit bij de rijkswacht zelf. Onvoldoende bezoldiging van de manschappen maakt de verleiding voor bijverdiensten bijzonder groot. Ik ben ervan overtuigd dat de kleine criminaliteit bij de rijkswacht vlug zou dalen als men de manschappen voldoende zou betalen. Met de regelmaat van een klok moeten wij nu in de kranten berichten lezen over misdaden, grote en kleine, gepleegd door de rijkswacht. Dat zou niet mogen. Dat schokt het vertrouwen van de bevolking in dit keurkorps. Het zijn niet alleen de gewone rijkswachters die misdrijven begaan. Er komen ook steeds meer officieren in het gedrang. Bovendien heb ik rijkswachters horen beweren dat een rijkswachter die een klein misdrijf begaat, steeds voor de krijgsraad moet verschijnen waarop ontslag volgt, terwijl, wanneer een officier een groot misdrijf begaat, gewoonlijk overplaatsing volgt.

Ridder de Donnéa, minister van Landsverdediging en minister van het Brusselse Gewest. — Dat is niet waar.

De heer Van Ooteghem. — Ik moet hier toch niet in het openbaar de namen noemen van rijkswachtofficiërs die nog steeds hun ambt vervullen nadat zij door een rechtbank werden gestraft. Daarentegen zijn er talloze rijkswachters buitengevlogen voor strafjes van 14 dagen. U heeft wellicht toch ook in de krant gelezen dat een kolonel van de rijkswacht een BMW 320 liet ontmantelen en nadien herstellen, waarna hij de wagen kocht voor 18 000 frank. Die man zit echter niet in de gevangenis, maar is overgeplaatst naar Antwerpen. Misschien zal hij worden gestraft. Dan heeft hij pech gehad. Rijkswachters zegden mij dat dit geen alleenstaand geval is. Dat moeten wij ook in het Parlement durven zeggen. Heel wat officieren laten hun wagen onderhouden door de rijkswacht, dus op kosten van de belastingbetaler. Rijkswachters hebben mij verteld dat hun officieren, na de diensturen, voor privé-doeleinden gebruik maken van wagens van de rijkswacht met chauffeur. Er zijn rijkswachters die zeggen dat officieren hun huis laten opknappen door onderhoudspersoneel van de rijkswacht, dus op kosten van de belastingbetaler. Rijkswachters hebben mij gezegd dat officieren zelfs plechtige-communiefestjes organiseren op kosten van de rijkswacht.

Mijnheer de minister, ik kan niet controleren of al die geruchten juist zijn, maar wanneer men dit alles hoort, is waakzaamheid geboden en moeten ter zake strenge richtlijnen worden uitgevaardigd om te beletten dat rijkswachtofficiërs het slechte voorbeeld geven aan hun manschappen. Ik wil niet de indruk wekken alle rijkswachters over één kam te scheren en breng ook graag hulde aan de grote meerderheid van gemotiveerde, idealistische officieren en onderofficiërs die een zeer gevaarlijk en zeer zwaar beroep uitoefenen ten dienste van de bevolking. Dit is een reden te meer waarom de zwarte schapen moeten worden aangeklaagd.

Zo kom ik tot de conclusie dat fragmentaire gesprekken in de commissie of in de openbare vergadering niet volstaan. Een fundamentele discussie over zin en onzin en over het doel en de middelen van de rijkswacht is noodzakelijk.

Mijnheer de minister, ik kan u verzekeren dat de Volksunie er zich van bewust is dat de rijkswacht nodig is voor de veiligheid van de bevolking en bereid is daarvoor een behoorlijk krediet ter beschikking te stellen. Wij willen echter eerst een coherent beleid zien. Zoals het nu gaat, kan het niet verder. Frustratie, demotivatie en malaise zijn groot bij de rijkswacht. U moet uw oor eens te luisteren leggen bij de officieren en de manschappen, mijnheer de minister. U staat voor een enorme uitdaging. Ofwel geeft u de rijkswachters een behoorlijk loon, ofwel

gaat de rijkswacht aan middelmatigheid ten onder. Indien het budget geen keuze laat, verkies ik een klein aantal goedbetaalde rijkswachters in plaats van een groot aantal onderbetaalde gedemotiveerde manschappen, met alle gevolgen van dien voor de bevolking.

Aangezien de begroting voor 1986 is opgebruikt, heeft het geen zin er nog over te stemmen en nog minder om ze goed te keuren. Wij zullen dan ook tegen de begroting stemmen om te protesteren tegen de manier waarop de regering het Parlement behandelt. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Eicher.

M. Eicher. — Monsieur le Président, en entamant la discussion du projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de 1986 avec un an de retard, je me demande s'il ne faut pas, malgré tout, féliciter le ministre qui, le premier, a réussi à déposer ce qu'il est convenu d'appeler un budget.

L'examen du projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1986 ne permet pas d'exercer le contrôle que notre fonction de parlementaire nous autorise. En effet, ce budget a été exécuté par douzièmes et, fait unique dans l'histoire de notre pays, dans quelques jours on nous demandera d'approuver des treizième, quatorzième et quinzième douzièmes provisoires et peut-être ira-t-on jusqu'au dix-huitième ou vingt-cinquième douzième provisoire.

Toutefois je me permettrai de faire connaître à cette assemblée mes états d'âme à l'égard de l'institution qu'est la gendarmerie.

La lecture du rapport dévoile que rien ne va plus au sein de ce corps. Il n'y a plus de motivation, le découragement s'installe, pour ne pas dire le dégoût à la base surtout. On organise et on désorganise pour pouvoir réorganiser.

Vous allez affecter 400 miliciens à la gendarmerie. D'autres collègues ont déjà évoqué cette question à maintes reprises et chacun a dit sa façon de penser. La commission de la Chambre vient de demander l'avis du Conseil d'Etat car certains membres doutent que cette opération puisse se réaliser dans le cadre de la Constitution et des lois.

Le gouvernement déclare que cette décision a été prise pour pallier le manque de moyens financiers. Cela pourrait constituer une couverture cachant la réalité. En effet, la Fédération syndicale de la gendarmerie belge vient de faire connaître à la presse la teneur de propos tenus par un responsable de la gendarmerie. Cette autorité aurait — je cite un extrait du communiqué de presse — «expliqué que parmi ces miliciens et leurs familles, un grand nombre d'informateurs pourrait être recruté. En effet, suite à l'affaire François et surtout après le drame du Heysel, la confiance de la nation en la gendarmerie a été bousculée à tel point que les conséquences deviennent sensibles au niveau de la quantité de l'information recueillie. D'après le commandant de la gendarmerie, les levées successives de miliciens devraient remédier à ce mal. Point crucial dans tout ceci: les jeunes gens une fois démobilisés, garderont un souvenir positif du corps. Chaque milicien a au moins une ou deux relations de famille; chaque année 400 miliciens seront intégrés dans la gendarmerie, la gendarmerie pourra faire appel à un nouveau potentiel de 12 000 informateurs fidèles».

Cette explication a-t-elle été ou non donnée par des responsables de la gendarmerie? Nous voulons savoir la vérité, monsieur le ministre. Ces gendarmes d'un type nouveau auront-ils des prérogatives, des pouvoirs sur le citoyen? Quel sera leur statut administratif, pécuniaire, disciplinaire, pénal? Quelles seront leurs conditions de travail, leur tenue? L'infrastructure de la gendarmerie permet-elle de leur garantir le logement, la nourriture et les soins gratuits? Seront-ils des supercitoyens, taillables et corvéables à merci par les autorités de la gendarmerie?

Les méthodes actuelles de surveillance du personnel en service à la gendarmerie, qu'il s'agisse de gendarmes, de militaires appointés ou civils, s'inspirent de règles inacceptables. Les familles de ces miliciens seront-elles placées sous haute surveillance? Par qui?

Monsieur le ministre, savez-vous que des gendarmes doivent surveiller leurs collègues et enquêter sur leurs agissements ainsi que sur ceux des militaires appointés comme des civils en service à la gendarmerie? Savez-vous que l'on va jusqu'à effectuer des perquisitions à leur domicile, bien sûr avec leur consentement, car qui oserait ne pas donner son consentement?

Dans ce contexte, la hiérarchie tente de vous faire croire que le phénomène de démotivation et de suicides — d'autres intervenants y ont fait allusion — n'est pas une conséquence des mauvaises conditions de

service qui rendent impossible une vie familiale normale. Vous voulez nous faire croire que les difficultés personnelles ou familiales peuvent trouver des solutions au travers du service social, des aumôniers et de la hiérarchie. Cela est faux car le personnel n'a confiance ni dans le service social, ni dans les aumôniers, ni dans la hiérarchie, étant donné que le service social et les aumôniers servent la hiérarchie, laquelle écrase la personnalité du gendarme sous le poids de la structure et de la discipline militaires.

M. Close. — Ce qui est exagéré est insignifiant!

M. Eicher. — C'est votre avis, mais pas le mien.

Deux réformes fondamentales pourraient mettre partiellement fin à la démotivation: 1° Créer une hiérarchie fonctionnelle basée sur les types de missions à exécuter; 2° Reconnaître un statut disciplinaire spécifique, tenant compte du type de la mission exercée lorsque la transgression disciplinaire aurait été commise et assurant droit de recours auprès du ministre, politiquement responsable de la mission.

Il faut que le gendarme de brigade ne soit plus considéré par le citoyen comme un travailleur dépassé par l'évolution des moyens administratifs et «bureautiques». Les brigades doivent disposer, à bref délai, de moyens modernes et suffisants en matière de communications et de matériel de bureau. Savez-vous que certaines brigades doivent aller mendier auprès d'autres administrations, dont l'administration communale du papier et photocopies? C'est la cinquième fois que je le dis devant cette assemblée à l'occasion de la discussion du budget de la Gendarmerie.

M. Descamps. — Je l'ai dit vingt-six fois.

M. Eicher. — Et cela n'a servi à rien, c'est bien dommage.

Attendre 1991 pour que chaque brigade soit dotée d'un photocopieuse me semble ridicule alors que le banditisme et le terrorisme utilisent de grands moyens.

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Vous plaidez donc pour un accroissement spectaculaire du budget de la Gendarmerie? Je vous remercie de votre soutien.

M. Eicher. — Un accroissement des moyens, au moins pour les petites choses. Que n'achèterait-on pas pour le prix de quelques arroseuses?

De plus, le gendarme doit, dans les plus brefs délais, se sentir en sécurité, c'est-à-dire pouvoir disposer de moyens de protection et de défense individuels fiables.

Votre politique ne semble pas aller dans ce sens. Vous utilisez la majorité des moyens budgétaires et en personnel en faveur du maintien de l'ordre. J'estime que lorsque l'ordre est troublé par une majorité de la population, la gendarmerie ne peut être le dernier moyen à utiliser par le gouvernement pour se maintenir au pouvoir. Dans un Etat démocratique, il faut avoir recours aux élections.

Le pays n'est pas au seuil d'émeutes, donc la mission principale de la gendarmerie n'est pas le maintien de l'ordre, mais bien le judiciaire afin de lutter contre la délinquance, le banditisme, le terrorisme et la drogue. Le gouvernement, comme l'autorité de la gendarmerie, a tendance à augmenter la charge des tâches revenant à la gendarmerie. Il a décidé en juillet 1985 de faire effectuer par une entreprise privée un audit des services de police. Je ne voudrais être ni un fonctionnaire dirigeant d'un service de police, ni un responsable politique en la matière, car le fait de faire appel à une entreprise privée serait une preuve flagrante de mon incapacité à remplir soit mon mandat, soit les attributions de ma fonction.

J'estime que les différents services de police peuvent être efficaces et coordonnées aux conditions suivantes: 1° Que chaque service de police puisse remplir ses missions de circulation, de maintien de l'ordre et judiciaires; 2° Que les moyens budgétaires soient mis à la disposition de l'ensemble des pouvoirs organisateurs des différents services de police; 3° Que chaque service de police puisse recruter le nombre d'agents prévus au cadre.

Une commission parlementaire ne devrait-elle pas être créée pour examiner les problèmes posés aux différents pouvoirs organisateurs de services de police? L'audit pourrait être une base, sans oublier d'entendre

les fonctionnaires et les représentants du personnel des différentes polices. Il est temps de réagir si l'on ne veut pas voir disparaître, faute de moyens, les services de police les plus proches de la population, c'est-à-dire les services qui, dans une démocratie, jouent un grand rôle dans le cadre de la prévention.

Faut-il que la gendarmerie garde son statut militaire? La gendarmerie est une des forces «armées» parce qu'elle a des missions de guerre, dont l'alerte et l'information, la participation à la mobilisation, la protection initiale des points sensibles, la réglementation de trafic, l'intervention contre de petits groupes armés et l'application des arrêts militaires.

Le fait que le gendarme est un militaire est très préjudiciable car, en cas de conflit en zone occupée, il peut être considéré comme un prisonnier de guerre. Situation également préjudiciable pour la population, car l'occupant pourrait, dans ce cas, créer sa propre organisation du maintien de l'ordre avec toutes les conséquences que cela entraîne.

Si l'armée était organisée en temps de paix pour ses missions de guerre, sur base régionale, elle pourrait apporter un appui logistique direct à la gendarmerie, déchargeant cette dernière de l'entretien et de la réparation du matériel ainsi que des tâches de casernement des districts et des brigades.

Même si la gendarmerie n'était plus une force armée, rien n'empêcherait qu'elle continue d'assurer l'application des arrêts militaires et que les autres forces armées fournissent un appui important en ce qui concerne la formation des officiers, les formations spécialisées, l'élaboration et l'application du budget, l'administration du personnel ainsi que l'achat du matériel. Les charges de travail restantes, que vous voulez confier au corps administratif et technique, pourraient être exécutées par du personnel civil recruté directement ou par mobilité de gendarmes devenus physiquement inaptes à l'exercice de leur fonction.

Les gendarmes sont préoccupés de leur défense personnelle après les dommages causés dans l'accomplissement du service soit à eux-mêmes soit à des tiers. Ne serait-il pas logique de considérer que le gendarme agit comme organe de l'Etat et qu'il soit, sauf faute grave de sa part, mis hors cause? Ne serait-il pas aussi logique que les dommages subis par un gendarme dans l'accomplissement du service soient supportés par l'Etat, quitte pour le ministre compétent à se retourner, au nom de l'Etat, contre un tiers? L'ensemble des frais de justice et de défense devraient être entièrement à charge de l'Etat.

Pour ce qui est du statut pécuniaire, ne pourrait-on revoir les échelles barémiques des gendarmes en y intégrant certaines allocations? Ainsi que cela a été relevé ce matin à l'état-major de la gendarmerie, le gendarme ne gagne pas 4 000 francs de plus qu'un chômeur, malgré les services parfois dangereux mais toujours ingrats, toujours irréguliers, parfois nocturnes, loin de son domicile, effectués aussi un week-end sur deux. Je crois que les allocations pour exercice de fonction spécifique devraient faire partie du traitement.

Le logement des célibataires pose beaucoup de problèmes parce que depuis longtemps on a négligé d'investir. S'il existe des nécessités opérationnelles d'obliger les célibataires à loger dans les casernes, j'estime que l'Etat a le devoir de leur offrir des logements individuels décentes. Certains ne le sont plus. La solution consistant à autoriser certains célibataires à loger en dehors de la caserne, en leur accordant l'allocation de logement, me semble, à terme, très coûteuse. Du point de vue des dépenses globales nécessaires à la solution de ce problème, ne serait-il pas plus rentable d'investir immédiatement dans les travaux de rénovation afin de disposer fin 1987 du nombre de logements nécessaires.

Un dernier point — il en reste tant d'autres — est également à l'origine du grand malaise qui règne dans le corps d'élite.

Les gendarmes chargés du transfert des détenus, ainsi que ceux chargés de la recherche de drogue ou de drogués, craignent de plus en plus de se voir un jour atteints du sida. Une blessure causée par une aiguille de seringue lors de la fouille d'un drogué ou causée par un détenu porteur du virus présente-t-elle un danger? Saviez-vous que dans certaines brigades de gendarmerie, les détenus pouvant être porteurs du virus se servent des mêmes toilettes, du même savon, du même essuie-mains que les gendarmes qui effectuent la première enquête? Des mesures adéquates ne devraient-elles pas être prises afin de rassurer ces gendarmes légitimement inquiets? Je veux parler de mesures immédiates, car je suppose qu'on n'a pas l'intention d'attendre le premier incident, voire le premier drame.

Pour terminer, je voudrais attirer votre attention sur des problèmes à caractère linguistique résultant de deux réorganisations. Ceux-ci pourraient peut-être vous sembler ridicules, mais ils ne le sont nullement.

En premier lieu, la centralisation de la cavalerie à Bruxelles en une unité bilingue pose le problème du commandement du cheval. Pouvez-vous m'assurer que le cavalier sera toujours du même régime linguistique que celui du cheval?

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Nous essayons plutôt de recruter des chevaux bilingues. C'est plus efficace! (*Sourires.*)

M. Eicher. — ... et peut être plus facile. En second lieu, le regroupement à Bruxelles des écoles de formation lèse les gendarmes instructeurs germanophones. En effet, il existe en Belgique trois communautés et l'élection des membres du Conseil de la communauté germanophone a lieu de façon directe. Vu que ces gendarmes ne peuvent, de par leur lieu de travail, être domiciliés dans la région de langue allemande, ils se voient privés de leur droit communautaire. Ne pourrait-on les autoriser à s'inscrire au registre spécial de la population d'une des communes de leur communauté d'origine et considérer leur lieu de domicile réel dans la région de leur lieu de travail comme une résidence? Ce problème se pose également aux militaires des autres forces armées.

Il résulte de ce qui précède, ainsi que du fait que ce projet de budget n'a plus le moindre sens, que mon groupe exprimera un vote négatif. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Peetermans.

De heer Peetermans. — Mijnheer de Voorzitter, ondanks het feit dat het begrotingsjaar 1986 vrijwel achter de rug is, heb ik toch met veel belangstelling, de rijkswachtbegroting voor 1986 tijdens de bespreking in de commissie voor de Defensie geanalyseerd, en dit hoofdzakelijk om de twee volgende redenen: ten eerste, omdat de begroting een verderzetting inhoudt van het streven van de vorige regering om de doeltreffendheid van de politiediensten op te voeren en aldus de veiligheid van de bevolking te verzekeren; ten tweede, omdat de minister duidelijk te kennen heeft gegeven dat hij bereid is de inspanningen tot modernisering van de rijkswacht verder te zetten en zelfs te verhogen, voornamelijk inzake het beheer en de vorming van het personeel, alsook inzake de organisatie en de uitrusting van de eenheden. Vooral deze tweede doelstelling is noodzakelijk om de eerste te kunnen verzekeren.

Een nadere begrotingsanalyse leert ons dat de rijkswachtbegroting 1986 ongeveer 19 miljard aan kredieten omvat, wat dus een vermeerdering is van ongeveer 11,4 pct. ten opzichte van de aangepaste begroting 1985. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de begroting 1986 voor het eerst werd opgesteld per programma, met dien verstande evenwel dat alleen het verantwoordingsprogramma, en niet de wetstabel, volgens deze nieuwe structuur werd opgesteld. Dit laat toe de door de minister beoogde prioriteiten beter vast te stellen.

Wanneer wij bepaalde uitgaven vergelijken met de totale begroting, dan stellen wij vast dat de personeelsuitgaven in 1986 iets verminderd zijn in vergelijking met 1985. Toch vertegenwoordigen de personeelsuitgaven nog 76 pct. van de totale begroting en bestaan zij voor 90 pct. uit wedden en voor 10 pct. uit toelagen voor het personeel in dienst bij de rijkswacht. Deze vaststelling neemt echter niet weg dat ook voor het rijkswachtpersoneel in de begroting 1986 de nodige ruimte werd geschapen om enige verbetering aan het geldelijk statuut aan te brengen. Ik meen, mijnheer de minister, dat de op dit vlak ingezette aanpassing — zoals de verhoging van de bruto-uurtolage voor nachtprestaties, enerzijds, en voor de weekendprestaties anderzijds —, verder zou dienen te gaan dan een wegwerking van de duidelijke tekortkomingen in het geldelijk statuut. Ik meen in het algemeen te mogen stellen dat de werkomstandigheden van de rijkswachter in vele gevallen moeilijk zijn en dat hij hiervoor niet altijd naar verhouding wordt bezoldigd. De vereenvoudiging van het zeer complexe systeem van vergoedingen en toelagen is inderdaad een welgekomen verbetering. Nochtans kunnen de verbeteringen niet verhelen dat een fundamentele herziening van de weddebarema's op korte termijn meer dan wenselijk zou zijn.

Een ander in het oog vallend feit bij de begrotingsanalyse is een vrij aanzienlijke verhoging van de ordonnanceringskredieten enerzijds, maar vooral een sterke toename van de vastleggingsmiddelen, anderzijds. De werkingsuitgaven daarentegen, die een vijfde van de totale begroting vertegenwoordigen, zijn ongeveer stabiel gebleven.

Dit laat ons dus duidelijk veronderstellen dat de wil bij de regering primeert om de doeltreffendheid van de rijkswacht als nationale politiedienst op te voeren. Vooral de opdrachten van gerechtelijke politie werden door de bevolking met aandacht gevolgd. Deze aandacht heeft weinig of niets te maken met het gevoerd anticrimineel beleid, het is eerder een reactie op de criminele gebeurtenissen. Dit is een beetje tegenovergesteld aan de beleidsopties, want binnen het reactief optreden blijft er eigenlijk weinig initiatiefruimte over voor de rijkswacht.

Anders is het gesteld met het anticrimineel beleid. Ik verheug mij te kunnen vaststellen dat de preventieve acties onverminderd zullen worden voortgezet in het kader van de nieuwe hoge raad voor de voorkoming van de misdadigheid. Wat het optreden van de rijkswacht in het kader van de handhaving of herstel van de openbare orde betreft, moet men stellen dat deze opdrachten volledig afhankelijk zijn van de politieke, sociale en economische conflicten, de grote volkstoelopen, de evolutie van het zwaar banditisme en het terrorisme. Er worden steeds meer eisen gesteld aan de ordiediensten, wat de inzet van mankracht en middelen vanzelfsprekend opdrijft.

De analyse die u, mijnheer de minister, tijdens uw inleiding in de commissie over deze problemen hebt gemaakt, heeft zeer duidelijk de problemen weergegeven waarmee de rijkswacht op dit terrein te kampen heeft.

De getroffen of overwogen maatregelen vormen duidelijk de aanzet tot een globaal moderniseringsplan van de rijkswacht dat ik in grote lijnen meen te kunnen onderschrijven. Zo is het inderdaad de hoogste tijd dat voldoende investeringskredieten worden vrijgemaakt om niet alleen het verouderde materieel van de rijkswacht te vervangen, maar tevens om het aan de evolutie van de opdrachten aan te passen. Een betere bewapening en een aangepast modern voertuigenpark, met goede maar ook veilige transmissiemiddelen zijn een absolute noodzaak om met enig succes onze bevolking te kunnen beveiligen tegen de roekeloosheid en het volledig gebrek aan eerbied voor het menselijk leven van de huidige generatie criminelen en terroristen. De voorliggende beleidsopties laten nu toe de modernisering van de middelen aan te vatten en uit te voeren door onder meer een versnelde vervanging van het voertuigenpark van de territoriale eenheden.

Een ander belangrijk punt is de vorming. Ik onderschrijf de duidelijke wil van de minister om de vorming niet enkel praktischer te oriënteren, doch ook, wat de officieren betreft, op een gediversifieerde basis te organiseren. Deze evolutie lijkt mij vrij belangrijk te zijn en ik durf zelfs hopen dat deze zal leiden tot een betere beheersing van de gestelde problemen door, enerzijds, een bredere disciplinaire aanpak, en, anderzijds, tot een grotere dialoog, zowel intern binnen de rijkswacht, als naar de bevolking toe. Een dergelijke diversificatie mag niet leiden tot een gebrek aan cohesie en zeker niet tot een naast elkaar praten van verschillende specialisten die tenslotte niet meer dezelfde taal spreken.

Ook inzake de personeelsbezetting heb ik met genoegen kunnen vaststellen dat het tekort aan effectieven van het operationeel korps van de rijkswacht, dank zij continue beleidsopties in 1986, weldra zal kunnen worden weggewerkt. Er blijft evenwel een duidelijk probleem bestaan inzake de uitoefening van de administratieve en logistieke taken. Ook op dit terrein zou men vrij snel tot een oplossing moeten kunnen komen. Het komt mij immers onlogisch voor, ja zelfs onaanvaardbaar, politiemensen te vormen om ze nadien als kok of mecaniciens te moeten tewerkstellen. Ook hier zou binnen de kortste keren een afdoende oplossing moeten kunnen worden gevonden.

Tenslotte wil ik er nog op wijzen dat ik met voldoening kennis heb genomen van het streven van de minister om de rechtszekerheid van de rijkswachters bij de dienstuitvoering en hun aansprakelijkheid duidelijker af te bakenen, alsmede de verdediging in rechte te veralgemenen. Dit schijnen mij belangrijke zaken, die evenwel niet tot onverantwoordelijkheid in de uitoefening van de dienst mogen leiden.

Inzake de optie voor een rijkswacht met militair statuut, doch aangepast aan haar burgerlijk opdrachten, komt het mij wenselijk voor ook hier te zoeken naar meer efficiëntie, minder logheid, meer openheid, zodat een militair statuut een garantie van onafhankelijkheid en degelijkheid blijft zonder de mens, het individu, hieraan te moeten opgeven.

Ik moge besluiten met de algemene opmerking dat de beleidsopties in de begroting 1986 een volkomen nieuwe start betekenen voor de toekomstige werking van de rijkswacht en een verhoging van haar operationele slagkracht aangepast aan de noden en verwachtingen van deze tijd. Dit zijn de redenen, mijnheer de minister, waarom de PVV-fractie de begroting zeker zal goedkeuren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est au chevalier de Donnée, ministre.

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, je tiens tout d'abord à remercier le président et les membres de la commission de la Défense nationale pour l'intérêt qu'ils ont témoigné au budget de la gendarmerie.

D'aucuns ont prétendu qu'il était insensé de discuter d'un budget en fin d'année mais les débats qui se sont déroulés, et en commission, et en séance plénière, ainsi que la qualité des interventions ont, au contraire, démontré que la discussion de n'importe quel acte budgétaire, au sein du Parlement et, notamment, dans cette Haute Assemblée, était toujours l'occasion, pour ses membres, d'aborder un débat de fond sur la politique suivie, ou à suivre, en la matière, par le gouvernement.

Permettez-moi de vous dire, monsieur le président de la commission, que j'ai beaucoup apprécié la qualité des travaux qui furent effectués sous votre direction.

Ik dank ook in het bijzonder de heer Vanderborcht voor het voortreffelijk verslag dat hij namens de commissie heeft uitgebracht.

Alvorens op de vragen te antwoorden wil ik nog heel even de krachtlijnen belichten die ten grondslag liggen aan deze begroting. De begroting van de Rijkswacht voor 1986 is opgesteld met de bezorgdheid de door de regering reeds aangevatte inspanningen in verband met de veiligheid van de bevolking voort te zetten. Ik heb mij tot doel gesteld mijn collega's van Justitie en Binnenlandse Zaken een doeltreffend werkende nationale politiedienst ter beschikking te stellen, in staat om in samenwerking met de andere politiediensten de uitdaging van een steeds stijgende gewelddadige criminaliteit en een blind terrorisme met aangepaste middelen te beantwoorden.

Il me semble, en effet, essentiel de pouvoir moderniser la gendarmerie et de lui donner, en personnel et en matériel, les moyens qu'exige l'exercice des missions qui lui sont confiées même si, en raison des contraintes budgétaires qui pèsent sur l'action du gouvernement, nous ne pouvons progresser comme nous le souhaiterions.

Ce budget, comme vient de le souligner M. Peetermans, trace effectivement de nouvelles voies et amorce une politique de modernisation de la gendarmerie.

Je tiens à remercier M. Descamps, pour les encouragements qu'il nous a prodigués sur le plan de la modernisation, et souscrit entièrement comme lui d'ailleurs, à la nécessité de simplifier les procédures de décision et d'acquisition de matériel, celles-ci me paraissant souvent exagérément lourdes, surtout lorsqu'une réaction ou même des achats rapides s'imposent.

Je puis toutefois vous informer — ce sera une bonne nouvelle pour M. Descamps, mais une mauvaise pour M. Pécriaux — que les arroseuses seront à notre disposition au plus tard fin 1989 et non en 1990, comme j'en avais exprimé la crainte, en commission.

Je rassure donc, ou j'inquiète, nos collègues préoccupés, à juste titre, par ce problème.

M. Eicher. — Espérons qu'il y aura pénurie d'eau!

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Comme vous, monsieur Descamps, je suis conscient que la gendarmerie est confrontée à une multitude de tâches et me rallie à l'analyse que vous avez faite des raisons justifiant l'inflation de travail à laquelle elle doit faire face.

Si le nombre des missions n'a, en fait, pas augmenté, le nombre d'actes à accomplir, suite à la montée de l'insécurité et aussi au foisonnement des lois, est indéniablement en augmentation.

En ce qui concerne le problème des miliciens à la gendarmerie, je me permettrai d'y répondre plus en détail lorsque je m'adresserai à M. Pécriaux qui a soulevé des questions juridiques en rapport avec cette décision du gouvernement.

Je puis dire encore à M. Descamps que le statut syndical de la gendarmerie n'a reçu jusqu'à ce jour qu'une exécution partielle qui se limite à l'agrément et à la représentativité des organisations syndicales. Toutefois, une seconde série d'arrêtés d'exécution de la loi syndicale de la gendarmerie est actuellement examinée avec les organisations syndicales de ce corps. Ces arrêtés d'exécution ont trait à la composition et au fonctionnement du comité de négociation, aux droits des organisations syndicales et au statut du délégué syndical. Je compte pouvoir mettre ces arrêtés en vigueur dans le courant de 1987.

Enfin, monsieur Descamps, j'ai noté vos préoccupations en matière de police de roulage et de la circulation. J'en ferai part à la fois au commandement de la gendarmerie et à mon collègue, le ministre des Communications, responsable, avec les ministres de la Justice et de l'Intérieur, en matière de police de la route.

J'ai également noté vos avertissements en ce qui concerne des manifestations à venir. Je pense qu'en effet, il est du devoir de la gendarmerie de se préparer à maintenir l'ordre en toutes circonstances, mais j'approuve ce qu'a dit M. Van Ooteghem, à savoir que l'exercice de la police administrative et judiciaire doit toujours se situer, pour la gendarmerie également, dans le respect strict des droits de l'homme. Je pense d'ailleurs qu'au cours de leur formation, les gendarmes ont l'attention attirée sur ce point.

Zo kom ik tot de uiteenzetting van de heer De Bremeaeker die het militaire karakter van de rijkswacht ter discussie stelt. In de commissie heb ik reeds duidelijk gemaakt waarom dat militaire karakter moet behouden blijven. Eerst en vooral kan de rijkswacht haar taken beter en doeltreffender vervullen indien dat militaire karakter behouden blijft omdat dit tevens een garantie is voor de neutraliteit van de rijkswacht.

Ten tweede, is er een grote complementariteit tussen de rijkswacht, enerzijds, en de andere machten, anderzijds. Er worden wederzijdse diensten gepresteerd. Ik heb reeds in de commissie duidelijk gemaakt dat het afschaffen van het militaire karakter van de rijkswacht nadelige gevolgen zou hebben van die complementariteit, zowel in vredes- als in oorlogstijd. Ik ga er echter ook mee akkoord dat het militaire karakter geen doel op zichzelf mag worden en dat men er natuurlijk moet voor zorgen dat de tucht die eruit voortvloeit aangepast wordt aan de realiteiten van de rijkswacht. Wij zijn begonnen met een desbetreffende studie en met een dialoog met de rijkswachtsyndicaten.

Ik leg er de nadruk op, dat het uitoefenen van de administratieve en gerechtelijke politietaken moet gebeuren met de eerbiediging van de rechten van de mens.

Ik ben ook de mening toegedaan dat wij een betere coördinatie tussen de rijkswacht, enerzijds, en de andere politiediensten, anderzijds, in de hand moeten werken. Een aantal concrete maatregelen werden reeds in 1986 genomen. Ik zal ze hier niet allemaal opsommen maar ik verwijs bijvoorbeeld naar de integratie van de oproepnummers 906 en 901. Dat is overal in het land gebeurd behalve in Luik en in Brugge. Wij hebben ook een gezamenlijke commissie opgericht bij het departement van Binnenlandse Zaken om de lastenkohieren bij de aankopen van de rijkswacht en de andere politiediensten, wanneer het om gelijksoortige aankopen gaat, te harmoniseren. Voorts werden er ook contacten gelegd tussen de rijkswachtcommando's, de lokale politie en de gerechtelijke politie om tot betere coördinatie te komen. Op het gebied van het bestrijden van het terrorisme is er een coördinatie die goed schijnt te werken.

Op de vragen betreffende de miliciens zal ik antwoorden ter gelegenheid van mijn repliek aan de heer Pécriaux. Omdat verschillende leden van de Senaat mij daaromtrent een vraag hebben gesteld, kan ik nu al opmerken dat de commandant van de rijkswacht formeel beweerde dat hij nooit gezegd heeft dat het aanwerven van miliciens bij de rijkswacht aanleiding zou geven tot informantenwerving. Ik geloof zijn bewering, want een dergelijke uitspraak, door wie ook, zou ik nooit kunnen onderschrijven. Dat is zeker niet de bedoeling van de regering. Mocht een officier van de rijkswacht dergelijke zaken vertellen, dan zou ik hem onmiddellijk formeel tegenspreken en zeker nooit ondersteunen. Ik wens dat hier zeer uitdrukkelijk te zeggen.

Het is juist dat de rijkswachters een groot aantal overuren presteren. Er waren er meer dan 2 miljoen in 1985, en ongeveer 1 miljoen 300 duizend in de eerste acht maanden van 1986. Het is ook juist dat de rijkswachters zeer zwaar werk moeten doen.

De regering heeft beslist de vergoedingen voor nachtprestaties te verhogen van 12,5 tot 40 frank per uur en die voor weekendprestaties met 45 pct. In het begin van deze maand werden de vergoedingen voor de eerste zes maanden van het jaar geregulariseerd en begin volgend jaar zal dat het geval zijn voor de vergoedingen voor de tweede helft van het jaar.

Ik ga ermee akkoord dat er eerst een reorganisatiestudie moet worden uitgevoerd en dat wij op de hoogte moeten zijn van de audit die wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde firma, vooraleer het rijkswachtkader wordt uitgebreid. Op het ogenblik vullen wij echter slechts het kader aan. Zoals u weet, zijn een aantal functies in dat kader, zowel bij de officieren als bij de onderofficieren, nog steeds niet opgevuld. Het kader van de onderofficieren zal tegen eind 1987 volledig opgevuld zijn en dat

van de officieren tegen eind 1995. Dit verschil is vooral te wijten aan de langere opleidingsduur van officieren.

J'en arrive aux questions posées par M. Péciaux. Je note avec plaisir qu'il s'est déclaré intéressé, sinon satisfait, par sa visite de ce matin. Je suis certain que cela lui aura permis de renoncer à me poser certaines questions et de m'en poser d'autres auxquelles il aura pensé au moment même. Le bilan global est donc, à ce point de vue-là aussi, positif.

J'ai déjà répondu à M. Péciaux en ce qui concerne les autopompes. Je crois qu'elles permettent très souvent de réprimer les abus des manifestants précisément de façon non violente, contrairement à d'autres formes d'intervention susceptibles de provoquer des désagréments pour les manifestants. Vous avez fait allusion aux événements qui perturbent la France actuellement. Je ne tiens pas à prendre parti dans cette affaire, mais il est certain que les forces de l'ordre françaises ont parfois été, ces derniers jours notamment, confrontées avec de « drôles d'individus ».

Le problème des conseillers laïques retient toute mon attention. J'ai reçu récemment une délégation du Centre d'action laïque et j'ai demandé à mes services de rouvrir le dossier. J'ai décidé de réévaluer l'ensemble du problème des aumôniers et conseillers laïcs, dont on suggère le recrutement à l'armée, parce que certains problèmes se posent également au niveau des aumôneries traditionnelles, qui proposent des mesures de restructuration. Je souhaite examiner cette question en toute sérénité et en toute objectivité, ceci dans l'intérêt de tout le monde.

En ce qui concerne les miliciens, vous avez formulé des remarques et posé des questions au sujet des bases juridiques de l'incorporation de miliciens à la gendarmerie. Actuellement, aucune disposition légale n'interdit formellement une mise en service de miliciens à la gendarmerie, qui reste d'ailleurs une force armée. En outre, l'article 69 de la loi sur la gendarmerie, qui prévoit que la réserve de la gendarmerie sera constituée de miliciens en congé illimité, semble impliquer cette possibilité.

Nous avons donc l'intention de prévoir dans la loi sur le contingent que 400 miliciens du contingent pourraient être affectés à la gendarmerie. Suite aux travaux en commission de la Chambre sur ce projet de loi, le président a décidé de le transmettre au Conseil d'Etat, lequel a formulé des remarques. Il est d'avis qu'une disposition légale explicite doit permettre une telle affectation puisque, dit-il, l'article 120 de la Constitution charge le législateur de l'organisation de la gendarmerie.

En outre, le Conseil d'Etat fait remarquer également que la loi sur le contingent est une loi annuelle, comme le prescrit d'ailleurs l'article 119 de la Constitution, qui stipule que la loi en question n'a de force que pour un an. On se trouve donc, comme dans le cas des lois budgétaires devant un texte à portée déterminée et dont la durée est fixée à un an, à l'inverse des autres textes légaux et réglementaires qui ont une portée générale et dont la durée est indéterminée; je cite toujours le Conseil d'Etat. Par ailleurs, cette loi n'indique que le nombre maximum de militaires qui forment le contingent annuel de l'armée. On ne peut donc pas, toujours selon le Conseil d'Etat, dans le cadre de cette loi, modifier, compléter ou supprimer implicitement d'autres textes légaux, ce qui était le cas par l'affectation de miliciens à la gendarmerie. La loi du 2 décembre 1957 ne l'interdit pas, mais elle ne le prévoit pas non plus explicitement, j'en conviens.

Le Conseil d'Etat estime, de plus, que les militaires des cadres actifs, qui, en exécution de l'article 70bis de la loi sur la gendarmerie, sont désignés pour accomplir du service à la gendarmerie, doivent être comptabilisés dans le contingent, alors qu'ils ne l'ont jamais été jusqu'à présent.

Rien ne s'oppose cependant, monsieur Péciaux, à ce que nous adaptons le projet, pour tenir compte du point de vue du Conseil d'Etat, en augmentant le chiffre initialement fixé pour le contingent du nombre de ces militaires affectés aux services logistiques et administratifs de la gendarmerie.

Pour réaliser son objectif, le gouvernement a déposé plusieurs amendements au projet de loi sur le contingent, dont le premier vise à y incorporer les militaires de carrière affectés en vertu de l'article 70bis aux corps logistique et administratif.

En second lieu, le gouvernement a déposé un amendement prévoyant de modifier expressément la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie en la complétant par une disposition précisant que des miliciens peuvent être affectés à cette force armée.

Il sera donc prévu dans la loi sur le contingent, dont nous compléterons l'intitulé en la baptisant « projet de loi fixant pour l'année 1987 le contingent de l'armée et modifiant la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie », un article 2bis nouveau dont je vous livre le libellé en

avant-première: « Dans l'article 69 de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie, il est inséré, entre le premier et le deuxième alinéas, un alinéa rédigé comme suit: « En vue de constituer cette réserve, des miliciens peuvent être affectés à la gendarmerie dans les limites prévues par la loi annuelle sur le contingent de l'armée. Ces miliciens restent soumis au même statut que les autres miliciens et n'ont aucune compétence de police judiciaire. »

Le gouvernement estime de cette manière rencontrer les objections du Conseil d'Etat et donner une base légale à l'affectation annuelle de 400 miliciens à la gendarmerie.

Pour le reste, et afin de rassurer les collègues venus plaider ici ce qu'ils croient être — et j'insiste sur le mot croire — les aspects négatifs de l'affectation de miliciens à la gendarmerie, je désire, tout en me référant aux nombreux détails que j'ai fournis en commission, répéter que les miliciens en question seront en principe affectés aux brigades chefs-lieux de districts ayant l'infrastructure *ad hoc* pour les accueillir. Comme prévu dans l'amendement au projet de loi sur le contingent, ils n'auront aucune compétence de police judiciaire et ils n'auront pas accès à l'ordinateur. Ils auront des tâches d'auxiliaires, notamment pour la police administrative de la circulation; j'ai à cet égard l'accord de mon collègue des Communications. Ils ne seront pas affectés à des missions isolées, mais interviendront, la plupart du temps, comme deuxième ou troisième homme dans des patrouilles d'un ou de deux hommes, ils effectueront également des tâches de garde.

De heer Van Ooteghem heeft opgemerkt dat de miliciens bij de rijkswacht op een bepaald ogenblik ook met geweld kunnen worden geconfronteerd. Dit geldt ook voor de milicien die de wacht houdt bij munitiedepots, die de wacht optrekt bij luchtafweereenheden, zoals Nike-eenheden of Hawk-eenheden in Duitsland, of die gewoon instaat voor het bewaken van militaire gebouwen of kwartieren. Elke milicien loopt, helaas, op een bepaald ogenblik het risico tegenover geweld te staan.

Ik wil bovendien beklemtonen dat alle miliciens die de rijkswacht zullen vervoegen, vrijwilliger zullen zijn. Wij zullen niemand dwingen naar de rijkswacht te gaan. Die mensen zullen weten wat ze doen, en zich als vrijwilliger melden.

Je crois que les avantages de la formule l'emporteront très largement sur ses inconvénients dont la plupart, je me plais à le répéter ici, sont imaginaires. C'est le jeu normal de l'opposition d'avancer des arguments imaginaires, je le reconnais. Si elle ne pouvait plus le faire, où irait-on? Je m'incline donc devant ce droit, mais je dis que les inquiétudes sont largement imaginaires, même si elles stimulent ma réflexion, ce dont je remercie l'opposition.

Les avantages de la formule, c'est-à-dire l'organisation d'une réserve de gendarmes constituée de gens ayant servi à la gendarmerie, l'emportent très largement sur les inconvénients réels ou imaginaires. Aussi, bien que je respecte les arguments qui ont été avancés, je maintiens ma position qui est celle de l'ensemble du gouvernement en la matière.

Vous avez également abordé, monsieur Péciaux, la solution de la répartition économique des achats de la gendarmerie.

Je dirai deux choses.

En matière de commandes publiques tant à l'armée qu'à la gendarmerie, je veille aux intérêts légitimes des trois régions du pays. Je suis ministre national et je n'ai pas à prendre parti en faveur d'une des trois régions au détriment des deux autres. Je veille aussi bien aux intérêts de la Wallonie qu'à ceux de la Flandre et de Bruxelles.

Vous avez dit, avec raison, que dans certains cas, les appels d'offres étaient trop confidentiels. L'un des axes de ma politique, tant à l'armée qu'à la gendarmerie, est d'élargir la concurrence, de faire appel à un plus grand nombre de firmes, de refuser, chaque fois que c'est techniquement possible, le gré à gré. Cette position ne me vaut d'ailleurs pas que des amis, certains, trop heureux de bénéficier d'une position de monopole scandaleuse et acquise depuis des années, s'insurgeant, contre cette politique libérale que je m'efforce de mener et à laquelle, je suis heureux de le constater, vous souscrivez également.

Mijnheer Van Ooteghem, u hebt een aantal interessante en belangrijke opmerkingen gemaakt. U hebt gelijk wanneer u stelt dat de rijkswacht niet mag worden misbruikt door de politici, maar de voorbeelden die u hebt aangehaald, waren misschien niet de beste.

De ophederingsgraad van de hold-ups is in 1985 inderdaad gezakt. Gedeeltelijk is dat te wijten aan het feit dat de rijkswacht maandenlang gemobiliseerd is geweest door de terroristische aanslagen en door het banditisme die wij in 1985 hebben gekend. Het is natuurlijk van sommige

terroristen een handige strategie om de rijkswacht zo te immobiliseren. Wij mogen niet in die valstrik lopen en wij moeten een inspanning doen om in iedere omstandigheid het speurwerk op peil te houden. De ophelderingsgraad van de algemene misdadigheid is daarentegen in de periode 1985-1986 wel constant gebleven, namelijk op het peil van 31 pct.

Mijnheer Van Ooteghem, er zijn inderdaad niet voldoende tweetaligen bij de rijkswacht. Ik denk trouwens dat wij de tweetaligheid in het algemeen in dit land moeten bevorderen, dus ook bij de rijkswacht. Het is niet waar dat sommigen verplicht worden een andere taal te spreken. Ik denk dat het rijkswachtcommando wel degelijk op de hoogte is van de problemen die kunnen rijzen in tweetalige eenheden en deze proberen te verhelpen. Het probleem van de tweetaligheid is echter veel zorgwekkender voor de Franstaligen dan voor de Nederlandstaligen. In de toekomst zal er inderdaad een recruteringsprobleem zijn voor Franstalige hoofdofficieren en generaals. Wij moeten daarop attent zijn. Vele problemen zouden in dit land beter worden opgelost indien een groter aantal burgers de twee talen kon spreken.

De beloning van meertaligen of tweetaligen kan worden overwogen in het kader van de studie die ik aan de rijkswacht heb gevraagd betreffende de structuur van allerlei soorten premies. Misschien moeten sommige premies worden afgeschaft, sommige worden verhoogd en anderen zelfs gecreëerd. Het idee is a priori niet te verwerpen en ik zal het bestuderen.

Mijnheer Van Ooteghem, u zegt dat iedereen voor de examens slaagt. Dat schijnt mij niet juist te zijn. U hebt trouwens zelf gezegd dat op 100 kandidaten slechts 16 mannelijke kandidaten voor alle proeven zijn geslaagd. Sommige fysieke proeven moesten inderdaad worden verlicht alsmede sommige medische vereisten, namelijk die welke het zicht van de kandidaten betreffen. Het is inderdaad belangrijk dat, zoals u zei, de rijkswacht een keurkorps blijft. Ik ga ermee akkoord dat de wedden moeten worden verhoogd, maar momenteel hebben wij daar de budgettaire ruimte niet voor. Dit jaar kunnen wij alleen maar de nachtpremies en de week-endpremies verhogen: een beslissing die reeds eerder dit jaar werd genomen.

Het koninklijk besluit ter uitvoering van de wet inzake de gevaarpremies berust nog steeds bij de Raad van State. Men heeft mij meegedeeld dat de Raad van State eerlang advies zal uitbrengen. Dan zou het koninklijk besluit zeer spoedig kunnen verschijnen.

De weduwe van de politiemann die in Ukkel werd doodgeschoten komt natuurlijk in aanmerking voor zo'n premie.

De heer Van Ooteghem. — Geldt dat ook voor de ontmijners?

Ridder de Donnée, minister van Landsverdediging en minister van het Brusselse Gewest. — Zeker, en ook voor de nabestaanden van de rijkswachter die werd doodgeschoten op de autoweg naar zee.

Zohaast dat koninklijk besluit is verschenen, zullen de premies, waarop de nabestaanden nu al recht hebben, kunnen worden uitbetaald.

Ik heb met veel belangstelling naar uw commentaar over de opleiding geluisterd, mijnheer Van Ooteghem, en ik meen dat u ook een goede rijkswachtgeneraal zou kunnen zijn, want u weet er heel veel over. Ik zal uw opmerkingen aan de commandant van de rijkswacht mededelen.

Ik ben het eens met een aantal van uw opmerkingen, maar wij moeten over al die zaken wel goed nadenken. U kunt evenwel niet zeggen dat de regering dit jaar, en vorig jaar, geen grote inspanningen heeft gedaan voor de permanente vorming van rijkswachters.

De heer Luyten. — De heer Van Ooteghem zou zelfs een goede voorzitter van de commissie voor de Defensie zijn.

Ridder de Donnée, minister van Landsverdediging en minister van het Brusselse Gewest. — Hij is in ieder geval een goed senator.

U hebt ook gehandeld over gestrafte officieren die nog in dienst zijn. Voor sommigen onder hen, naar wie u expliciet hebt verwezen, is het gerechtelijk onderzoek nog aan de gang. Zolang het niet is afgerond, kan ik moeilijk statutaire maatregelen treffen.

De heer Van Ooteghem. — Er zijn ook anderen.

Ridder de Donnée, minister van Landsverdediging en minister van het Brusselse Gewest. — Voor de anderen, heb ik steeds zonder enige demagogie gehandeld, zowel wat betreft het leger als de rijkswacht, telkens als men mij een beslissing heeft voorgelegd.

Wij moeten waakzaam zijn en alle overtredingen, alle misbruiken en elk gebrek aan deontologie bestrijden.

Ik heb ook richtlijnen gegeven aan de rijkswachtcommandant om het onderhoud van privé-auto's in de installaties van de rijkswacht in de toekomst volledig uit te schakelen.

Monsieur Eicher, j'ai écouté votre intervention, comme toujours, avec la plus grande attention. Elle était fort intéressante. En fait, vous avez soutenu une thèse exactement contraire à celle de M. Péciaux...

M. Eicher. — Ce n'est plus exact, monsieur le ministre.

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — M. Péciaux a dit — je note toujours ses propos — en conclusion de son exposé qu'il était scandaleux que le budget de la Gendarmerie augmente de 11,4 p.c., alors que les autres budgets sont diminués.

Je respecte ce point de vue, monsieur Péciaux, mais si je fais le calcul, le budget devrait, pour donner satisfaction à M. Eicher, être en augmentation de 30 ou 40 p.c.

Il faudrait que les membres du groupe PS se mettent d'accord sur une position à l'égard de la gendarmerie...

M. Eicher. — La prochaine fois, monsieur le ministre, je vous dirai ce qu'il ne faut pas faire.

M. Péciaux. — Achetez une arroseuse en moins et faites la conversion.

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Un sénateur éminent déclare qu'il est scandaleux d'augmenter le budget de 11,4 p.c. et un autre du même groupe, tout aussi éminent et tout aussi compétent, m'explique pendant une demi-heure ce qu'il faudrait faire en plus, ce qui exigerait, je le répète, une augmentation de 30 à 40 p.c. du budget, ces deux sénateurs ne s'étant pas concertés avant leurs interventions.

M. Péciaux. — C'est de la démagogie que vous faites, monsieur le ministre, et ce n'est pas dans vos habitudes...

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Si vous en faites un peu, monsieur Péciaux, je puis en faire aussi, d'ailleurs, il est déjà tard et nous pouvons bien sourire de temps à autre dans cette enceinte.

Vous avez raison, monsieur Eicher, de dire que certaines choses ne vont pas à la gendarmerie. Je n'ai jamais prétendu que tout était pour le mieux dans le meilleur des mondes à la gendarmerie. Si tel était le cas, je n'aurais pas pris, comme l'a fait d'ailleurs le gouvernement précédé d'une série de mesures en vue d'améliorer la situation. Beaucoup de choses ne vont pas, mais de là à tomber dans la sinistrose — qui ne fait même pas pleurer M. Friederichs, mais le fait plutôt rire —, il y a un pas à ne pas franchir.

Tout n'est pas aussi sinistre que vous le prétendez. Beaucoup de choses vont bien à la gendarmerie.

Il est un peu violent d'affirmer que la hiérarchie écrase la personnalité du gendarme. Je suis d'accord avec vous sur la nécessité de revoir certains aspects de la discipline, de renforcer le dialogue avec les syndicats de la gendarmerie, que nous rencontrons déjà régulièrement; je conviens avec vous que le statut militaire ne peut devenir une obsession, n'est pas un but en soi, mais un moyen. De là à dire que la hiérarchie écrase la personnalité du gendarme, monsieur Eicher, je crois que vos paroles ont dépassé votre pensée.

Je suis d'accord avec vous lorsque vous dites qu'il faut un statut disciplinaire spécifique à la gendarmerie, qui ne peut être identique à celui de l'armée, malgré le caractère militaire de ce corps. Il faut également du matériel de communication moderne. D'ailleurs, nous avons commencé à acheter, cette année, des postes de radio avec matériel cryptophonique, ainsi que vous le savez, et ce programme suit son cours normal.

Vous avez dit également que la mission essentielle de la gendarmerie était d'ordre judiciaire. C'est peut-être vrai dans les faits, mais, monsieur Eicher, j'estime qu'il vaudrait mieux mettre l'accent non pas sur la répression mais sur la prévention. Il faut que la gendarmerie consacre un temps suffisant à prévenir plutôt qu'à aider à guérir.

J'ai fait allusion au statut pécuniaire.

En ce qui concerne le logement des célibataires, je ne peux que renvoyer au rapport.

Quant au sida, il se transmet par rapports sexuels, par transfusion sanguine ou par utilisation de seringues contaminées. Les autres moyens de contamination auxquels vous avez fait allusion sont loin d'être démontrés et il est même tout à fait probable qu'ils ne jouent aucun rôle. Cela étant, le problème du sida me préoccupe, comme tous les responsables politiques de ce pays.

Ce problème a été évoqué au sommet européen de Londres, ce qui démontre bien son caractère angoissant.

J'ai pris des mesures pour que tout soit fait à l'armée en vue d'un dépistage — heureusement, le nombre de cas est minime — et pour informer les miliciens, ainsi que les hommes et femmes du cadre de carrière des risques à éviter. Une campagne d'information sera incessamment lancée et je compte l'étendre à la gendarmerie. Il faut informer, car s'il existe des craintes justifiées, d'autres, par contre, ne reposent sur rien, comme, jadis, celles de cette jeune fille qui croyait qu'on faisait des enfants en embrassant son partenaire sur la bouche. (*Sourires.*)

Au sujet des problèmes linguistiques, je ne reviendrai pas sur les chevaux « bilingues ou unilingues ». Nous devons prendre des mesures pour que la cavalerie puisse fonctionner correctement.

Je n'avais pas étudié, avant de venir ici, les problèmes que vous avez mentionnés à propos des germanophones. Ils se posent à toutes les administrations de l'Etat et non pas uniquement à l'armée et à la gendarmerie. Dès lors, une solution globale devrait être étudiée en collaboration avec le ministre de la Fonction publique.

Monsieur Eicher, à côté de questions nouvelles, vous avez repris — c'est bien légitime — des questions que vous m'aviez déjà posées lors de la discussion en commission. Pour ne pas allonger le débat, je vous renvoie au rapport à ce sujet.

De heer Peetermans heeft er in de eerste plaats op gewezen dat de beleidsopties het mogelijk maken de modernisering van de rijkswacht efficiënt aan te pakken. Ik dank hem daarvoor. Hij heeft ook enkele vragen gesteld. Een eerste vraag had betrekking op de diversificatie van de officierenopleiding. Het is inderdaad niet normaal dat in een moderne organisatie slechts één soort opleiding bestaat, namelijk de licentie in de criminologie. De rijkswacht heeft ook behoefte aan juristen en aan polytechnici. Dit jaar hebben enkele toekomstige rijkswachtofficieren zich dan ook laten inschrijven in de polytechnische afdeling van de militaire school.

Een andere vraag had betrekking op het pecuniair statuut. Ik heb reeds gewezen op de budgettaire problemen dienaangaande.

Tenslotte stelde de heer Peetermans nog een vraag betreffende de aansprakelijkheid van de rijkswachters. Mijns inziens kan de burgerlijke aansprakelijkheid inderdaad worden beperkt voor lichte fouten maar niet voor zware fouten. De strafrechtelijke en de tuchtrechtelijke aansprakelijkheid mogen daarentegen geenszins worden beperkt of uitgeschaald.

Monsieur le Président, j'émettrai quelques réflexions en guise de conclusion.

Je réaffirme qu'à mes yeux, la gendarmerie est un service de police nationale à caractère militaire — elle doit le rester — dont les missions essentiellement civiles sont imposées par la loi.

Comme gestionnaire de la gendarmerie et responsable du personnel, de l'organisation et de l'équipement des unités, je me dois de constater l'augmentation du nombre des tâches confiées à la gendarmerie ces derniers temps. Plusieurs orateurs y ont fait allusion.

L'inflation galopante des textes légaux, à laquelle le président Desamps a fait allusion, et des textes réglementaires à faire appliquer, l'augmentation des services de protection, l'effort à fournir en matière de service d'ordre, tous ces éléments ont fortement alourdi le travail de la gendarmerie. Comme je le disais tout à l'heure, près d'un million 300 000 heures supplémentaires ont déjà été enregistrées pendant les huit premiers mois de l'année.

Le budget qui vous est proposé constitue un premier pas vers une modernisation de la gendarmerie, mais aussi, dans la mesure où les primes pour les heures supplémentaires et les week-ends ont été adaptées, vers la reconnaissance des services que la gendarmerie rend à la nation.

En étroite collaboration avec mes collègues de la Justice et de l'Intérieur, je compte poursuivre cette politique en vue d'une optimisation des services rendus par la gendarmerie et d'une amélioration continue

des conditions de travail des gendarmes qui, je crois, ont bien mérité de la nation. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — La parole est à M. Péciaux.

M. Péciaux. — Monsieur le Président, le ministre a bien voulu accorder à l'opposition le droit d'expression. Ce n'est déjà pas mal! Il lui a aussi accordé le droit d'imagination et je l'en remercie.

Toutefois, l'opposition constate que demander le respect de l'article 120 de la Constitution à propos de la présence de miliciens à la gendarmerie n'est pas faire preuve d'imagination. Il s'agit simplement de poser un problème et de demander aux juristes de notre Haute Assemblée de bien vouloir y réfléchir.

En ce qui concerne les compensations économiques, vous avez déclaré, monsieur le ministre, votre satisfaction de constater que je souscrivais à votre politique libérale. Je ne vois pas en quoi je souscris à votre politique lorsque je vous demande d'étudier le problème des compensations économiques et de la répartition des achats sur l'ensemble du territoire de notre pays et sur la région wallonne, en particulier.

Je terminerai par une dernière question, monsieur le ministre: comment les vendeurs éventuels — les commerçants, les industriels — peuvent-ils être informés et quelles sont vos modalités d'annonce des marchés? Certains patrons se sont plaints auprès de moi d'une information trop confidentielle. J'aimerais pouvoir leur indiquer la marche à suivre.

M. le Président. — La parole est au chevalier de Donnée, ministre.

M. le chevalier de Donnée, ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise. — Je puis répondre à M. Péciaux que je lui enverrai par écrit toute la documentation nécessaire en vue d'obtenir les informations en matière de marchés publics à la gendarmerie et à la Défense nationale dans son ensemble.

Lorsque je vous ai dit que vous souscriviez à ma politique libérale, monsieur Péciaux, je considérais uniquement l'ouverture des marchés et non l'ensemble de ma politique. Je me réjouis de constater que nous sommes déjà d'accord sur un petit point.

M. Péciaux. — Je vous remercie de votre mise au point, monsieur le ministre.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil even bondig repliceren.

De minister heeft gezegd dat een milicien ook bij het leger kan worden geconfronteerd met geweld. Dat is juist. In het geval Florennes bijvoorbeeld kan een milicien evenwel worden geconfronteerd met betogingen met politiek karakter. Dat zal vermoedelijk met de Nike en de andere raketten in Duitsland niet het geval zijn. Hij wordt dus geconfronteerd met politieke tegenstellingen in eigen land. Dat is niet goed.

Bij controles wordt hij eventueel geconfronteerd met geweld, terrorisme en zelfs gangsterisme. Ik vrees dat hij, na slechts drie maanden opleiding, niet tegen die taak is opgewassen. De wachtmeester die bij hem in de combi zit, heeft twaalf maanden opleiding gehad en kan de taak beter aan.

Een ander probleem is de tweetaligheid. Uiteraard verplicht de rijkswacht de manschappen, de onderofficieren, niet om tweetalig te zijn. In veel gevallen echter zijn ze moreel en praktisch verplicht om tweetalig te zijn. Willen ze de dienst vlot laten verlopen en niet saboteren, dan moeten ze de tweede taal wel gebruiken. In feite is de kennis van de tweede landstaal een nadeel voor die rijkswachters: ze geraken niet meer weg uit Brussel; men laat ze niet mueren naar de territoriale eenheden.

Dat de miliciens geen toegang zou hebben tot de computer, is zuiver theorie. Mijnheer de minister, u begrijpt ook dat wanneer drie mensen samen in een combi zijn, de ene de ogen niet zal sluiten als de gegevens van de databank op het scherm verschijnen.

Vooral de cijfers van de zware criminaliteit liggen mij zwaar op de maag. U mag ze niet minimaliseren of pogen er een uitleg voor te vinden.

De daling van de ophelderingsgraad tot 14 pct. is dramatisch. In 1980 bedroeg de ophelderingsgraad nog 44,89 pct. In vijf jaar tijd is hij gedaald tot 14 pct. Ook de absolute cijfers zijn sprekend. Er waren 43 hold-ups

in 1980 en 754 in 1985. Deze stijging is zo enorm dat ik vind dat u er bijzonder aandacht aan moet besteden, mijnheer de minister. Wij moeten hierover in het Parlement een discussie houden en u moet specialisten ter zake raadplegen, want zo kan het niet verder. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister de Donnéa.

Ridder de Donnéa, minister van Landsverdediging en minister van het Brusselse Gewest. — Ten eerste, miliciens zullen niet worden betrokken bij de ordehandhaving in geval van manifestaties. Misschien zullen ze wel wacht moeten lopen, maar dat is ook zo in het leger. Enkele maanden geleden zijn manifestanten binnengedrongen in een kazerne te Jambes. Dat was ook een politieke manifestatie. Er kunnen dus toevallig miliciens bij betrokken zijn.

Ten tweede, u zegt dat sommige rijkswachters moreel worden verplicht de tweede taal te spreken als ze hun opdrachten goed willen vervullen. Het is zeer eervol als ze dit doen. Dat is ook zo in het burgerleven. Als men een bepaalde betrekking wil bekleden, is men soms ook moreel verplicht ofwel Frans ofwel Nederlands te leren. Ik heb daar niets tegen, ik vind dat goed.

De heer Van Ooteghem. — Dat ze daardoor nadeel ondervinden, dat is het ergste.

De heer Luyten. — Of als ze van een afgezette burgemeester in Voeren vorige zondag hun bevelen in het Frans kregen.

Ridder de Donnéa, minister van Landsverdediging en minister van het Brusselse Gewest. — Ik zal het laten nakijken; ik meen dat ze daar alleen voordeel bij hebben.

Ten derde, wat de criminaliteit betreft, deel ik natuurlijk uw bezorgdheid. Vorig jaar heeft men, om de publieke opinie gerust te stellen, misschien teveel manschappen ingezet voor bepaalde bewakingsstaken en daardoor een aantal speurtaken tijdelijk aan de kant gezet. Dat is misschien mogelijk. Wanneer terroristische daden worden gepleegd, is het natuurlijk belangrijker dat er meer manschappen worden ingezet om de terroristen op te sporen, dan om bijkomende bewakingsopdrachten uit te voeren, die in de meeste gevallen theoretisch zijn, zoals bij openbare gebouwen of voor een aantal personaliteiten die als men ze wil neerschieten, toch zullen worden neergeschoten.

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de bespreking van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir documents nos 5-X-1 et 2, session 1985-1986, du Sénat.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stukken nrs. 5-X-1 en 2, zitting 1985-1986, van de Senaat.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I)
et pour les dépenses de capital (titre II)*

Article 1er. § 1er. Il est ouvert, pour les dépenses de la gendarmerie, afférentes à l'année budgétaire 1986 des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
Dépenses courantes . . .	18 116,7	208,5	162,0
TITRE II			
Dépenses de capital . . .	319,8	1 259,0	380,0
Totaux (titres I et II) . .	18 436,5	1 467,5	542,0

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

§ 2. Les allocations de base qui résultent de la ventilation des crédits entre divisions organiques et programmes d'activités, telles qu'elles sont reprises dans les tableaux de moyens budgétaires du programme justificatif, font l'objet d'un suivi comptable.

§ 3. Lorsque la décomposition entre divisions organiques ou programmes est opérée dans les tableaux de moyens budgétaires, le ministre, ou le fonctionnaire qu'il délègue à cet effet, peut, dans la limite de chacun des crédits ouverts au tableau de la loi, procéder à une redistribution des allocations de base.

§ 4. Le contrôleur des engagements et la Cour des comptes veillent à ce que les dépenses soient correctement imputées sur les allocations de base et à ce que ces dernières ne soient pas dépassées, compte tenu le cas échéant des redistributions opérées conformément au § 3.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en voor de kapitaaluitgaven (titel II)*

Artikel 1. § 1. Voor de uitgaven van de rijkswacht voor het begrotingsjaar 1986 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven . . .	18 116,7	208,5	162,0
TITEL II			
Kapitaaluitgaven . . .	319,8	1 259,0	380,0
Totaal (titels I en II) . .	18 436,5	1 467,5	542,0

Deze kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

§ 2. De basisallocaties die voortvloeien uit de verdeling van de kredieten over organisatieafdelingen en activiteitenprogramma's, zoals ze herkomen worden in de tabellen van de begrotingsmiddelen van het verantwoordingsprogramma, zijn het voorwerp van een boekhoudkundige opvolging.

§ 3. Wanneer de uitsplitsing tussen organisatieafdelingen of programma's gemaakt wordt in de tabellen van de begrotingsmiddelen, kan de minister, of de gedelegeerde ambtenaar, binnen de grens van elk van de kredieten geopend in de wetstabel, overgaan tot een herverdeling van de basisallocaties.

§ 4. De controleur der vastleggingen en het Rekenhof zien erop toe dat de uitgaven op de basisallocaties juist worden aangerekend en zorgen bovendien ervoor dat deze laatste, eventueel rekening houdend met de overeenkomstig § 3 doorgevoerde herverdelingen, niet overschreden worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Les crédits d'engagement et les crédits d'ordonnement, disponibles au 31 décembre 1985 et éventuellement à reporter à l'année 1986 par arrêté royal, sont réunis aux articles correspondants du budget de ladite année, tels que ces articles sont repris dans le tableau ci-après.

Les ordonnancements sur les dépenses engagées au cours des années budgétaires 1985 et antérieures, à charge des crédits dont question à l'alinéa précédent, sont enregistrés sur les articles correspondants du budget de l'année 1986.

Articles 1985 et antérieurs			Articles correspon- dants 1986
Sections	Articles	Litteras	Articles
31	12.20	02	12.27
31	12.21	02	12.29
34	74.01	01	74.01
34	74.01	02	74.02

Art. 2. De op 31 december 1985 beschikbare en bij koninklijk besluit naar het jaar 1986 eventueel over te dragen vastleggingskredieten en ordonnanceringskredieten, worden gevoegd bij de overeenstemmende artikels van de begroting voor het jaar 1986, zoals deze bepaald worden in de hierna volgende tabel.

De ordonnancerings van de uitgaven die in de loop van het begrotingsjaar 1985 en van vorige begrotingsjaren werden vastgelegd ten laste van de kredieten waarvan sprake in de vorige alinea, worden aangerekend op de overeenstemmende artikels van de begroting voor het jaar 1986.

Artikels 1985 en overige			Overeen- stemmende artikels 1986
Secies	Artikels	Littera's	Artikels
31	12.20	02	12.27
31	12.21	02	12.29
34	74.01	01	74.01
34	74.01	02	74.02

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Les indemnités pour frais funéraires, ainsi que les allocations de naissance, peuvent faire l'objet d'ordonnances d'ouvertures de crédit au même titre que les dépenses fixes.

Art. 3. De vergoedingen voor begrafenis kosten, alsmede het kraamgeld, mogen het voorwerp van ordonnantiën van kredietopening zijn zoals de vaste uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le ministre de la Défense nationale est autorisé à liquider des avances provisionnelles sur l'indemnisation à charge de l'Etat du chef de dommages subis par des membres du personnel ou par des tiers.

Art. 4. De minister van Landverdediging is ertoe gemachtigd op de schadeloosstelling ten laste van de Staat ingevolge schade, geleden door leden van het personeel of door derden, provisionele voorschotten te betalen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Par dérogation aux dispositions de l'article 5 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits inscrits aux articles énumérés ci-après peuvent porter sur des sommes qui seront dues par l'Etat du chef d'obligations nées à sa charge au cours d'années antérieures à l'année budgétaire:

Titre I, article 11.03, uniquement pour ce qui concerne les indemnités pour accidents de travail;

Titre I, article 12.01;

Titre I, article 12.05, uniquement pour ce qui concerne les indemnités pour dégâts matériels;

Titre I, article 12.26, uniquement pour ce qui concerne les fournitures effectuées par des pharmaciens civils ou agréés et les prothèses dentaires et chirurgicales;

Titre I, article 33.05.

Art. 5. In afwijking van de bepalingen van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de kredieten die op de hierna opgesomde artikels ingeschreven zijn, sommen beogen die de Staat zal verschuldigd zijn wegens verbintenissen ontstaan te zijnen laste tijdens jaren die aan het begrotingsjaar voorafgaan:

Titel I, artikel 11.03, slechts wat de vergoedingen voor arbeidsongevallen betreft;

Titel I, artikel 12.01;

Titel I, artikel 12.05, slechts wat de vergoedingen voor materiële schade betreft;

Titel I, artikel 12.26, slechts wat de leveringen gedaan door burger- of aangenomen apothekers alsmede tand- en heilkundige prothesen betreft;

Titel I, artikel 33.05.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — Section particulière

Art. 6. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi sont évaluées à 4 200 000 francs pour les recettes et à 6 000 000 de francs pour les dépenses.

TITEL IV. — Afzonderlijke sectie

Art. 6. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 4 200 000 frank voor de ontvangsten en op 6 000 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article se rapportant à chacun d'eux.

Ces fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Art. 7. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

Deze fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden overgelegd zijn door het teken A aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING DER DOTATIËN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1986

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES DOTATIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1986

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende de begroting der Dotatiën voor het begrotingsjaar 1986.

Nous abordons l'examen du projet de loi contenant le budget des Dotations de l'année budgétaire 1986.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur voor een mondeling verslag.

De heer C. De Clercq, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het verslag van het College van Quaestoren werd door het bureau van de Senaat in vergadering van 24 juli 1986 goedgekeurd.

Het dienstjaar 1985 werd afgesloten met een overschot van 120 200 919 frank op de ramingen. Het totaal van de uitgaven bedraagt 1 395 996 184 frank, d.w.z. gewone dienst: 1 347 299 081 frank, kapitaaluitgaven 48 697 103 frank. Dit overschot komt voort van een uitgavenvermindering, die hoofdzakelijk het gevolg is van het feit, dat na de inwerkingtreding van de wet van 11 december 1984 de parlementsverkiezingen van 1985 niet plaats hebben gehad de vierde zondag van mei, maar in oktober. Het niet-gebruikte krediet werd naar het dienstjaar 1986 overgedragen, waardoor het mogelijk werd het krediet uitgetrokken op de begroting van 1986 voor de uitkering van de afscheidsvergoedingen niet te verhogen. Een ander krediet werd slechts gedeeltelijk gebruikt: het betreft het krediet dat in de begroting van 1985 voor de werken werd uitgetrokken. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft namelijk de twee laatste verdiepingen van de nieuwe vleugel aan de Leuvenseweg nr. 5 nog niet vrijgemaakt. Wij hebben thans de toezegging van de minister van Binnenlandse Zaken dat dit zal geschieden tegen de maand mei aanstaande. Aldus zal het mogelijk zijn de diensten van de Senaat op rationele wijze te hergroeperen en tevens passende lokalen in te richten ten behoeve van de parlementaire pers. In 1985 werden uitbreidingswerken uitgevoerd aan de zaal D, waar onder meer de vergaderingen van de commissie voor de Financien plaatsvinden. Deze zaal, waarvan de capaciteit op 38 plaatsen werd gebracht, werd uitgerust met installaties voor geluidsversterking en simultaanvertaling.

Het College van Quaestoren zal de modernisering van de vergaderzalen doorzetten. Aldus zullen de commissiezalen A en B naar het model van de commissiezaal D worden ingericht. De zaal I zal worden omgevormd tot een polyvalente zaal, dienstig voor het ontvangen van bezoekers, het organiseren van persconferenties, het projecteren van de nieuwe film over het Parlement en het organiseren van senaatscommissies met op de agenda technische onderwerpen waarvoor een bepaalde apparatuur noodzakkelijk is.

De verbouwingswerken in de vleugels 1 en 2 van het Huis der Parlementsleden hebben in oktober 1985 een aanvang genomen. Overeenkomstig de planning, zal het Huis der Parlementsleden in oktober 1987 volledig beschikbaar zijn. Op dat ogenblik zullen alle parlementsleden over een individueel werkkabinet kunnen beschikken. Ook zullen verscheidene zalen worden ingericht. Eén van die zalen zal een capaciteit hebben van 150 plaatsen en uitgerust worden met installaties voor geluidsversterking en simultaanvertaling; in de onmiddellijke nabijheid zal een cafetaria worden ingericht, alsook studio's voor radio en televisie. De vleugels 2 en 3 zijn volledig voor de Senaat bestemd met 165 werkkabinetten alsmede het volledige gelijkvloers van vleugel 1 langsheen de Hertogsstraat.

Bij het opmaken in juni 1985 van de begrotingsramingen voor 1986 werden de volgende factoren in aanmerking genomen.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1986-1987
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1986-1987

Ten eerste, twee indexverhogingen voor de berekening van de vergoedingen en wedden; ten tweede, de uitkering van de afscheidsvergoeding aan de niet-herkozen senatoren; ten derde, het krediet van 56 miljoen voor de verbouwingswerken aan de Leuvenseweg en als kapitaaluitgaven, een krediet van 120 miljoen voor de verbouwingswerken aan het Huis der Parlementsleden.

De matigingen die krachtens de beslissing van het bureau van 1 april 1982 op de parlementaire vergoeding en de representatiekosten toegepast werden, worden ook voor 1986 gehandhaafd. De matigingen werden ook op de afscheidsvergoedingen toegepast. Eveneens zijn de wedden en vergoedingen van de personeelsleden voor 1986 aan de matigingen onderworpen.

Het bureau en het College van Quaestoren heeft een speciale zorg ten aanzien van de veiligheid zowel van de senatoren als van het personeel. Er werden bepaalde maatregelen getroffen die de onmiddellijke veiligheid van de senatoren beogen maar ook de veiligheid van bepaalde uitgangen, dit ten gunste van het personeel.

Een discussie met de Kamer van volksvertegenwoordigers blijft gaande in verband met het beheer van de bibliotheek. Het Bureau en het College van Quaestoren zijn de mening toegedaan dat wij daar tot een paritair beheer moeten komen zoals die van toepassing is voor de restaurants.

Tenslotte verwacht het bureau op het einde van deze maand een verslag in verband met de informatica. Zo zal begin januari het bureau zich kunnen buigen over een voorstel tot aansluiting op databanken, om de politieke fracties uit te rusten met een informatica-apparatuur en om over te gaan tot de informatisering van de eigen instelling.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, enkele toelichtingen met betrekking tot de uitgaven van het dienstjaar 1985 en de ramingen voor het dienstjaar 1986. (Applaus op de banken van de meerderheid en op sommige socialistische banken.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, wij zijn de voorzitter van de Quaestuur dankbaar omdat ons bovenop de naakte cijfers van de dotatie voor 1986 nog enige berekeningen, gegevens en vooruitzichten werden gegeven. Hoewel, het was tot op vandaag perfect mogelijk de berekeningen voor 1986 te maken vermits wij op de vooravond staan van een nieuwe vervaldag.

Op een moment waarop ons een enquêteformulier wordt uitgereikt door het beheer van de parlementaire restaurants waarin men vraagt een oordeel te geven over de kwaliteit en de presentatie van het «voer» zowel in het klassieke restaurant als in het zelfbedieningsrestaurant, mag het ons niet ontbreken aan enige opmerkingen in verband met het geheel van de dotaties.

Men zal natuurlijk zeggen dat wij hier in verhouding tot het geheel van de Rijksmiddelenbegroting over kruimels spreken. Dat is virtueel juist. De begroting van de Dotaties bedraagt ongeveer 5 miljard. Wanneer wij weten dat bijna 2 miljard per dag bijkomende schuld wordt aangegaan om de bedrijvigheid van dit land gaande te houden dan spreekt men hier, zoals bepaalde personen zeggen, over klein geld. Ik meen niettemin dat met dit klein geld bepaalde verwachtingen zijn gewekt en dat het nuttig is daar even bij stil te staan.

Van die globale 5 miljard gaat 4 pct. naar de Kroon. 20 pct. gaat naar het Rekenhof, 2 pct. naar het Arbitragehof, 34 pct. naar de Senaat en 40 pct. naar de Kamer van volksvertegenwoordigers. Deze twee laatste cijfers stemmen overeen met het arbeidsvolume dat in de respectieve halfronden wordt gepresteerd, waarvoor onze dank trouwens.

Hiermede kom ik aan een punt dat soms zeer gevoelig ligt. Ik verontschuldigd mij bij de voorzitter van het College van Quaestoren dat ik dit punt te berde breng, maar, zoals u weet, heeft onze fractie, die toch 12 personen telt, geen gaeastor en zijn wij dus niet rechtstreeks betrokken bij het personeelsbeleid.

De heer Seeuws. — Onze fractie ook niet.

De heer Van In. — Dat is uw eigen keuze geweest.

De heer Seeuws. — Wij hebben geen keuze gehad.

De heer Van In. — Wij worden dus slechts indirect op de hoogte gebracht van het personeelsbeleid.

Ik wil in dit verband geen concrete vragen stellen vandaag, maar enkel de aandacht van de senatoren vestigen op deze aangelegenheid. Wij hebben namelijk vernomen dat er bepaalde opties werden genomen met betrekking tot een aantal commissies en fracties. Het is hoog tijd dat hierover klaarheid wordt geschapen. Ook zou er eens duidelijke informatie moeten worden verstrekt over de twee soorten van personeel waarover wij hier beschikken: de vastbenoemde personeelsleden, enerzijds, en de contractuelen, anderzijds. Zoals gezegd wens ik daarover vanavond geen concrete vragen te stellen. Ik hoop echter dat het College van Quaestoren, eventueel uitgebreid met de leden van het bureau, over deze problematiek in alle openheid eens van gedachten zal wisselen met de geïnteresseerde leden van de Senaat.

De voorzitter van het College van Quaestoren heeft terecht even stilgestaan bij de modernisering. Welnu, dames en heren, ik erger mij blauw telkens wanneer ik ontwerp-verslagen krijg waarvan de helft van de pagina's blanco werden gelaten. Ik maak bij mezelf dan steeds weer de bedenking — nietwaar mevrouw Van Puymbroeck — hoeveel bomen hiervoor nutteloos gesneuveld zijn. Dit is natuurlijk maar een indicatie. In het jaar 1986 zijn er toch andere middelen om ontwerp-verslagen te laten verschijnen. Ik meen te weten dat sedert 15 jaar tekstverwerkers schering en inslag zijn bij alle grote bedrijven. Een groot bedrijf zoals het onze zou zich toch zo een tekstverwerker moeten kunnen aanschaffen. Op die manier zou men kunnen vermijden dat er bomen nutteloos worden geveld. Het gebruik van een tekstverwerker vermeldt daarenboven de behandeling van een materie en geeft aan de gebruiker de mogelijkheid de aanpassing van de teksten op de voet te volgen. Indien wij daarbij nog over behoorlijke taaldiensten beschikken, zou het wetgevend werk oordeelkundig en evenwichtiger kunnen worden uitgebouwd.

Mijnheer de Voorzitter, met betrekking tot het volgende punt vertolk ik uitsluitend mijn persoonlijke mening. Ik heb aan de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden een voorstel gedaan, dat natuurlijk zal worden betwist. Ik heb namelijk vastgesteld dat een korps van ruim 70 senatoren gedurende één vierde van de parlementaire werkzaamheden werkloos is. Ik zinspeel op de senatoren die door de provincieraden werden aangewezen of nationaal werden gecoöpteerd. Deze senatoren hebben zitting, noch in de Vlaamse Raad, noch in de respectieve francophone colleges. Dit betekent dat zij voor één vierde van de dagen waarop parlementaire werkzaamheden zijn gepland ter beschikking zijn om deze vorm van onheuse werkloosheid te bestrijden. Ik denk dat dit meer dan nuttig is.

Ik heb in de nota aan de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden een lijst opgesomd van teksten die al jaren rondslingeren. Die teksten hebben doorgaans slechts een technisch karakter en zouden met enige inspanning door een technische werkgroep kunnen worden voorbereid of zelfs totaal afgewerkt, ten einde de wetgevende arbeid te beperken.

Ik denk aan het probleem van de vervroegde meerderjarigheid dat zeer sterk leeft bij vele ouders en waarmee men voortdurend wordt geconfronteerd; het probleem van de voorlopige hechtenis waarvan men mag verwachten dat het in geen lengte van maanden door de commissie voor de Justitie zal worden besproken; het probleem van de begrotings-technieken waarvoor een technische werkgroep best het voorbereidend werk kan leveren.

Ik zeg meer, het reglement van de Senaat bevat nog altijd, slapend weliswaar, de mogelijkheid om afdelingen op te richten. Het is perfect mogelijk dat, in het korps van 70 senatoren, recruten worden gevonden om een dergelijke afdeling te belichamen. Dit zou inhouden, dat men niet alleen technisch kan voorbereiden maar, afgezien van de stemmingen, de totale materie klaargekaut kan voorschotelen aan de openbare vergadering die dan alleen nog haar fiat moet geven.

Dat houdt onmiddellijk verband met het statuut, niet van het personeel, maar van de parlementsleden zelf. Ik heb daar, tijdens een vorige opmerking over de dotaties, reeds op gezinspeeld. Er bestaat een studie die de pecuniaire en andere elementen van de parlementsleden in de ons omringende landen met elkaar vergelijkt. De kern van de zaak is echter de verhouding van het parlements lid ten opzichte van het burgerleven, de beroepskring waar hij vandaan komt en waarheen hij of zij eventueel naar terug moet. Ik heb gepleit voor een selectieve benadering omdat de positie van het betrokken parlements lid fundamenteel verandert naargelang hij of zij gekozen of niet meer gekozen is en al dan niet kan terugvallen op een contractuele overeenkomst. Deze zaak moet van nabij worden gevolgd omdat het parlements lid kwalitatief op een dubbele

manier aan devaluatie toe is. Enerzijds, wordt hij betrokken in een regeerbeleid. Daarop zullen wij vandaag niet verder ingaan. Anderzijds is de uitdaging voor een parlementaire carrière minder groot geworden. De minister van Financiën heeft hier vanmiddag nog geïllustreerd dat bepaalde personen zich met meer gemak en met betere vastheid van betrekking dan die inherent aan de parlementaire carrière, naar andere horizons kunnen oriënteren. Het sociaal statuut van de parlementsleden moet volgens mij kwalitatief worden verbeterd wat zeggen wil dat er een poging moet worden gedaan om inhoudelijk de taak en de loopbaan van de parlementsleden te verbeteren.

Over het investeringsverloop in dit huis kan ik zeer kort gaan. Ik heb mijn bedenkingen nopens de manier waarop de twee Kamers tussen de Weststraat en de Leuvenseweg aan het uitdienen zijn. Het zou slecht zijn bepaalde zuiderse voorbeelden te volgen. Wij moeten ons eerder richten naar de geplagenheden van de meer noordwaarts gelegen landen. Wie de Staten-Generaal van Nederland bezoekt, zal vaststellen met welke soberheid men daar in staat is om minstens zo goed, misschien beter, parlementair werk te leveren. Landen als Noorwegen, Denemarken en Zweden met een ingewortelde democratische traditie achten het niet nodig dergelijke ruimtebenemende investeringen te doen.

Misschien is dit de enige begroting die wij dit jaar zullen goedkeuren. Principieel kunnen wij immers geen bezwaar maken tegen deze begroting van bijna 1,6 miljard, nodig om onder meer de Senaat draaiende te houden, op voorwaarde dat wij ter zake gekend worden. Over één vraag zal ik het vanavond niet hebben — maar ik bezorg ze u hier, mijnheer de Voorzitter, onder omslag — namelijk de vraag: waarheen met de Senaat! Blijft de Senaat bestaan en, als hij blijft bestaan, welke oriëntatie krijgt hij dan en als hij niet blijft bestaan, hoe zullen wij dan met eer afscheid nemen? (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, uit bepaalde gestoffeerde uitzettingen van mij zult u al wel gemerkt hebben dat ik mij niet tot eigen wijsheid beperk, maar soms te rade ga bij wat wijzen in boeken en bladen hebben geschreven. Bij late vergaderingen van de Senaat heb ik om halfzes bijvoorbeeld voor de gesloten deur van de bibliotheek gestaan. Wanneer de Kamer daarentegen laat vergadert, kunnen de kamerleden wel in de bibliotheek terecht — zij het dat de bezetting daar beperkt is — ofwel om hun eigen wijsheid wat te vergroten, ofwel om één of ander te verifiëren, ofwel om hun redevoering van de volgende dag voor te bereiden. De kamerleden kunnen zich in de bibliotheek later geestelijk voeden. De reden voor deze verschillende behandeling heb ik in al die tijd dat ik senator ben, nog niet kunnen ophelderen.

Ik hoop dat de Senaat daar niet bewust wordt gediscrimineerd.

Ik heb daar al een paar keer hinder van ondervonden. Hoeveel belangstelling ik ook pleeg te hebben voor de uitzettingen van mijn collega's, soms wordt mijn absorptievermogen toch oververzadigd. Dan wil ik eens elders mijn licht opsteken, namelijk in de bibliotheek.

Deze zaak is voor mij onopgehelderd, ook als ik hier de kredieten van de Senaat voor de bibliotheek zie. Ik heb ze niet vergeleken met die van de Kamer. Misschien zit daar ergens de oplossing voor mijn vraag.

In verband met de kranten suggereer ik dat bepaalde kranten die hier nooit te vinden zijn, maar veelvuldig worden geciteerd, zoals bijvoorbeeld *Le Soir* met dikke kettingen zouden worden vastgelegd in plaats van met losse houten frames.

In tegenstelling met collega Van In durf ik te bespleiten dat de persoonlijke kantoren, die misschien waardeloos zijn voor bepaalde mensen, toch worden toegekend aan mensen die hier veelvuldig aanwezig zijn. Als men een absentielijst zou opmaken, zou blijken om wie dat gaat. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De heer Van Ooteghem. — En ook voor vrijgezellen!

De Voorzitter. — Het woord is aan de voorzitter van het College van Quaestoren, de heer Constant De Clercq.

De heer C. De Clercq. — Mijnheer de Voorzitter, de heer Van In heeft enkele punten aangehaald die niet behoren tot het onderwerp dat ons vandaag bezighoudt.

Het laattijdig bespreken van deze begroting moet worden gezien tegenover het beleid van de minister van Begroting bij het indienen van

deze begrotingen. Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat het bureau van de Senaat, tijdens de vergadering van 24 juli 1986, deze begroting reeds heeft goedgekeurd. Wij hebben lang moeten wachten, tot een paar weken geleden, vooraleer wij de begroting der Dotatiën konden voorleggen aan het Parlement en aan de Senaat in het bijzonder.

De technische werkgroep, bestaande uit twee senatoren en twee kamerleden, heeft beslist een enquête te organiseren over het restaurant, dat drie jaar werkt, om na te gaan wat de mogelijkheden zijn en wat de kritiek is. Het onderzoek zal worden gedaan en te geleger tijd zullen de verantwoordelijken daar de passende besluiten uit trekken.

Zoals u weet worden de leden van het bureau verkozen op basis van het reglement. De Quaestuur is een beheersorgaan. Men handelt er als zodanig, onder de controle van het bureau, en met inachtneming van de reglementering.

De heer Van In had het ook over de modernisering, en meer bepaald over de tekstverwerkers. Ik nodig hem uit om samen een bezoek te brengen aan wat op dat gebied bestaat en ook om kennis te nemen van de plannen die ter zake worden voorbereid. Ik denk dat een bezoek beter is dan een lange uiteenzetting dienaangaande.

Ik denk dat het voorstel omtrent de 70 senatoren een persoonlijk initiatief is dat aan de Senaat wordt voorgelegd. Ik ga daar niet verder op in.

Inzake het statuut van de parlementsleden zal ik graag de lijst bezorgen van de bepalingen hieromtrent.

Ik meen te hebben begrepen dat het niet zozeer gaat om senatoren in functie, dan wel om personen die met pensioen zijn.

De heer Van Ooteghem. — Of om personen die hun zetel verliezen, die niet opnieuw werden verkozen.

De heer C. De Clercq. — Er bestaat onder meer de afscheidsvergoeding, die een basis vormt van ten minste 12 maanden. Het kan meer zijn, in verhouding tot het aantal jaren dat het mandaat werd uitgeoefend.

Tenslotte heeft de heer Van In ook nog gesproken over het al dan niet voortbestaan van de Senaat. Dit probleem valt echter buiten de bespreking van dit ontwerp. Het zal wellicht binnen kort aan bod komen mede op initiatief van de regering en van de voorzitter van de Senaat.

Het probleem in verband met de bibliotheek is niet nieuw. Sedert 1905 bestaat er een regeling met de Kamer en in april 1961 werden besprekingen gevoerd tussen Kamer en Senaat waaruit drie mogelijke formules inzake het beheer van de bibliotheek zijn naar voren gekomen; ofwel kon de Senaat een financiële bijdrage leveren; ofwel kon het beheer volledig aan de Kamer worden toevertrouwd; ofwel kon het beheer van de bibliotheek paritair worden verdeeld tussen Kamer en Senaat.

Het is juist dat de bibliotheek gesloten is wanneer de Kamer niet vergadert en de Senaat wel. Wij hebben daarover reeds herhaaldelijk ons beklag gedaan bij de voorzitter van de Kamer, die tevens voorzitter is van de commissie voor de Bibliotheek. Begin 1986 heeft de Quaestuur ook beslist het krediet van 4 miljoen niet meer ter beschikking te stellen zolang deze kwestie niet ten gronde is uitgepraat en geen formule is gevonden waarbij Kamer en Senaat op evenwaardige wijze het beheer over de bibliotheek kunnen uitoefenen. Wij zijn er het allen over eens dat elke senator zich geestelijk moet kunnen vermeien en verrijken, mede aan de hand van de boeken die in de bibliotheek beschikbaar zijn.

Wat de werkkabinetten betreft, mijnheer Luyten, wil ik erop wijzen dat de meest actieve parlementsleden het meeste genot zullen hebben van hun werkkabinet. De fractievoorzitters werd gesuggereerd dat degenen die niet of onvoldoende gebruik maken van deze infrastructuur, deze zouden ter beschikking stellen van medewerkers van de fractie, dit om redenen van economische aard. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen de l'article unique du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van het enig artikel van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de bespreking van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir document n° 5-IV-1, session 1985-1986, du Sénat.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stuk nr. 5-IV-1, zitting 1985-1986, van de Senaat.*)

M. le Président. — L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé:

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I)
et pour les dépenses de capital (titre II)*

Article unique. § 1er. Il est ouvert pour les dépenses de l'année budgétaire 1986 afférentes au budget des Dotations, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs):

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
TITRE I			
Dépenses courantes . . .	4 735,3	—	—
TITRE II			
Dépenses de capital . . .	288,0	—	—
Totaux	5 023,3	—	—

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

§ 2. Les allocations de base qui résultent de la ventilation des crédits entre divisions organiques et programmes d'activités, telles qu'elles sont reprises dans les tableaux de moyens budgétaires du programme justificatif, font l'objet d'un suivi comptable.

§ 3. Le contrôleur des engagements et la Cour des comptes veillent à ce que les dépenses soient correctement imputées sur les allocations de base et à ce que ces dernières ne soient pas dépassées.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en de kapitaaluitgaven (titel II)*

Enig artikel. § 1. Voor de uitgaven betreffende de begroting der Dotatiën voor het begrotingsjaar 1986, worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken):

	Gesplitste kredieten		
	Niet- gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven . . .	4 735,3	—	—
TITEL II			
Kapitaaluitgaven . . .	288,0	—	—
Totalen	5 023,3	—	—

Die kredieten worden opgesomd in de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

§ 2. De basisallocaties die voortvloeien uit de ventilatie van de kredieten over organisatieafdelingen en activiteitenprogramma's, zoals ze herenomen worden in de tabellen van de begrotingsmiddelen van het verantwoordingsprogramma, maken het voorwerp uit van een boekhoudkundige opvolging.

§ 3. De controleur der vastleggingen en het Rekenhof zien erop toe dat de uitgaven op de basisallocaties juist worden aangerekend en zorgen bovendien ervoor dat deze laatste niet overschreden worden.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous avons ainsi épuisé notre ordre du jour.

Onze agenda is afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE — PROPOSITION DE RESOLUTION

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De heer Somers heeft ingediend een voorstel van resolutie betreffende het verlenen van amnestiërende maatregelen om na 41 jaar de naoorlogse repressie en epuratie ongedaan te maken.

M. Somers a déposé une proposition de résolution tendant à l'adoption de mesures d'amnistie en vue d'effacer, au bout de 41 ans, les conséquences de la répression et de l'épuration de l'après-guerre.

Dit voorstel van resolutie zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Cette proposition de résolution sera traduite, imprimée et distribuée.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur sa prise en considération.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes :

1° De M. Dehousse au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « la discrimination pratiquée par le gouvernement dans l'exécution des arrêts du Conseil d'Etat »;

Het bureau heeft de volgende interpellatieverzoeken ontvangen :

1° Van de heer Dehousse tot de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw over « de discriminatie waarmee de regering optreedt bij de tenuitvoerlegging van de arresten van de Raad van State »;

2° De M. Flandre au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « le 24e rapport du gouvernement concernant l'évolution de l'économie agricole et horticole ».

2° Van de heer Flandre tot de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw over « het 24e verslag van de regering betreffende de evolutie van de land- en tuinbouwconomie ».

3° De Mme Aelvoet au ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « l'intervention de la gendarmerie lors de manifestations et notamment lors de récentes actions estudiantines à Louvain ».

3° Van mevrouw Aelvoet tot de minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, over « het optreden van de rijkswacht bij manifestaties, en dit naar aanleiding van de recente studentenacties in Leuven ».

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

De datum van deze interpellaties zal later worden bepaald.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, 10 december 1986, te 14 uur.

Le Sénat se réunira demain, 10 décembre 1986, à 14 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten te 18 u. 45 m.)

(La séance est levée à 18 h 45 m.)